

stran 3
Po dveh dneh v slepi ulici in na robu propada

stran 5

Človek je najprej človek

ljubljska banka
Gorenjska banka Kranj
GORENJCI IN BANKA FORMULA
PRIHRANKA

Revščina je dejstvo

Ondan mi je upokojenec kazal izračun, kako preživi njegova družina. Pokojnina zadošča za liter mleka, kilogram kruha in škatlico cigaret dnevno. Ženina plača je za tekoče stroške in hčerini študij. En študij, en golf, doda bridko. In druga zgodba: poslovodkinja živilske prodajalne že lep čas zapaža, da se okoli plačilnih dni v mesecu znatno poveča nakup kruha. Kaj morajo ljudje že za nabavo osnovnih živiljenjskih potrebščin čakati plačo, kaj si tudi kruha ne morejo privoščiti, kolikor ga potrebujejo?

Dvoje grenkih zgodb nam priča o revščini, ki je znana vse širšemu krogu prebivalstva, medtem ko ožji še dobro živi, ne meneč se za tegobe prvih. Glavni vir preživetja nam je plača, ta pa se je zadnja leta realno tako znižala, da mnogim zadošča zgolj za preživetje. Zato si velik del ljudi pomaga drugače, z vsemi odtenki ekonomije od sive do črne, kdor pa te možnosti nima, je primoran stiskati pas in odlagati celo nakup najnujnejših živil do plačilnega dne. V slovenskih sindikatih so pri oceni živiljenjskih stroškov za lanski december izračunali, da so le-ti v mesecu dni zrasli kar za okoli 60 odstotkov pri najmanjši možni porabi. Koliko so ta čas zrasle plače, si lahko po plačilnih listih izračuna vsak zase. Tričlanska delavska družina na koncu leta za živiljenje potrebovala 8788 dinarjev, za minimalne

stroške ji je zadoščalo 5377 dinarjev, za nujne pa 3653 dinarjev. Povprečni stroški štiričlanske družine so se povzpeli na petmestno število, 10788 so znašali decembra. Za minimalno porabo je imela ta družina dovolj že 6562 dinarjev, za nujne mesečne stroške 4425 dinarjev. Po statističnih ocenah na eni starni in naših plačah na drugi nam je precej jasno, kako živimo. Vse večji delež družinskega proračuna namenimo hrani - v nujnih mesečnih stroških kar polovico, sicer pa v vsej Jugoslaviji po izračunih zagrebskega Centra za marketing v povprečju 40 odstotkov. V razvitem svetu razdajo za hrano od 15 do 20 odstotkov družinskih dohodkov. 16 odstotkov damo za stanovanje, s približno desetino pa se oblečemo in obujemo. Tu smo iz leta v leto skromnejši: saj smo v začetku osemdesetih let denimo zimski plašč kupili vsaka tri, štiri leta, zdaj nam mora zadoščati za pet do šest zim. Obutev, ki smo jo pred leti nosili največ tri leta, mora danes trajati sezono dlje! Podatki o narščajoči revščini, ki temeljijo na statističnih resnicah, se bodo komu morebiti zdeli pretirani, kar govori še o enem dejstvu. Namreč da se socialne razlike poglabljajo. Da sita vrana lačni ne verjame, pa je tako ali tako že preiskusen pregovor.

D.Z. Žlebir

Počitnice v Kranjski gori - V Kranjski gori je snega samo za pokušino, zato je na dveh zaplatah umetnega snega za Larixom izjemna gneča. Starejši uživajo v lepem vremenu, mladim smučarskim korenjakom pa ni mar padcev na trdem snegu - samo, da so na »dillacah.« - Foto: Gorazd Šinik

Izgube v zdravstvu?

Račune bo poravnal proračun

Zdravstvo se zdaj vendarle financira iz skupne republiške vreče, občinam je ostal le majhen delež zdravstvene porabe, socialni in investicijski. Ker so v zdravstvu začeli po novem s hipoteko neplačanih računov, je bilo vprašljivo, kdo jih bo poravnal. Zdaj je jasno, pravni naslednik računov je proračun.

Denar za zdravstvo se v vsej Sloveniji zbira po enotni prispevni stopnji (11,96 iz bruto in okoli 0,6 iz dohodka), le drobec pa po občinski stopnji, ki na Gorenjskem denimo znaša v povprečju med 0,6 in 0,7 odstotkov. Denar, ki se tako zbere v proračunu, zdravstvena uprava v ministrstvu deli po ključu na devet žiro računov območnih enot. Kot rizična skupnost se torej spet vrača nekdanja regija. Merilo za to, koliko denarja dobi posamezno območje, je njegova »poraba« iz leta 1988. Po eni plati je to za Gorenjsko dokaj ugodno, saj je predlani precej trošila in ji torej pripada dokajšen delež letošnjega de-

narja. Vendar ostajajo neplačani računi. Resda je pravni naslednik neporavnanih računov iz preteklosti vlada, toda kjer imajo veliko računov, nekaj časa ostanejo brez prihodkov. In Gorenjska jih ima veliko, izračunali so, da za 38 milijonov konvertibilnih dinarjev, vendar vsi še niso šteti. Če ostanejo brez tolikoga denarja, to lahko

za mesec dni ohromi zdravstveno dejavnost na Gorenjskem.

Načelo delitve v zdravstvu, kjer vsakdo da enako, dobi pa toliko kot je porabil, bi bilo za vse kar pravišnje, čeprav obstaja nevarnost, da se bo iz skupne vreče trošilo več in bolj nekritično. Zato je povsem na mestu misel, da se rizična skupnost z občine razširi na območje in celo na republiko, le občinam naj ostane v tem sistemu odgovornost za porabljeni denar.

D.Z. Žlebir

V četrtek, ob 19. uri, bo v Modri dvorani gradu Kieselstein

ustanovni zbor Zelenih Slovenije za občino Kranj.

Vabljeni!

T. M.

Češka likovna nagrada za Redža Istrefija

Kranj, 22. januarja - Likovna pedagoginja Jolanda Pibernik iz osnovne šole Simona Jenka v Kranju ponovno uživa mednarodno priznanje, tokrat skupaj s sedmošolcem Redžom Istrefijem, ki je na bienalu fantazije v Martinu na Češkoslovaškem prejel priznanje za leto 1989.

Jolanda Pibernik je o svojem učenecu povedala tole: »Po učenem uspehu je bolj zadržan, zato sem likovne nagrade zanj še bolj vesela. Redžo je natančen, čist, kar niso obetavne lastnosti za likovnike, dober pa je po tehnični plati. Takšno je bilo tudi njegovo nagrajeno delo, izdelano v petem razredu. Naslikal je volka, ki je požrl babico in Rdečo kapičo.«

Priznana likovna pedagoginja je še povedala, da je bilo na bienalu nagrajenih sedem jugoslovanskih otrok, dve nagradi sta prišli v Slovenijo. Poleg Redža, ki je prejel častno priznanje, je glavno nagrado dobila še učenka z Vrhnike.

H. Jelovčan
Slika: G. Šinik

Delavca strmoglavila z dimnika

Jesenice, 19. januarja - Pri podiranju enega od dimnikov v jeseniški Železarni sta se smrtno ponesrečila 59-letni Miloje Pavlovič in 52-letni Miloš Stojčič, delavca Vatrostalne, ki ima sedež na Jesenicah. Delavca sta bila z varnostnim pasom pripeta na lesen tram in 10 metrov od tal sta nenadoma popustili kovinski stopnički, kjer je bil vpet tram, zaradi česar je tram skupaj s škripcem zgrmel v globino. Za seboj je potegnil tudi oba delavca. Ponesrečenca sta tako priskočila na pomoč Vojislav Bidžič, toda zaradi dobljenih poškodb sta med prevozom v bolnišnico oba umrla.

Nov zakon o zadrugah

Pravna osnova za vrnitev združnega premoženja

Kranj, 19. januarja - Zvezni zbor skupščine SFRJ je na zasedanju v sredo sprejel nov zakon o združništvu. Zakon omogoča ustanavljanje zadrug v vseh dejavnostih razen v tistih, kjer bi bilo to izrecno prepovedano. Po novem je zadruga, ki jo lahko ustanovijo že trije poslovno sposobni ljudje, organizacija, v kateri združniki "združujejo delo in sredstva oziroma samo delo ali samo sredstva". Z novim zakonom imajo tudi pravno osnovo, da zahtevajo vrnitev premoženja, ki jim je bilo odvzeto po 1. juliju leta 1953.

Zadrugo upravljajo združniki, vendar je njihov vpliv odvisen od tega, koliko so vplačali članskih deležev. Zdrudnik, ki je vplačal en delež, ima en glas, tisti, ki jih je vplačal več, jih ima največ pet. Najvišji organ upravljajo združniki oziroma njihovi predstavniki. Skupščina voli tudi poslovodni organ zadrug.

Ker so slabe izkušnje iz preteklosti naredile svoje in je predvsem med kmeti precej strahu pred podružbljanjem in podružbljanjem, novi zakon določa, da združniki "obdrži

lastninsko pravico na vseh sredstvih, ki jih s pogodbo ni prenesel v združno, skupno ali družbeno lastnino." Zadruga (in združne zveze) lahko ustanovijo podjetja v združni lastnini, združne banke, hranilnice in borze, zavarovalne organizacije, informativno-poslovne centre, posebne izobraževalne in znanstveno-raziskovalne ustanove, turistične agencije in druge združništvu potrebne organizacije.

Zadruga in temeljne organizacije kooperantov se morajo po novem zakonu organizirati v pol leta, za združno organi-

ziranje pa se lahko z osebnim izrekanjem delavcev, kooperantov in združnikov odločijo tudi v organizacijah ali delih organizacij, ki so nastale iz nekdanjih zadrug. Zadruga in temeljne organizacije kooperantov, ki so se reorganizirale po uveljavitvi zakona o podjetjih in pred sprejetjem zakona o zadrugah, morajo v pol leta zagotoviti delavcem, združnikom in kooperantom, da se izrečejo o organiziranosti.

Združna zveza Slovenije je na predlog združnega zakona dala amandma, v katerem je predlagala, da pri vrnitvi premoženja zadrugam ne bi upoštevali samo tisto premoženje, ki je bilo z delom in poslovanjem ustvarjeno po 1. juliju leta 1953, ampak vse ne glede na datum nastanka. Njen predlog ni bil sprejet.

C. Zaplotnik

Brdo pri Kranju, 22. januarja - S podpisom pogodbe o transportu alžirskega plina na skoraj 3 tisoč kilometrov dolgi plinovodni poti od Alžirije, preko Tunizije in Italije do Slovenije ter nedavni oživitvi pogodbe z alžirskim dobaviteljem plina, je Petrol po sovjetskem zagotovitvi še napajanje slovenskega plinovoda iz drugega vira in smeri. Pri Novi Gorici morajo zgraditi še povezavo z italijanskim plinovodom in konec prihodnjega leta bomo dobili prve količine alžirskega plina. V gradu Brdo so danes slovesno podpisali štiri transportne pogodbe. Luigi Meanti, podpredsednik italijanske družbe SNAM je ob tem dejal, da se je Slovenija s tem vključila v evropsko plinovodno omrežje. S strani Petrola jih je podpisal podpredsednik poslovnega odbora Franc Premk. Predsednik poslovnega odbora Lojze Blenkuš pa je dejal, da so tako zaključili prvo, izredno dolgo pogajalsko fazo in sklenili pogodbo, ki do konca lanskega leta še ni imela mesta v naši zakonodaji, zdaj pa jih poleg izgradnje povezovalnega plinovoda čaka razširitev slovenskega plinovoda, saj naj bi v bodoče zemeljski plin imel pomembno mesto tudi v široki potrošnji in pri pridobivanju elektrike. Več na 5. strani. M.V. Foto: G. Šinik.

SALON OKVIRJEV
GAB
KRANJ

VODOPIVCEVA 3, KRANJ
ODPRTO: OD 10. - 18. - 19. - 19.
OB SOBOTAH ZAPRTO
OKVIRJANJE SLIK

MIHA NAGLIČ
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Razpad imperija in somrak sistema

Če hočemo razumeti vse tisto, kar se zadnji čas godi na evropskem vzhodu, moramo najprej ločiti dve glavni razsežnosti tega dogajanja: razpad sovjetskega imperija in somrak boljševizma kot njegove družbene ureditve. To dvoje je sicer neločljivo povezano; imperij razpada, ker se je razkrojilo njegovo duhovno vezivo. Boljševiški sojver je prešel in zdaj je vprašanje, kaj bo s harverom, ki ostaja za njim?

Sovjetski imperij je dedič ruskega, tistega, v katerem je v začetku stoletja prišlo do socialne revolucije. Prvi poskus v letu 1905 ni uspel, marca 1917 pa je oblast najprej prevzela meščanska vlada. To dejanje je bilo zapoznala politična sankcija družbenih sprememb, ki jih je v agrarno in napol fevdalno Rusijo prinesel razvoj kapitalizma. Tega leta se je v praksi postavilo vprašanje, o katerem so se ruski socialisti prej desetletja preekali v teoriji: ali se lahko ruska družba mirno, evolutivno razvije iz fevdalizma prek kapitalizma v socializem (menjševiki) ali pa je nemara mogoče kapitalistično epizodo pospešiti in celo preskočiti z nasilno revolucijo (boljševiki)?

Na gornje vprašanje je že oktobra istega leta radikalno odgovoril Lenin: cagavo meščansko vlado je doletel »udarec s pestjo po paralizirani« (Trocki) in vse kar se je dogajalo poslej, je bilo eno samo prehitavanje. Načelo »vso oblast sovjetskom«, se pravi odobrom delavcev, kmetov in vojakov, je kmalu v praksi spodrinilo načelo diktature boljševiške partije, ki poslej upravlja sovjete. »Sovjeti so telo, partija je glava,« je zatrdil Zinovjev; danes bi rekli (ponavljajoč izvrstno parafrazo Krste Špeletiča), da je partija sojver, celotni družbeni mehanizem, ki mu vlada, pa harver. Rusijo je torej nasledila ZSSR. Ta si je ponovno in na silo priključila številna ljudstva in dežele iz carske dediščine, zlasti tiste iz Srednje Azije in iz Zakavkazja. Baltične dežele so se ji tedaj izmuznile, vendar jih je še dve desetletji kasneje osvojila v kupčiji in po obračunu s Hitlerjem. Enaka usoda je doletela Moldavijo, po vojni pa še šest dolejših suverenih evropskih držav: Poljsko, Madžarsko, NDR, ČSSR, Bolgarijo in Romunijo. V vseh naštetih deželah se je lansko leto tatrinalno sesulo tisto, kar je bilo vanje uvoženo na bajonetih Rdeče armade — sistem boljševizma. Kakor je prišel, tako je tudi odšel. Zaenkrat vztraja samo še v tistih evropskih državah, v katerih je prišel na oblast organsko, z lastnimi močmi: v ZSSR, v SFRJ in v Albaniji. Pa še v teh je povsod načel!

Boljševiški sojverski program je okužil bacil demokracije, ki povzroča velikanske motnje v njegovem delovanju in sprašujemo se, kako se bodo deli gigantskega hardvera obnašali zdaj, ko ni več enotnega in nezmotljivega vodstva. Kaj bo z okostenelim partijskim aparatom v politiki, ki postaja pluralistična, kam s hipertrofiranim državnim aparatom v družbi, ki se obnaša civilno in spriče gospodarstva, ki postaja zares tržno, kam z ogromno vojaško mašinerijo v svetu, ki se pomirja...? Kako obnoviti opustošeno kmetijstvo, kako prenoviti (prestrukturirati) zgubaško težko industrijo, ki naj bi skupaj z elektrifikacijo že pomenila komunizem, privedla pa nas je na rob socialnega obubožanja ter uničila naravno okolje in kulturno krajino? Odgovori na ta vprašanja so po mnenju večine znani; edina realna pot, ki vodi iz realnega socializma, je tista, ki pelje v realni kapitalizem. Kapitalistične »epizode« se torej ne da preskočiti. Osamosvojitve narodov od imperija ter posameznika in civilne družbe od samovlade boljševiške partije — to sta cilja, ki se večini prikazujejo kot odrešujoča. Prav. Upam le, da v vsej tej evforiji ob zatonu starega ne bodo z umazano vodo zlihi stran še otroka — plemenito idejo socializma in socialno politiko kot njeno konkretizacijo. Realni kapitalizem namreč ne bo dosti boljši od realnega socializma, če v njem ne bo socialnih blažilcev. Humanizacija medčloveških odnosov pa ostaja smoter vsake »poštene« družbene ureditve.

Okrogla miza

Politični pluralizem in Socialistična zveza

Kranj, 22. januarja - Občinska konferenca Socialistične zveze Kranj bo skupaj s krajevnimi konferencami Socialistične zveze v krajevnih skupnostih Planina, Huje in Bratov Smuk v četrtek, 25. januarja, ob 18. uri pripravila okroglo mizo o političnem pluralizmu in Socialistični zvezi ter drugih aktualnih družbenih vprašanjih. Gost okrogle mize, ki bo v dvorani osnovne šole Matije Čopa, bo predsednik republiške konference 'ične zveze, Jože Smole.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zasluga za narod s srebrno zvezo

Ustanovitelji Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenic, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trziča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Zargl (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Završ Zlebir (socialna politika, Trzič), Dušan Humer (šport), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Mirjana Drakšler in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Piljajeva 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960. Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Loški izvršni svet pogreša agencijsko posredovanje delavcev

Bolje na prekvalifikacijo kot na cesto

Škofja Loka, 17. januarja - Medtem ko na celotnem Gorenjskem področju čaka na zaposlitev 2300 ljudi, jih je v škofjeloški občini brezposelnih "le" 200. Pravimo "le", kajti tudi tu je vsakršen optimizem odveč, saj v Zavodu za zaposlovanje za letos napovedujejo že 3-odstotno brezposelnost, in to brez morebitnih stečajev podjetij. Ob koncu tega leta bo v občini med 460 in 470 iskalcev dela.

Kot smo slišali na torkovi seji škofjeloškega izvršnega sveta, je v nekaterih podjetjih po ocenah direktorjev celo do 40 odstotkov delavcev preveč. Kljub temu se nikjer ne razmišljajo o odpuščanju delavcev, ampak nameravajo probleme rešiti predvsem s prekvalifikacijami. Že lani je republiški zaposlovalni dinar pomagal k prekvalifikacijam 600 delavcev v podjetjih Vebro, Gorenjska predilnica in Tehtnica. Trenutno se za republiški denar potegujejo v LTH za prekvalifikacijo 428 delavcev, po isti poti pa nameravajo preprečiti naraščanje brezposelnosti še v Alplesu in

Iskri v Železnikih. Sreča, kot je iskreno dejal Tone Jenko je tudi ta, da je zelo veliko delavcev pred upokojitvijo. (Kar 1500 jih je v občini kupilo kmečka leta, ko je bil čas, nekateri tudi po dvajset let.)

Zaposlovalne rezerve so tudi v razmahu podjetništva. Zal je prav tu nelogičnost vladinega ukrepa o zamrznitvi bruto mase plač na novembru najbolj očitna. Vsak delavec, ki pride na novo, namreč "zažira" kolege. Kje je logika, če je bil pred novembrom zaposlen šele eden, zdaj pa naj bi si štirje razdelili njegovo plačo...

Slavko Kalan iz Zavoda za zaposlovanje v Kranju je povedal, da se kvaliteta iskalcev zaposlitve dviguje. In čeprav v podjetjih manjka visokostrokovnih ljudi (v škofjeloških predvsem za strojno, električno in ekonomsko stroko) je med iskalci že precej takšnih. Vzrok je strukturno neskladje. Ostajajo zlasti družboslovci.

Predsednik loške vlade Brane Mohorič je posebej izpostavil prav pomanjkanje ljudi za nekatera vodilna strokovna dela v občini. V zvezi s tem je izvršni svet dal priporočilo Zavodu za zaposlovanje, naj kot najbolj strokovna institucija preide v agencijsko obliko posredovanja kadrov. Zavodu in Centru za socialno delo je še naročil, naj družno pripravita socialni program za ljudi brez dela, ki jim je že ogroženo preživetje.

H. Jelovčan

V 62 podjetjih le 25 zaposlenih

Zelena luč za nova podjetja

Jesenice, 18. januarja - Jeseniški izvršni svet je sprejel sklep, da so vsa nova podjetja, ki bodo zaposlila najmanj dva delavca za tri leta, oproščena vseh prispevkov in davkov. Ponudili bodo tudi parcele za poslovne prostore.

Člani jeseniškega izvršnega sveta skupščine občine Jesenice so obravnavali predlog o oprostitvi davkov in prispevkov za novo ustanovljena podjetja v družbeni in zasebni lasti.

V Sloveniji je bilo lani ustanovljenih 447 zasebnih podjetij, na Gorenjskem pa 62. Mešanih podjetij je bilo v Sloveniji

ustanovljenih 51, na Gorenjskem pa tri podjetja.

Na Jesenicah niso ustanovili nobenega mešanega ne zasebnega podjetja, vendar pa je na SDK v Kranju že 22 vlog za ustanovitev zasebnih podjetij ter ena vloga za mešano podjetje - Injes, svetovalno inkubatorsko podjetje. Vendar pa so v

občini v zadnjem letu odprli 21 zasebnih prodajaln.

Zanimivo pa je, da je število zaposlenih dosti nižje od števila na novo ustanovljenih podjetij, saj je v 62 novih podjetjih na Gorenjskem zaposlenih 25 delavcev.

V slovenskih občinah različno pospešujejo razvoj podjetništva. V nekaterih občinah so se odločili, da na novo ustanovljena podjetja ne bi plačevala prispevkov in davkov, razen tistih iz osebnega dohodka.

D. Sedej

SPIZ zavrača očitke o nenamenskem trošenju denarja

Konec meseca celotne pokojnine

Ljubljana, 19. januarja - Upokojence bo najbolj razveselila vest, da jim bodo konec meseca v celoti izplačali pokojnine, saj je bil priliv denarja decembra presenetljivo velik. Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja manjka le 159 milijonov dinarjev oziroma 8,2 odstotka potrebnih sredstev, s pomočjo republiške vlade jih bodo zagotovili iz proračuna, so povedali na časninarski konferenci.

Upokojenci, lahko ste torej brez skrbi. Vzemite še svinčnik v roke in izračunajte koliko boste dobili zadnje dni januarja: decemberski pokojnini prištejte 15 odstotkov (ki so vam jih izplačali 15. januarja) in seštevek pomnožite s 3,2. Tolikšen, kar 220 odstoten poračun, je namreč potreben, da bodo upokojenci imeli ustrezen start v letošnje leto, saj se pokojnine za razliko od plač povečujejo za nazaj, kar nameravajo po besedah Janeza Prijatelja, direktorja strokovne službe SPIZ letos spremeniti v usklajevanje za naprej, z morebitnimi trimesečnimi proračuni, ki jih poznamo tudi pri plačah.

Pri tem jim bo seveda zelo prav prišla ustavljena inflacija, saj bi sicer zelo težko lovili usklajenost s plačami, kar se je ob lanskim visoki inflaciji odražalo v nenehnih, visokih poračunih in pokojnine so postale v primerjavi s pokojninskimi

prejemki smešno nizke. Upokojenci so radi povedali, kolikšna je njihova pokojnina, zamolčali pa, koliko so dobili, saj so bili pokojninski prejemki precej višji, ker ima naš pokojninski sistem vgrajene veliko sociale in so celo prehiteli plače. Začnemo lahko kar pri tem, da si vsak nov upokojenec lahko izbere najugodnejši trenutek upokojitve, podjetja jim pri tem gredo v glavnem na roko, pri SPIZ pa tudi izračunajo najboljše variatno, da se lahko odločijo.

Zategadelj je toliko bolj zanimivo, da zdaj upokojenci postajajo poligon predvolilnega boja. Janez Prijatelj in Miran Kalcic, predsednik republiškega komiteja za delo, sta odločno zanikala trditve o nenamenskem trošenju denarja v SPIZ, nasprotno, v zadnjih desetih letih kontrole SDK niso odkrile nobenega prekrška. V skupnosti 96,2 odstotka denarja za kratkoročne pravice, izradnjo domov in za varstvo invalidov, 1,3 odstotka za gradnjo domov v drugih republikah, 2,5 odstotka za stroške poslovanja, od tega 0,9 odstotkov za strokovno službo. »Le kako bo kdo upokojencem zagotovil višje pokojnine, kar jim nekateri zdaj obljublajo,« sta rekla naša sogovornika, »prej se utegne zastaviti vprašanje, da prehitavajo plače.«

M. Volčjak

Od kmetijskega do stavbnega zemljišča

"Razprodaja" pomembnih parcel

Bohinjska Bistrica, 19. januarja - Delegacija krajevne skupnosti Bohinjska Bistrica je na novembru seji občinske skupščine opozorila na nedopustno prodajo kmetijskih zemljišč na območju Ribčevega laza in na to, da se parcele, ki so pomembne za turistično dejavnost, spreminjajo v zasebne zazidljive lokacije, na katerih bodo kupci, ki niso domačini, skoraj zanesljivo zgradili počitniške hiše. Delegacija je tudi vprašala, zakaj zemljišča ni odkupila kmetijska zemljiška skupnost oz. sklad stavbnih zemljišč.

V odgovoru, ki ga je pripravil komite za družbeni in prostorski razvoj SO Radovljica, med drugim piše, da je lastnica v skladu z zakonom o kmetijskih zemljiščih ponudila zemljišče v prednostni nakup kmetijsko zemljiški skupnosti, ki zaradi pomanjkanja denarja ni uveljavila te pravice. Sklad stavbnih zemljišč pa tudi ni imel pravne podlage za nakup, ker je bilo zemljišče tedaj še kmetijsko.

Kar ni uspelo občini, je uspelo iznajdljivi prodajalki in

kupcem. Lastnica je (vsaj uradno) prodala zemljišče kot kmetijsko, po nizki ceni, na podlagi katere je tudi plačala prometni davek, dejansko pa bržčas precej dražje; kupci pa so potem, ko so postali lastniki parcel, predlagali občinski skupščini spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča v stavbno. Dvema je z dopolnitvijo srednjeročnega družbenega plana to že uspelo, pa čeprav krajevna skupnost Bohinjska Bistrica ni soglašala s spremembo. Njeni delegati so bili na sejah

občinske skupščine neuspešni in preglasovani.

Predsednik komiteja za družbeni in prostorski razvoj Ratomir Kafol ugotavlja, da je mogoče nesprejemljivo prakso preprečiti le tako, da bi kmetijska zemljiška skupnost dosledno uveljavljala predkupno pravico za vse pomembne parcele ali da skupščina ne bi sprejela tovrstnih pobud za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč.

C. Zaplotnik

Politični shod: Kam greš Kranj?

Demos - Zdržena opozicija Kranja prireja v petek, 26. 1. ob 18. uri v sejni sobi št. 15, skupščine občine Kranj politični shod z naslovom: "Kam greš Kranj?". Gostje shoda bodo: dr. Jože Pučnik, predsednik Demos, Ivan Oman, predsednik Kmečke zveze Slovenije, Rudi Šeligo predsednik društva pisateljev Slovenije in znani kranjski odvetnik Stanislav Klep.

J. N.

Štirinajsti izredni kongres Zveze komunistov Jugoslavije

Po dveh dneh v slepi ulici in na robu razpada

Beograd, 22. januarja - V kongresnem centru Sava v Beogradu se je v soboto začel 14. izredni kongres ZKJ, ki naj bi se končal danes, v torek. Zapletlo se je že pri dnevnem redu in poslovniku, tako da je predsednik predsedstva CK ZKJ Milan Pančevski svoj, več kot dveurni govor, ki je bil po ocenah partijskih naprednjakov kakšno desetletje za aktualnimi državnimi in evropskimi razmerami, mogel začeti šele v sobotnem popoldnevu. Pančevski se je zavzel za partijsko disciplino in za enotnost ZKJ, za demokratični centralizem pa je dejal, da je za ZKJ nujen in da ima vsaka organizacija nek mehanizem, ki zagotavlja učinkovitost v akciji. Ko je govoril o političnem pluralizmu, je ocenil, da so za ZKJ nesprijemljive teze, ki pluralizem posebej izpostavljajo in zožujejo zgolj na klasični večpartijski sistem.

Kot poročajo iz Beograda so se delegati ob govoru Pančevskega precej dolgočasili (nekateri so celo brali časopis) in da se je "kongresna temperatura" prvič dvignila pri delu v treh komisijah. Prave vsebinske razprave, ki bi odgovorila na bistvena vprašanja sedanosti in prihodnosti Jugoslavije ni bilo, zato pa je bilo toliko več obtožb na rovaš politike, ki jo vodi slovenska Zveza komunistov, predvsem po razpravah Cirila Ribičiča, Milana Kučana in Marka Bulca. Ribičič je najprej predstavil spopad konservativnih in reformskih sil na kongresu, nato pa je dejal, da je treba opustiti neproduktivno prepiranje o zgodovinski preseženih dilemah o političnem sistemu in gospodarski reformi, zagotoviti poštene in svobodne volitve na večstrankarski podlagi, iz ustave SFRJ črtati vse ostanke državne partije in partijske države pa tudi vse določbe o privilegiranem ustavnem položaju katerekoli politične organizacije, zagotoviti spoštovanje človekovih in narodnih pravic ter programsko enotnost ZKJ brez možnosti vsiljevanja programskih odločitev celim republiškim or-

Delegati ZK Slovenije so v nedeljo popoldne sprejeli izjavo, v kateri ocenjujejo, da dosedanji potek kongresa pelje v slepo ulico, ki se mora nujno končati z razpadom skupne organizacije. Ker se razprava ni osredotočila na glavna vprašanja, se tudi ni bilo mogoče opredeljevati do konceptualnih razlik o reformi socializma, ZK in Jugoslavije. Predlagali so takojšno prekinitve neustvarjalnega dela po komisijah in sklic plenarne seje ter še enkrat zahtevali, da pri odločanju o temeljnih programskih, statutarjih in kadrovskih vprašanjih ni mogoče več preglasovati republiških organizacij. Enakopravna razprava ni možna, so menili, dokler se ne razčisti vprašanje o ZKJ kot zvezi samostojnih republiških zvez.

Do zaključka redakcije še ni bilo znano, kakšna bo usoda slovenskih predlogov in zahtev pa tudi to, ali bodo delegati ZKS zapustili kongres ali ne.

ganizacijam ZK... Milan Kučan je med drugim dejal, da nas Evropa mora zanimati in da ne more soglašati s stališči, izraženimi na zadnjem zasedanju beograjskega partijskega komiteja, češ da sta prav Zveza komunistov in JLA glavna temelja enotnosti Jugoslavije. Če je ta enotnost res odvisna samo od njiju, potem ta enotnost nima nikakršne prihodnosti. Kučan se je zavzel za Jugoslavijo, ki temelji na samoodločbi narodov, na pravici, ki ji namesto demokratičnosti in enakopravnosti dajejo pečat hegemonisti-

čni odnosi, avtoritativnost, pomanjkanje svobode in izkoriščanje... Marko Bulc je izrazil plemeno že s tem, ko je rekel, da ne moremo govoriti o Jugoslaviji kot skupni domovini, če se takoj ne prekine srbska gospodarska in politična blokada Slovenije. "Ne zaupam tistim, ki se po eni strani zavzemajo za enotnost Jugoslavije, po drugi strani pa hkrati pozivajo in silijo podjetja h gospodarski blokadi," je dejal.

Iz obsežnega zalogaja puščic, ki so predvsem iz vzhodne dela države letele na slo-

vensko ZK in na njene delegate, omenimo samo nekatere. Dušan Pečnik je, na primer, dejal, da Slovenija vsem vsiljuje svoje mnenje, na mnenja, ki so njej nasprotna, pa ne pristaja. Slobodan Milošević je predlog, da naj bi ZKJ postala zveza zvez (kot predlaga Slovenija) ocenil, da je to v interesu birokratskih elit ter posameznih ZK in da v njihovih štabih kujejo načrte za medsebojni spopad jugoslovanskih komunistov in jugoslovanskih narodov. Tomislav Sekulić je Slovincem očital, da so separatistom (Albanci) dovolili demonstracije na svojih tleh. Rajko Popović je menil, da bomo v državi prej prišli do (željenega) cilja, če bomo še naprej poslušali glas naroda (tako kot se zdaj dogaja v Srbiji in Črni gori) kot pa nasvete iz Slovenije. Vsa Evropa priznava dogajanje naroda, le Slovenija ne. Vlastjo Stojiljković je dejal, da je Bulc zamenjal vzrok (prepoved mitinga v Ljubljani) in posledico in da je zato treba odstraniti vzroke, ki so pripeljali do blokade. Med delegati, ki niso bili iz Slovenije, je še največ polemike izrazil Ivo Družić s Hrvaške, ki je predlagal ukinitve ZKJ, ker v razmerah parlamentarne demokracije organizacija, ki bi imela avantgardno vlogo, ni možna; zavzel pa se je za ustanovitve socialistične ali socialdemokratske stranke Jugoslavije (iz ZK, ZSM in socialistične zveze).

C. Zaplotnik

Ustanovni zbor enote Socialdemokratske stranke na Jesenicah

Jeseniška občina kot center socialne demokracije na Gorenjskem?

Jesenice, 22. januarja - V jeseniški občini so takoj za ustanovnim zborom podružnice Kmečke stranke ustanovili občinsko enoto SDZS. Prihodnji teden bodo imele ustanovne zbornice na Jesenicah še druge enote slovenskih strank. Socialdemokrati pričakujejo, da bo jeseniška občina center socialne demokracije v regiji.

Minuli petek je bil v skupščinski dvorani na Jesenicah ustanovni zbor občinske enote Socialdemokratske zveze Slovenije, ki se ga je udeležilo okoli 100 članov Socialdemokratske zveze in simpatizerjev ter gostov. Jeseniški socialdemokrati s predsednikom iniciativnega odbora Alfredom Spragerjem so povabili na ustanovni zbor Boruta Terčaja, člana

predsedstva SDZS in predsednika območne enote SDZS za Gorenjsko inž. Braneta Grimsa iz Kranja. Borut Terčej je v pozdravnem govoru med drugim poudaril, da se socialdemokrati zavzemajo predvsem za več socialne in za človeka vredno življenje ter za ustvarjanje takih pogojev, da bodo Slovenci bolje in svobodneje živeli. V programu SDZS je zahte-

va po konfederaciji in za popolno samostojnost Slovenije, odločno pa se upira tudi Markovičevemu programu, ki po mnenju socialdemokratov manipulira s slovenskim gospodarstvom. Potrebni bodo drugačni dogovori, na osnovi ekonomskih pokazateljev. Stranka si prizadeva za povezanost z Evropo, za narodno spravo brez revanšizma, popraviti pa

je treba tudi napako, ki je zanižala možnost povezave z domci in s tistimi, ki živijo izven Slovenije. Socialdemokrati bodo pokazali, da so sposobni boljšega kot je bila sposobna sedanja oblast, pričakujejo pa tudi, da postane jeseniška občina center socialne demokracije v regiji. Roman Savinšek je dejal, da se socialdemokratska stranka ustanavlja pol stoletja prepozno, ker se prej pač ni mogla in ne smela ustanoviti. Socialdemokrati se morajo nenehno zavzemati za prehod na demokracijo po mirni poti, pa če na volitvah zmagajo ali ne.

Inž. Brane Grim je med drugim dejal, da je socialdemokratska stranka brez velike lastne ideologije in ni stranka fundamentalizma, ki smo mu bili priča 45 let. Socialdemokrati se ne bodo zavzemali le za to, da bi ob današnjih gospodarskih razmerah in prestrukturiranju, ki poraja brezposelnost, ljudje preživeli; pomembno je, da se najdejo sredstva za to, da bodo nezaposleni in svoji imeli toliko sredstev, da bodo imeli za človeka vredno preživetje na evropski ravni. Na zboru je več razpravljavcev opozorilo na dileme ob volitvah in na prisotnost socialdemokratov na voliščih in v volilnih komisijah.

D. Sedej

Tudi Tržič ima Slovensko demokratično zvezo

Tržič, 15. januarja - Da so Tržičani prav tako, kot vsa ostala Slovenija zainteresirani za spremembe in za demokracijo, je najbolj zgovorno pričala do zadnjega stola zasedena dvorana osnovne šole heroja Bračiča v Bistrici. Za predsednika začasnega odbora tržiške občinske zveze demokratov so soglasno izbrali Toneta Kramariča.

"Mi, člani Slovenske demokratske zveze smo že zmagali s tem, da se ustanovljamo," je zbranim dejal novi predsednik Tone Kramarič, in za nekaj predgovorniki, ki so na splošno spregovorili o namenu in ciljih Slovenske demokratske zveze podal tudi program tržiških demokratov.

V Tržiču se bodo demokrati predvsem zavzemali za boljše izobraževanje občanov, za brezplačno osnovno šolo, za znižanje prispevka in vrticah, za

zasebno zdravniško prakso, za ukinitve plačanih mest funkcionarjev. Preimenovali bodo zbor združenega dela, otroke bodo vrnili v domače okolje, kmetu omogočili, da bo lahko odrezal večji kos kruha zase. V turizem bodo vnesli več podjetniškega duha, vsem Tržičanom bodo kulturo napravili dostopnejšo. In od občinskih struktur bodo zahtevali točen prikaz porabljenih sredstev za negospodarske investicije zadnjih dveh let.

Toliko zaenkrat, čakajo pa še novih pobud novih članov. Med navzočimi skorajda ni bilo diskusije, vendar so Tržičani z gromkim ploskanjem potrdili, da se s predlogi povsem strinjajo. Zanimale so jih le nekatere podrobnosti okrog volitev, ki jim jih je podrobno obrazložil Tone Peršak. Tržiški ustanovni zbor Slovenske demokratske zveze so pozdravili predstavniki slovenskega DEMOSA, predstavnik SDZ iz Kranja, predstavnik že ustanovljene tržiške kmečke zveze ter predstavnik iniciativnega odbora za ustanovitev Socialne demokratske zveze Tržiča, predstavniki zelenih pa so vabili na svoj ustanovni zbor naslednji dan.

D. Dolenc

Stavka v Vezeninah

Delavci zahtevajo višje plače

Bled, 19. januarja - Delavci blejskih Vezenin so minuli konec tedna dvakrat prekinili delo: v četrtek dopoldne za tri ure, v petek pa za štiri. Stavkovni odbor zahteva višje osebne dohodeke, zmanjšanje prispevnih stopenj, ugotavljanje odgovornosti za razmere v tovarni in pojasnilo o tem, kakšen je dejanski položaj Vezenin in njihova razvojna perspektiva. Vodstvo tovarne je na zahteve delavcev odgovorilo včeraj na skupnem sestanku s stavkovnim odborom in predstavniki občinskega sindikata in radovljiškega izvršnega sveta.

Delavci Vezenin, ki so decembra zaslužili povprečno 2200 (konvertibilnih) dinarjev in so bili po plačah med najslabšimi v občini, zahtevajo 50-odstotno povišanje plač. Vodstvo jim je ponudilo povišanje za 20 odstotkov, predstavniki radovljiškega občinskega sindikata Bogo Košnik pa je povedal, da bi rezultati poslovanja in zakonske možnosti dopustile povišanje za 30 do 35 odstotkov. Delavci Vezenin se v svoji zahtevi za povišanje plač primerjajo z radovljiško Almiro, kjer je bilo že decembrsko povprečje okrog 3000 dinarjev; sicer pa tudi sprašujejo, zakaj so se prispevne stopnje v občini povišale za 4,8 odstotka. Kot smo izvedeli včeraj, se v občini že dogovarjajo o znižanju občinskih prispevnih stopenj, na tiste, ki so v republiški pristojnosti, pa nimajo vpliva. Zahteva o ugotavljanju odgovornosti za razmere v tovarni vsebuje tudi zahtevo po odstopu direktorja oz. vsega vodstva Vezenin.

Delavci Vezenin so o razmerah v tovarni slabo obveščeni, sicer pa se je vodstvo tudi zelo prizadevalo, da novica o stavki ne bi prišla v javnost.

C. Zaplotnik

Volilni program kranjske ZSMS

"Imamo znanje in sposobnosti"

Z javno predstavitvijo svojega volilnega programa tudi ZSMS iz Kranja stopa v volilno bitko. Kaj kot proklamirana stranka zakona, reda in blaginje ponujajo svojim volilcem?

V osnovi je potrebno povedati, da so bili pri pisanju svojih poudarkov volilnega programa kratki in nedvoumni, kajti zasledimo lahko tudi povsem konkretne akcije, ki so sicer razdeljene v tri tematske sklope.

Pod "Pravno državo" so med drugim zapisali: javno delo kranjske občinske vlade, sestavljene izključno po strokovnih merilih; popolnoma jasna "usoda" vsakega dinarja v proračunu občine; oživitve kulturne ponudbe (tudi s kulturnim centrom) in vrnitev slovesa Kranja kot živahnega mesta; odprtje Brda vsem; odstranitev realsocialističnih simbolov Kranja, skupaj z vrnitvijo starega grba in parkom pred Gimnazijo.

Konkretne pobude kranjske ZSMS na področju tržnega gospodarstva se bodo predvsem dotikale razbijanja vseh vrst monopolov, skrbi, da bi kranjska občina res postala turistično zanimiva skupaj s Predvorom, Jezerskim, Kravcem... Člani ZSMS se bodo v osnovi na tem področju zavzemali, za tržno gospodarstvo katerega sestavni del je vloga države, ki uveljavlja pogoje za razmah podjetništva, skrbi za socialno varnost ogroženih in ekološko ustreznost proizvodnje.

Tretji sklop predvolilnega programa je naslovljen na čisto okolje. Tu bodo startali na zelo visoke kazni za onesnaževalce in stalno kontrolo in objavljanje rezultatov kvalitete vode, zraka in zemlje, konkretno pa se mislijo zavzeti za dodaten davek za proizvodnjo, ki uničuje okolje, njihovi ljudje bodo proti nadaljni pozidavi njiv, zavzemali pa se bodo tudi za poseben ekološki sklad za sanacijo onesnaženosti in stimulacijo čistejših proizvodnje.

Kranjska ZSMS bo za občinski DPZ nastopila s svojimi kandidati, za ostala poslanska mesta pa je že sklenila predvolilno koalicijo s kranjskim DEMOS-om.

V. Bešter

Nova javna pobuda ZSMS

Umakniti besedo "socialistična"

Ljubljana, 19. januarja - Predstavniki ZSMS so tudi uradno začeli akcijo zbiranja podpisov za odpravo besede "socialistična" iz naziva tako Slovenije kot Jugoslavije.

Znano je, da je takšen predlog, ki ga je predsednik ZSMS Jože Školč naslovil na ustavno komisijo, le-ta zavrnila in ga uvrstila v predlog ustavnih sprememb zgolj kot pobudo. Vendar se ZSMS s tem ni dala odgnati; tako je z 22. januarjem steklo javno zbiranje podpisov pod petico, da se iz uradnega naziva Slovenije in Jugoslavije črta ideološka oznaka socialistična, kar po mnenju pobudnikov akcije ne sodi v uradna imena države.

Člani ZSMS bodo v prihodnjih dveh tednih pod to petico zbirali podpise občanov in občank, saj želijo s tem samo še dodatno okrepiti argumente zanjo v ustavni razpravi. Ob tem spomnimo, da je število 30.000 podpisov, ki se ob tem omenja, hkrati tudi izpolnitev pogoja za razpis referenduma.

Pobuda sama, sicer v prostoru ZSMS živi že leto dni, prvič se je namreč pojavila lansko leto 1. februarja, ko je ZSMS v Cankarjevem domu organizirala problemsko konferenco pod naslovom, Za demokracijo, je povedal član predsedstva RK ZSMS Gregor Golobič ter dodal, da je bila potrjena na portoroškem kongresu, kjer je prišla tudi med končne sklepe. "Ne gre zgolj za spremembo imena, pač pa vsebine," je med drugim menil Slavoj Žižek, ki je hkrati osvrnil tudi Socialistično zvezo Slovenije in Zvezo komunistov Slovenije, češ, če ZSMS-jevskega predloga ne bosta podprli je jasno, da njune prave namere niso v skladu z govorjenim.

Spomnimo, da je pobuda doživela potrditev tudi v Cankarjevem domu na zadnjem zborovanju članic DEMOS-a in, da lahko vsi tisti, ki se z njo strinjate, pošljete svoje podpise na RK ZSMS, Dalmatinova 4, 61000 Ljubljana.

V. B.

KRATKE Z GORENJSKE

Dražgošani so lani urejali cesto na Jelenšče - Med nedavnim obiskom v krajevni skupnosti Dražgoše v škofjeloški občini so predstavniki KS poudarili, da sami takšnega zaloga, kot je ustavitel plaz, ne bodo zmogli, čeprav so si to nalogo zadali za letos kot najbolj pomembno. Računajo na širšo akcijo in pomoč. Ni pa res, da bi do zdaj križem rok čakali, kaj jim bodo naredili drugi. Lani so na primer lastniki gozdnih parcel na vsakih 6 hektarov gozda prispevali po en kubični meter lesa in na ta način ter tudi z delom uredili dobrih 500 metrov ceste na Jelenšče proti Bičkovi skali. Na tej cesti, kjer med letom GG in ostali, prepeljejo po tri do štiri tisoč kubičnih metrov lesa, so položili tudi asfalt. Letos načrtujejo, da bodo nekatere najbolj kritične odseke prav tako uredili, razen tega pa nameravajo razširjati tudi pašnik na Kališniku in obnoviti streho staj, ki je bila nazadnje obnovljena 1956 leta. Na sliki: urejena cesta na Jelenšče proti Bičkovi skali. - A. Z.

Delati je treba

Posvet predsednikov krajevnih skupnosti iz kranjske občine je minuli teden, ko so razpravljali o pripravah na volitve, izvenel z eno samo osnovno ugotovitvijo: v krajevnih skupnostih je treba delati. Ni težko ugotoviti in se tudi dogovoriti v kraju, kaj je tisto, kar ljudje želijo, potrebujejo in kje so pripravljivi tudi sami sodelovati z delom, prispevki... Veliko težje je, da tisti, ki so jim zaupali, da jih predstavljajo in "vodijo" krajevno skupnost, takšen dogovor potem tudi uresničijo. Neredko se je namreč že do zdaj dogajalo, da so bili predsedniki svetov krajevnih skupnosti oziroma gradbenih odborov (s sodelavci v vodstvu) za različne akcije tisti motorji, ki so vse skupaj peljali naprej in nazadnje skupaj s kraji načrtovano akcijo tudi speljali.

Težko verjamem, da bo jutri drugače. Prepričan sem v voljo in pripravljenost ljudi v krajevnih skupnostih, da na takšen način ob sodelovanju in pomoči širše skupnosti rešujejo probleme in uresničujejo želje tudi v prihodnje. Vodstva pa bodo še naprej tista, ki si bodo zaupanje na volitvah potrdila le z delom ali pa do naslednjih volitev, če že ne celo prej, zapravila. Prav gotovo je v tem trenutku še kako potrebna odprtost v pripravah na volitve, vendar pa ne bi smeli kar tako mimo izkušnje, ki so jih nenazadnje poudarjali tudi na zadnjem posvetu predsednikov krajevnih skupnosti. Ena takšnih, v razmislek, je prav gotovo tudi ta, da bi bili bodoči predsedniki svetov krajevnih skupnosti mandatarji za sestavo svetov krajevnih skupnosti in da bi bil predsednik sveta tudi stalni delegat v zboru krajevnih skupnosti občinske skupščine...

A. Žalar

Letne konference

Kranj - Na Gorenjskem, kjer je 111 prostovoljnih in 18 industrijskih gasilskih društev, bodo ta in prihodnji mesec imeli letne konference. Na njih bodo povsod pregledali in ocenili delo lanskega leta ter se dogovorili za letošnje naloge. Izvolili bodo tudi nova vodstva društev. Konference morajo biti končane do konca februarja. (ip)

Ureditev odseka proti Lancovemu - Ureditev ceste oziroma nekaterih kritičnih odsekov na regionalni cesti Radovljica-Lancovo-Kamna Gorica-Lipnica-Podnart je pravzaprav obveza tega srednjeročnega programa in sicer še iz začetka tega obdobja, ko so bile regionalne še v pristojnosti občinskih skupnosti za ceste. Čeprav je bilo pri prenosu regionalnih cest pod okrilje Skupnosti za ceste Slovenije poudarjeno, da bodo imeli tudi v prihodnje prednost tisti odseki, kjer bodo s sredstvi sodelovale občinske skupnosti za ceste, se je v zadnjih letih na regionalnih, posebno na Gorenjskem, naredilo malo oziroma veliko manj, kot je bilo načrtovano na začetku obdobja. Na srečo, zdaj lahko rečemo tudi tako, je še zadnji hip pred ukinitvijo občinske komunalno-cestna skupnost Radovljica, pospešila tudi s svojim vložkom ureditev najbolj kritičnega odseka (zavoja) na cesti Radovljica-Lancovo. Čez zimo naj bi se teren utrdil, zatem pa bodo ta odsek dokočno uredili. - A. Z.

ureja ANDREJ ŽALAR

Krajevna skupnost Bratov Smuk

Kabelska TV ostaja v programu

Kranj, 22. januarja - Krajevna skupnost Bratov Smuk je med mestnimi krajevnimi skupnostmi v kranjski občini sicer najmlajša, ni pa med najmanjšimi. S prebivalci v skoraj 1100 stanovanjih, v večini v blokih, se uvršča kar med srednje velike krajevne skupnosti, v primerjavi z izvenmestnimi pa je celo ena največjih. Že vse od ustanovitve so na sestankih vodstev in organizacij v tej krajevni skupnosti na dnevnem redu vprašanja, ki pravzaprav pestijo bolj ali manj vse mestne krajevne skupnosti. To so predvsem urejenost okolja, prometna varnost, krsitve odloka o javnem redu in miru, prostorska urejenost in ureditev še nepozidanih površin, parkirni prostori...

Tovrstna vprašanja so lani skušali spozumno rešiti na sestankih s predsednikom občinske skupščine, v Domplanu in drugih ustanovah. Kar zadeva Domplan so se predvsem načelnjali vprašanja glede ogrevanja, gospodarjenja z denarjem za vzdrževanje stanovanj, okolice in podobno...

Milojko Demšar

"Ob tem, da je bilo na našem območju zgrajeno pokrito avtobusno postajališče na česti Jaka Plastiše, da so bile obnovljene zelenice oziroma zasajena nova drevesa na njih in da smo imeli nekaj večjih vzdrževalnih del na objektu krajevne skupnosti, za katerega smo, mimogrede, uredili tudi lastništvo, je bil glavni cilj programa priprava na izgradnjo sistema kabelske televizije," pravi predsednik sveta krajevnih skupnosti Milojko Demšar. "Razmišljanje o izgradnji takšnega sistema so se v naši krajevni skupnosti začela že lani, ko smo spomladali ustanovili iniciativni odbor. Ta je že na samem začetku temeljito preučil tehnične in organizacijske možnosti za izgradnjo sistema. Navezali smo stik z izvajalci in med drugim, v šoli Matije Čopa, pripravili celo praktično predstavitev delovanja takšnega sistema, pri čemer je bil glavni poudarek poleg zemeljskih in satelitskih TV in

radijskih programov predvsem na internem televizijskem kanalu."

Zamisel o izgradnji takšnega sistema je med kraji takoj zbudila veliko zanimanje. Niso bili redki, ki so menili, da anketa, za katero se je odločil iniciativni odbor, sploh ni potrebna.

"Vendar smo v iniciativnem odboru vztrajali, da na podlagi ankete in temeljite razlage v krajevem biltenu, ugotovimo, kakšen je dejanski interes oziroma pripravljenost med kraji za izgradnjo sistema, pravi predsednik odbora Daniel Pangeršič.

Daniel Pangeršič

"Naš cilj je bil, da za razliko od drugih, kjer podobne sisteme že imajo, zgradimo zares kvaliteten sistem, s katerim bomo lahko spremljali šest do sedem zemeljskih TV programov, 12 satelitskih, osem radijskih in z dvema internima TV kanaloma. V tako zgoščenem naselju bi bila izgradnja sistema v tako imenovani "zračni" izvedbi nemogoča in smo se zato odločili za zemeljsko. To pa celoten projekt ob večji kakovosti seveda tudi podraži. Vendar smo ocenjevali, da se akcije lotimo, če se bo zanjo odločilo 70 odstotkov vseh gospodinjstev oziroma lastnikov in uporabnikov stanovanj v krajevni skupnosti."

Anketa pa je pokazala, da se za izgradnjo takšnega sistema, kjer naj bi vsakdo prispeval znesek v vrednosti najmanj 300 nemških mark, zavzema le dobrih 43 odstotkov vseh vprašanih. Res je, kot pravi predsednik sveta krajevnih skupnosti, da je bil takrat, ko so anketirali kraji, najbolj peklenski čas tega stoletja, saj je bila inflacija novembra in decembra najhujša, vendar se potem od prvotne zamisli za izgradnjo sistema po projektu, da ga zgradijo kraji sami, odstopili.

Tilka Kleč-Laznik

"Vsa stvar je zdaj trenutno v neke vrste mirovanju, vendar iniciativni odbor deluje še naprej," je povedala tajnica krajevnih skupnosti Tilka Kleč-Laznik. "V programu krajevnih skupnosti se izgradnji sistema KRS (kabelsko razvodni sistem) nismo odrekli. Zdj odbor išče interesente, ki bi takšen, kvaliteten, sistem zgradili kot sovlagatelji in bi kraji po izgradnji zanj plačevali najemnino. Projekt je zastavljen tako, da bi vsak imetnik priključka v stanovanju na začetku plačal znesek v vrednosti okrog 150 nemških mark, potem pa vsak mesec najemnino v vrednosti 7 do 10 nemških mark."

Pravijo, da imajo med izvajalci tudi že tovrstne ponudnike in da bodo stvari več ali manj jasne že konec prihodnjega meseca. Razumevanje za takšno rešitev imajo tudi v Domplanu in tudi glede soglasij za lokacijsko in gradbeno dovoljenje za zdaj ni težav. Skratka, kabelska TV ostaja tudi letos v programu krajevnih skupnosti kot ena najpomembnejših nalog. Če pa jim bo uresničitev projekta na takšen način uspešna, bodo prvi v Sloveniji...

A. Žalar

Samoupravnih stanovanjskih skupnosti ni več

Drugačna vloga zadrug

Kranj, januarja - Z ukinitvijo samoupravnih stanovanjskih skupnosti in prenosom stanovanjskih vprašanj na odbore za stanovanjsko gospodarstvo in upravne organizacije za družbeni razvoj, je trenutno rešeno le vprašanje gradnje solidarnostnih stanovanj. Upravnik Stanovanjske zadruge Kranj, Franci Teran, ocenjuje, da bi poleg individualne "praznine" pri blokovi oziroma etažni gradnji morale "zapolniti" stanovanjske zadruge.

Franci Teran

Medtem, ko še vedno čakamo na zvezni zakon o zadrugah, so se v Sloveniji pred novim letom stanovanjske zadruge (23 največjih) organizirale v Zvezo stanovanjskih zadrug. Namen takšne organiziranosti je enotno reševanje individualne gradnje v slovenskem prostoru ter hkrati vplivanje na snovanje tovrstne republiške zakonodaje.

"Ocenjujemo, da bi zadruge morale končno postati tudi tisto, za kar so se že pred leti zavzemale; da bi bile enakopravno udeležene tudi pri projektiranju, gradnji in nenazadnje tudi kreditiranju. To v tem trenutku velja še toliko bolj, ker delovne organizacije v dosedanjem razreševanju stanovanjskih vprašanj niso imele takšnega odnosa do tega vprašanja, kot smo ga marsikdaj želeli. Z drugimi besedami naj rečem, da bi stanovanjske zadruge, če bi bile vključene v gradnjo etažnih (lastniških) stanovanj, bi prav gotovo odgovorno in kreativno sodelovale tudi pri projektiranju," pravi Franci Teran.

Stanovanjske zadruge sicer že do sedaj niso bile zgolj in predvsem trgovina z gradbenimi materiali. V prihodnje pa se bo njihova vloga na tem področju, kot kaže, še hitreje spreminjala. V kranjski Stanovanjski zadrugi so že uvedli nekatere zanimive novosti. Najprej so sklenili sporazum o obročnem plačevanju s kranjskim Merkurjem. Merkurju, ki je prva tovrstna hiša, ki se je odločila za drugačno sodelovanje s stanovanjsko zadrugo, pa že sledijo tudi drugi.

"Novost je, da zadrugi lahko poslej prvi obrok plača šele 15. dan po podpisu dobavnice. Tudi zadruga ne zahteva plačila vnaprej, kar velja tudi za izdajo naročilnic. Velja pravilo oziroma dogovor (s podpisom izjave), da bo zadrugi poravnal obveznosti v rokih, ki jih daje dobavitelj materiala."

To pa ni edina novost pri kranjski Stanovanjski zadrugi (ob spreminjanju vloge pa lahko pričakujemo tovrstne novosti tudi v drugih stanovanjskih zadrugah v Sloveniji). Ob tem, da smo prvič priča obročnemu plačevanju računov za material, ki je oproščen prometnega davka, kranjska stanovanjska zadruga uvaja tudi dogovor o naročilnici po telefonu, ki jo zadrugi potem vzame v tajništvo ali pa mu jo na njegovo odgovornost pošljejo celo po pošti. Prilagodili so tudi delovni čas in sicer v Kranju vsak dan od 7. do 13. in ob sredo od 14. do 18. ure, v Trzinu pa ob torkih od 7. do 10. in ob četrtkih od 10. do 15. ure. V Trzinu ima zadruga zdaj prostore v Cankarjevi ulici 1 (nebotičnik-prostori bivše samoupravne stanovanjske skupnosti).

A. Žalar

Specializirane enote CZ

Kranjski "vzorec" za zgled

Kranj, januarja - Pri občinskem štabu civilne zaštite Kranj deluje pet specializiranih enot. Izoblikovale so se pri posameznih društvih in so, kar zadeva usposobljenost in organiziranost, poznane ne le v občini in na Gorenjskem marveč nekatere celo po vsej državi.

Rajko Simič, predsednik občinskega štaba CZ

Za kakovostno in strokovno delovanje specializiranih enot občinskega štaba za civilno zaščito občine Kranj so lani podpisali v občini poseben samoupravni sporazum, ki ureja vzgojo podmladka in usposabljanje ter seveda tudi pomoč oziroma sofinanciranje. Enote namreč delujejo v okviru posameznih društev kot so na primer Društvo za raziskavo jam, Zveza tabornikov občine Kranj, Kinološko društvo Naklo, Društvo za podvodne dejavnosti in Gorska reševalna služba.

"Ko smo na posvetu pred dnevi pregledali delo in programe za letos, so tako vodje enot kot predsedniki društev ugotovili, da je kranjski "vzorec" tovrstne organiziranosti, sodelovanja in finančne ter materialne podpore, ki jo za pripravljenost in usposobljenost posameznih enot daje sekretariat za ljudsko obrambo občine Kranj, lahko za zgled tudi drugim v Sloveniji," pravi predsednik občinskega štaba za CZ Rajko Simič. "Imamo namreč specializirano enoto za reševanje izpod ruševin, ekipo, ki lahko postavi tako imenovani intervencijski tabor za najmanj 500 ljudi, enoto reševalnih psov za iskanje v ruševinah in v naravi, ekipo za reševanje iz vode in strokovno kvalitetno in usposobljeno ekipo za reševanje v gorah."

Seveda te enote, usposobljene za pomoč in reševanje ob različnih nesrečah, niso nastale čez noč. Ob skrbnem izboru in usposabljanju najboljših v posameznih društvih, kjer so člani teh enot, je bila pomembna prav gotovo finančna in materialna pomoč sekretariata za ljudsko obrambo. Ob tem pa v občinskem štabu za CZ ugotavljajo, da se takšna pomoč in sodelovanje lahko hitro obrestujeta. Če rešimo samo eno življenje, denarja ni škoda, pravijo. In ob zadnji akciji reševanja na Kaninu so bili nosilci tudi predstavniki kranjske enote pod vodstvom Igorja Potočnika. Prav tako poznan je tudi Zvone Korenčan, ki je jamar, tabornik in gorski reševalec hkrati. Zanimivo pa je, da so člani teh specializiranih enot praviloma obrtniki za višinska dela.

Na posvetu pred dnevi so se dogovorili, da bodo letos za specializirane enote oziroma društva, namenili v Kranju 900 tisoč konvertibilnih dinarjev. Poleg finančne bodo poskrbeli tudi materialno pomoč. Sicer pa svet za ljudsko obrambo občine Kranj podobno podpira tudi ALC Lesce, golobarje, lokostrelce, strelce...

A. Žalar

Podpisane pogodbe o dobavi in transportu alžirskega plina v Slovenijo

Alžirski plin prihodnje leto tudi pri nas

Brdo pri Kranju, 22. januarja - Predstavniki Petrola in italijanske družbe SNAM so podpisali dolgoročno pogodbo o transportiranju zemeljskega plina iz Alžirije preko Tunizije in Italije v Slovenijo. V Alžiru pa so z alžirsko družbo Sonatrach, 14. januarja letos, podpisali pogodbo o dolgoročnem nakupu zemeljskega plina. Uresničena je torej dveletna želja Slovenije, da bi zemeljski plin, ki postaja pri nas vse pomembnejši energent, dobivali iz dveh virov. Sovjetskemu zemeljskemu plinu se bo torej prihodnje leto pridružil še alžirski.

Pogodbe so podpisane in Slovenija bo konec prihodnjega leta dobila prve količine alžirskega plina. Od začetnih 150 milijonov prostorninskih metrov se bodo v šestem letu dobave povečale na 600 milijonov prostorninskih metrov letno, pogodbe pa so podpisane vse do septembra leta 2007. Za začetek dobav bo namreč potrebno zgraditi povezavo italijanskega in slovenskega plinovodnega sistema. Italijanski transporter mora zgraditi povezovalni plinovod od Palmanove do Vrtojbe pri Novi Gorici, z merilno postajo, kjer bomo prevzemali plin. Na naši strani pa je potrebno zgraditi približno 6 kilometrov plinovoda od italijske merilne postaje do Šempetra pri Novi Gorici, kjer bo navezan na obstoječi slovenski plinovodni sistem.

Zemeljski plin ima v industriji že 47 odstotni delež

Z zemeljskim plinom je Petrolova delovna organizacija pričela porabnike oskrbovati z zemeljskim plinom leta 1978. Danes je na slovenski plinovodni sistem, ki obsega 785 kilometrov plinovodov, priključenih 124 porabnikov, ki letno porabijo skoraj milijardo prostorninskih metrov plina. V porabi primarne energije ima v Sloveniji zemeljski plin 13 odstotni delež, vendar pa ima zaradi bistveno manjših transformacijskih in transportnih izgub v primerjavi z drugimi gorivi dosti večji delež v končni porabi energije, to je energiji na pragu porabnikov. V slovenski industriji ima s 47 odstotnim deležem med fosilnimi gorivi že vodilno mesto; tudi veliko gorenjskih tovarn že uporablja zemeljski plin.

Alžirski plin bo v Slovenijo prihajal po 2.100 kilometrov dolgem plinovodu od alžirskega mesta Qued Saf Saf do italijske Palmanove, od koder bodo morali do Nove Gorice zgraditi še povezovalni plinovod.

Prav tolikšna odvisnost slovenske industrije od zemeljskega plina, tudi zaradi tehnične zanesljivosti oskrbe narekuje strateško odločitev o dveh dobaviteljih in dveh smereh transporta zemeljskega plina.

2.100 kilometrov dolga plinovodna povezava

Sovjetski plin prihaja k nam preko Čehoslovaške in Avstrije in v Slovenijo vstopa na Štajerskem pri Šentilju. Alžirski plin pa bo prihajal z druge strani; italijansko mejo bo prečkal pri Novi Gorici. Njegova pot iz Alžirije v Slovenijo pa bo seveda dolga, Petrol je moral skleniti tri ločene pogodbe o transportu alžirskega plina iz 2.100 kilometrov oddaljenega mesta Qued el Saf Saf na alžirsko-tunizijski meji: s tunizijsko firmo Trans Tunisian Pipeline Company za transport preko Tunizije, s firmo Trans Mediterranean Pipeline Company za transport pod Sredozemskim morjem in z italijsko firmo SNAM za transport preko Italije. Slednja je toliko bolj pomembna, ker gre tudi za dogovor o izgradnji povezave med italijskim in našim plinovodnim sistemom.

Alžirija je za Sovjetsko zvezo in Nizozemsko največji izvoznik zemeljskega plina, ki prihaja iz gigantskih plinskih polj Hassi R'Mel v puščavskem predelu Alžirije. Alžirska firma Sonatrach nam bo zemeljski plin predajala na alžirsko-tunizijski meji, preko Tunizije. Plinovod v dolžini 370 kilometrov poteka do mesta Cap Bona, kjer prehaja v Sredozemsko morje. Pinovod po morskem dnu prečka Siciljsko ožino v dolžini 155 kilometrov do mesta Mazarò del Vallo, nato poteka preko Sicilije in Mesinskega kanala po vsej Italiji do Palmanove, ki je 30 kilometrov oddaljena od Gorice, od tam pa je plinovod zgrajen proti Trstu in nanj bo priključen odcep za Slovenijo.

Tehnično najbolj zahteven je seveda plinovod pod morjem

Transport plina od Alžirije do Slovenije bo omogočalo

osem kompresorskih postaj, ki so razporejene vzdolž 2.100 kilometrov dolgega plinovoda. Tehnično najbolj zahtevana je bila seveda njegova izgradnja pod Sredozemskim morjem. Italijanska firma SNAM je že leta 1974 zgradila plinovod premera 250 milimetrov po morskem dnu v Mesinskem kanalu, rezultati so bili dobri in leta 1981 so zgradili tri plinovode premera 500 milimetrov pod morjem Siciljske ožine. Po njih je več let uspešno transportirajo v Italijo skoraj 12 milijard prostorninskih metrov alžirskega plina letno.

Gradnja plinovoda pod morjem, ki je globoko tudi 610 metrov je bila seveda tehnično zelo zahteven projekt, ki se je do sles izkazal kot uspešen in varen način transporta plina. V prihodnjih letih nameravajo zgraditi še četrti plinovod pod morjem Siciljske ožine, saj računajo na še večje dobave alžirskega plina v Evropo.

Čeprav je Petrol podpisal transportne pogodbe s tremi firmami, pa transportna povezava med Alžirijo in Slovenijo predstavlja enoten sistem, ki ga upravljajo z enega mesta. Iz dispečerskega centra v Milanu ga upravlja italijska firma SNAM, ki s pomočjo teleinformatičnega sistema nadzira dogajanje na pomembnih točkah plinovoda in izvaja potrebne tehnične ukrepe.

Alžirski plin bo omogočil večjo porabo v široki potrošnji

Veliko manjša kot v industriji je pri nas poraba zemeljskega plina v široki potrošnji. Doslej je niso spodbujali, saj od potrošnikov ni moč pričakovati, da bodo imeli v primeru redukcije v vsakem trenutku na razpolago nadomestno gorivo, kar zahtevajo od tovarn. Dva vira in dve smeri preskrbe s plinom bosta omogočila pospeševanje porabe plina v široki potrošnji, razmišljajo pa tudi o vključevanju plina v proizvodnjo elektrike.

V široki potrošnji omogoča zemeljski plin zaradi učinkovite regulacije in posamičnega merjenja najbolj racionalno porabo energije. Veliko pa si obetajo tudi od tako imenovane kogeneracije - uporabe plina za sočasno proizvodnjo električne energije in toplote v industriji in v mestnih toplarnah. Kombinirani plinsko parni ciklus vse bolj uporabljajo v razvitem svetu tudi v javnih elektrarnah, saj imajo plinske turbine visoke izkoristke, obratovanje pa je zanesljivo in prilagodljivo.

Zemeljski plin je ekološko prijazen

S priključitvijo na alžirski plin in z dograditvijo slovenskega plinovoda, ki ga morali razširiti na Dolenjsko in v Posavje, se bo poraba zemeljskega plina pri nas povečala. Leta 2000 naj bi ga porabili od 1,4 do 1,8 milijard prostorninskih metrov.

S tem bi seveda prispevali k čistejšemu okolju, saj je plin ekološko prijazen energent. Ne vsebuje namreč žvepla, zato ob izogrevanju ne tvori strupenega žveplovega dioksida, ki nam vse bolj, zlasti v meglenih dneh, greni življenje. Pri izogrevanju tvori tudi od 50 do 70 odstotkov manj ogljikovega dioksida kot premog ali mazut. Ne vsebuje nadležnega pepela, transport po vkopanih plinovodih prav tako ne obremenjuje okolja.

Zaradi ekoloških prednosti v svetu vse bolj izpodriva uprabo pemoga in mazuta tudi pri proizvodnji elektrike.

M. Volčjak

Bo vlada popustila

Plače so nam realno padle, o tem ni več dvoma, zvezna vlada pa nima posluha za radikalne popravke, popustiti utegne le za nekaj drobtin.

Ekonomski vele mojster Jeffrey Sachs se je pred dnevi spet mudil v Beogradu, natresel je nekaj pohval, kako pridno zdaj Jugoslovani prodajamo marke in kupujemo dinarje, kar je naravnost čudežno. Hkrati je seveda zabičal Anteju Markoviču, da vlada nikakor ne sme popustiti pred pritiski za povišanje plač, saj se bo sicer inflacija spet povečala in pogreznili se bomo v še večjo revščino.

Pritiski bodo seveda imeli, bolje rečeno že imajo, različne oblike, od štrajkov in protestnih pism do zahtev po uradnih poteh, pri čemer seveda ne bo manjkalo argumentov, da zamrznitev plač ne spodbuja boljšega dela, kar je seveda res, toda žal je res tudi, da ekonomska stabilizacija zahteva žrtve, soglasje, da nam bo šlo nekaj časa slabše, da bi bilo potem boljše.

Koliko upanja imate, sami najbolje veste. Kolikšna je že bila žrtev, smo skušali izvrti na petkovi častniškarski konferenci s predstavniki republiškega komiteja za delo, kjer je beseda seveda tekla o plačah. Žrtev pa se seveda pretaka tudi po drugih denarnih kanalih, ki so bolj skrivnostni, in jih tudi posredno občutimo.

Poglejmo torej številke. Zamrznjene so bile novembarske plače, ki so nam jih izplačali decembra, slovensko povprečje je znašalo 31 milijonov dinarjev, danes rečemo 3.100 dinarjev. Po uradni statistiki so bile za 1,3 odstotka manjše od oktobrskih, če upoštevamo decembarske cene, ko smo novembarski zaslužek porabili, so bile dejansko nižje za 10 odstotkov. Za desetino so bile torej manjše že v trenutku, ko so nam jih zamrznili.

Povprečna slovenska decembarska plača, ki so nam jo izplačali v »konvertibilnem januarju«, pa je znašala 3.600 dinarjev (3.500 dinarjev v gospodarstvu, 4.500 v negospodarstvu). Po uradni statistiki je bila tam, kjer so ob zamrznitvi priznali 20 odstotno povišanje (v Sloveniji 70 odstotkom zaposlenih), nižja za 4 odstotke, kjer jim tega niso priznali, pa so padle za 20 odstotkov. Če upoštevamo, da smo decembarski zaslužek porabili januarja, ko so vsaj v začetku cene še rasle in prve ocene pravijo, da bo inflacija 25 odstotna, so plače v kolektivih, ki so dobili pravico do 20 odstotnega pribitka, znižale za 24 odstotkov, kjer tega niso smeli dodati, pa so se jim plače znižale za 37 odstotkov.

Znotraj tega povprečja so seveda razlike, kjer so do 15. decembra pohiteli in za vsak primer izplačali še nekaj, so si seveda napravili boljšo novembarsko izhodišče, kjer tega niso in so novembra varčevali ali niso mogli dobiti denarja za plače, so še na slabšem in nemara so jim res že padle za polovico. Prav nič jim seveda ne pomaga jadikovanje, da je to krivično, navsezadnje je vsaka zamrznitev krivična, narava administrativnih ukrepov je pač takšna.

Zvezna vlada je ob zamrznitvi plač sicer obljubila, da bo konec januarja pregledala, kakšni so učinki, vendar je težko verjeti, da bo popustila, verjetno se je zavarovala tudi s Sachsovim navsetom, da bi to porušilo celoten program. Tudi iz besed predstavnikov republiškega komiteja za delo, ki so bili minuli torek na sestanku v Beogradu, je bilo moč razbrati, da veliko niso iztržili, saj je zvezni minister za delo, verjetno po posvetu z Markovičem, prišel na sejo s stališčem, da ne bo nikakršnega popuščanja. Posluš je imel le za praktične težave pri novem zaposlovanju, delu pod posebnimi pogoji, prav nič pa za slovenski predlog, s podobnim pa so prišli tudi bosansko-hercegovski predstavniki, češ da naj bi bile plače zamrznjene šele s 1. januarjem. Priznali naj bi 90 odstotkov decembarske inflacije, kar bi pomenilo 52 odstotno povečanje plač, nato pa bi jih v letošnjem prvem polletju povečevali glede na gibanje tečaja nemške marke na dan izplačila.

Za tako radikalno zahtevo zvezni minister za delo nikakor ni imel posluha, nemara pa je po pod njenim vtisom obljubil nekaj drobtin. Tistim, ki so decembra po (starem) zakonu o finančnem poslovanju napravili periodični obračun in nekaj izplačali še po 15. decembru, naj bi jim s premaknitvijo zamrznitve datuma na 27. december le še nekaj priznali (v Sloveniji se bo denimo nanašala le na 8 odstotkov zaposlenih). Veliki sistemi (železnica, elektrogospodarstvo itd.), pa bi plače lahko uravnavali na celotni ravni in ne po posameznih podjetjih.

Za konec torej lahko le zavzdihnemo, "ceho" že plačujemo, da je le ne bi zamen.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Vse manj možnosti za zaposlovanje mladih

V Kranju imajo mladi vse manj možnosti za zaposlitev. Prostim delovnim mest je vse manj in veliko mladih, ki bodo letošnji prišli iz šol, verjetno ne bo dobilo dela. Ocenjujejo, da bo letošnje šole končalo okoli 1.200 mladih, od teh 250 na visokih in višjih šolah, 360 na srednjih, 280 na poklicnih šolah.

V kranjskem gospodarstvu namreč vse bolj naravnost povedo, da imajo delavcev preveč, večina podjetij te probleme razrešuje tako, da naravnega odliva ne nadomeščajo z novimi delavci, temveč prerazporedijo svoje. Ponekod pa tudi to ne zadošča več in že pripravljajo poimenske spiske odvečnih delavcev. Tudi obrtniki imajo težave. Mnogi pravijo, da jim primanjkuje dela. Novih zasebnih podjetij je v Kranju sorazmerno veliko, vendar večjih možnosti za zaposlovanje ne odpirajo.

Pri skupnosti za zaposlovanje ocenjujejo, da bo letos v kranjski občini morda na voljo približno 300 delovnih mest, kar bi pomenilo polovično nadomestitev naravnega odliva, vendar pa je takšna ocena optimistična. Seveda pa to še zdaleč ne bo zadoščalo, niti za mlade, ki bodo prišli iz šol kaj šele za vse, ki so že zdaj brez dela. Na kranjskem spisku brezposelnih je približno tisoč ljudi, zato ocenjujejo, da se bo letos brezposelnost od lanskih 2,5 povečala na 6 odstotkov, kar pomeni, da bo brez dela približno dva tisoč ljudi.

Kranj, 18. januarja - V Merkurjevi prodajalni Inštalater, kjer prodajajo vodo inštalacijski material, prodajalci od 8. januarja poslujejo s pomočjo računalnikov, kakor je povedala Anica Prelih, pomočnica direktorja Merkurjeve Maloprodaje. Letos jih bodo skušali namestiti še v šest prodajalnih, kasneje pa še v preostale (vseh skupaj imajo 32). V Inštalaterju so lani uvedli samopostrežni način prodaje, s pomočjo računalnikov pa je tudi delo pri blagajni bistveno hitrejše. Računalniki omogočajo tudi hiter prikaz tehničnih podatkov posameznih artiklov, prodajalci pa imajo tekoče podatke o zalozgah, njihovem obračunu, kar je seveda pomembno za dobro založenost prodajalne in za dobro gospodarjenje, kar je pri več kot 1500 izdelkih sicer težko uresničljivo. Strojno opremo sestavljajo računalniki, termični tiskalniki in optični čitalci, programska oprema pa so pripravili s pomočjo Metalkinega Inženiringa, saj so morali upoštevati določene posebnosti prodaje tehničnega blaga, med drugim tudi kataloško prodajo. Vsak izdelek je označen z interno črtno kodo, ki je seveda prilagojena evropskemu standardu, na izdelke pa jo morajo lepiti sami, ker črtno kodo pri nas uporabljata šele dva izdelovalca, mariborska Livarna in Kovinoplastika Lož. Morda jih bo kmalu več. Računalniška podpora poslovanja v Merkurjevi prodajalni je celovita, saj ne obsega le odčitavanja cen s pomočjo računalnika in izstavitve računa pri blagajni, temveč celotno poslovanje z vodenjem poslovnih knjig vred in kasneje se nameravajo vključiti tudi v računalniški sistem Merkurjeve Veleprodaje, saj iz njenih skladišč prodajalne dobivajo približno 80 odstotkov blaga.

M. V.

Foto: G. Šinik

PREJELI SMO

NEKAJ IZ ODPRTIH STRANI O POVOJNEM KMETIJSTVU

V stoti številki Gorenjskega glasa, na strani »Prejeli smo«, se je Stane Rakovec iz Slapa, Tržič, očetovsko modro in kar se da iz njegovega pretehtanega pisanja sklepati, tudi spominsko bogato, lotil kar nas vseh. Tu mislim novinarjev in kmetov, da kmetov, ker ima ravno ta pozabljeni del našega predalpskega življa v slabi luči čase od 45 let naprej v do danes, ne pomisli pa na medvojne čase, ko so, po Rakovčevem, posestva začela propadati. Sedaj pa Rakovec navaja, da je »takšen proces zausstavila vojna, po njej pa neustrezna kmetijska politika«. Kdo to razume! Iz bogate zakladnice Rakovčevih spominov je razvidno, da se po razsulu KDZ, naše vodstvo v kmetovo privatno lastnino ni več vtikalo. Kam bomo potem uvrstili na tisoče hektarjev obdelovalne zemlje, ki se je v glavnem potrebovala za ustanavljanje družbenih posestev /farm/. Od kod je bila prinešena, ali pripeljana zemlja za državno posestvo /farmo/, če je za osnovo imelo 50 ha tako in drugače pridobljene obdelovalne zemlje, sedaj pa gospodarji na 450 ha! Zanimivo vprašanje, ali ne? Tako so ustanavljali »Agroemona«, KŽK, itd.

Rakovec se čudi in vprašuje, zakaj se nekateri tako radi spominjajo prav teh časov in ne posežejo bolj v preteklost! Ali naj bi pisali o Mariji Tereziji in kmečki odvezi pa kaj, ko je vse to že davno in to popolno napisano. To pa, kar je za našo generacijo prezentno in še ne zadosti (v nekaterih primerih pa celo nič) raziskano, naj dobi svoje mesto v naših publikacijah. Motijo se tisti, ki mislijo, da gre v pozabo od oblasti prepovedano pisanje. Saj so nas od vzhodnega bloka, kamor so nas naši udovci usmerjali, že vsi prehiteli, kaj če nas bodo še celo Albanci?

Tudi za Omana, predsednika SKZ, ima Rakovec pouk - motijo ga Omanove besede, »da se

kmetje ne morejo odpovedati lastništvu nad posestvom«. Rakovčev pouk je, da se bo temu končno le morala odpovedati večina sedanjih posestnikov, ker jih bo v to prisilil razvoj. Ali je Rakovec imel kaj v mislih? Predlog za začetek postopka spremembe ustave SFRJ in to: VI. predlog - »Kmetom je zajamčena lastninska pravica na kmetijskem in gozdnem zemljišču. In to z obrazložitvijo, da se s tem predlogom odpravlja zemljiški maksimum. Tisti pa, ki mu je količinski znana konfiguracija kmetijskih obdelovalnih površin v naši »Slovenski državi«, bo tudi vedel, da bodo vse te krpice in rebraste vzpetine, ter pogosto tudi globače, čakale samo na nikogar drugega kot na tega, čigar roke so jo rakljale in gnajile. Vse do pomnjenja do današnjih, še vedno voljnih, in pridnih potomcev, ki jim recimo kar »Veneti«.

Kar pa zadeva tega našega »Abderita«, pardon Rakovca, bi bilo potrebno, da bi se oglašil pri sosedih našega »mondenege« Brda, zares knežjega, in povprašal kako je bilo, ko so menda ponujali zemljo Brdskim mogočnem. To bi bil volilni golaž za tov. Rakovca!

France Logar iz Lokarjev pri Vodichah

ZA DOSTOJNO STAROST

V dnevih hude socialne krize, ki nam trka na vrata, se mi zastavlja vprašanje: »Ali je normalno ali skrajno strahotno, da si upokojenec s povprečno pokojnino ne more sam plačati oskrbnine v domu upokojencev?« Ob Novem letu sem v domu starejših občanov obiskala mojo učiteljico iz osnovne šole. Poleg osamljenosti jo v domu, ki je resnici na ljubo skrbno urejen, prizadet predvsem njen ponos. Čuti se ponižano, ker ji mora družbena skupnost plačevati 4/5 oskrbovalnine v domu, kajti ta znaša za mesec januarja že 3 stare milijarde. Vsota se mi je zdela tako ogromna, da sem ob izhodu pri receptorju še nekrat preverila višino oskrbovalnine za en mesec v dvoposteljni sobi brez posebne nege in brez dietne prehrane; številka je bila ista. Receptor je pripomnil le še to, da v njihovem domu ne obstaja upokojenec, ki

Iskra

ISKRA KIBERNETIKA KRANJ

DRUŽBENA, ZASEBNA IN MEŠANA PODJETJA TER OBRRTNIKI!

V najem dajemo

POSLOVNE PROSTORE
v objektu Kranj, Planina 2.

Prostori so primerni za razvojno, montažno in servisno dejavnost, pisarniško poslovanje, skladiščenje ipd. Najemnikom nudimo pomoč pri ustanavljanju podjetij, vodenju poslovnih knjig, laboratorijskih in orodjarskih storitev ter vzdrževanju. Prostori so ogrevani in čiščeni. Zagotovljen je telefon in telefaks ter stalna vratarška služba. Informacije daje Investicijska služba Iskre Kibernetike Kranj, tel. 22-564

bi s svojo pokojnino lahko v celoti kril stroške oskrbovalnine, Torej, to ni več dom upokojencev, temveč dom spocialnih podpirancev. So si naši upokojenci res zaslužili to? Večina jih je trdo in pošteno delala celo življenje. Grehi zavoženih investicij in napačnih političnih odločitev jih ne bremenijo.

Pošteno bi bilo, da se javno objavi podatek o procentu stanovanjskih upokojencev, ki si lahko sami, s svojo pokojnino, plačajo oskrbovalnino v domu. Pristojni naj izračunajo povprečne mesečne življenjske stroške za starejše občane - upokojenca (zdravega, ki sam skrbi zase) in se ugotovi, koliko upokojencev živi pod življenjskim minimumom. Na žalost sama ne poznam niti enega, ki bi imel pokojnino večjo od 3 milijard, razen nam vsem znanih »zaslužnih« tovarišev, ki se občasno pojavljajo na TV ekranih. Poznam pa veliko taktih, ki jim, ko plačajo vse stroške, ne ostane nič. Upokojenec medicinski sestri s 750 milijoni pokojnino, ki ima lastniško enosobno stanovanje, po poravnavi stroškov (kurjava, komunala, prispevek etažnega lastnika, telefon) ostane samo 125 milijonov ali po novem dinarjev, kar je za 1 l alpskega mleka ali 18 kg črne kruha. Neki moji znanci, upokojeni tekstilni delavci s 620 dinarji pokojnino, ki živi v družbenem enosobnem stanovanju in ima še televizijo in radio, pa ob plačilu teh stroškov, ki znašajo 707 dinarjev, enostavno primanjkuje pe 87 din.

Bojim se, da je večina naših upokojencev, razen politične eli-

CENJENE GOSTE OBVEŠČAMO, DA BO PICEERIJA V MAVČICAH ZAPRTA OD PONEDELJKA, 21. 1. DO SOBOTE, 27. 1. SE PRIPOROČAMO!

te, ki si je z minulim delom pridobila dostojne pokojnine, z velikimi koraki vstopila skozi vrata revščine.

Sama še ne razmišljam o višini moje učiteljske pokojnine, saj bi bila to samo še dodatna nesmislena obremenitev, ki bi mi še dodatno zmanjšala voljo do dela. Vse bolj pogosto pa se spominjam besed naključnega znanca, ki je dejal, da naj bi upokojeni politiki delili usodo s svojimi kolegi: torej naj upokojeni politiki, če so bili tekstilni delavci, dobijo pokojnine tekstilcev, upokojeni politiki z izobrazbo učiteljev, pa učiteljske pokojnine. Njihovo minulo delo se kaže tudi v skrajno bednem položaju naših upokojencev. Z vso gotovostjo lahko trdim, da si niti takih pokojnin ne zaslužijo.

Aleksandra Pretnar
Škofja Loka

ZADRUŽNA HRANILNO KREDITNA SLUŽBA, o. sub. o. ŠKOFJA LOKA

ZADRUŽNA HRANILNO KREDITNA SLUŽBA o. sub. o. ŠKOFJA LOKA

na podlagi sklepa izvršnega odbora z dne 10. 1. 1990

RAZPISUJE

natečaj za zbiranje prošelj za investicijske kredite za leto 1990, ki jih bo Zadruga HKS odobraval proizvodnim skupnostim in združenim kmetom z namenom usmeriti, modernizirati in povečati kmetijsko proizvodnjo. Natečaj velja tudi za zbiranje prošelj za investicijsko vlaganje v kmečki turizem. Pojasnila lahko dobite pri vodju posamezne zadrugne enote, ter pri pospeševalni in hranilno kreditni službi. Prošnje s prilogami sprejema Zadruga HKS Škofja Loka (Marta Košir) do 15. 2. 1990. Istočasno pa obveščamo vse varčevalce Zadrugne HKS Škofja Loka, da lahko vršijo vse blagajniške posle na vseh ZE, še zlasti pa na blagajnah Škofja Loka, Trata, Češnjica, Gorenja vas.

ALPETOUR

DO promet
TOZD POTNIŠKI PROMET
Škofja loka, Titov trg 4, b

ALPETOUR TOZD Potniški promet

Obvestilo DIJAKI IN ŠTUDENTI

Obveščamo vas, da od 1. 2. 90 INTEGRALOVE vozovnice na ALPETOUROVIH avtobusih ne veljajo več. Za relacije, kjer ne pokrivamo zadostno vaših prevoznih potreb, vam bomo izdali enosmerne vozovnice.

Tovarna športnega orodja, p. o.

ELAN

Begunje 1, Begunje na Gorenjskem

objavlja prosta dela in naloge

ODELKOVDJA
lesnega oddelka in priprave lesa

Pogoji:

Visoka ali višja izobrazba lesne smeri, najmanj 4 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih, izpit iz varstva pri delu, tečaj za uporabo REFA metode in poskusno delo 5 mesecev.

Pisne prijave sprejema kadrovska služba ELAN, tovarna športnega orodja, Begunje na Gorenjskem, 8 dni po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po retoku objave.

BORUT KOS PAKISTAN V ČASU SPREMEMB IN UPANJA

TOVARNE DROG

Ko sva se z Ireno sprejehala po enem ozmed bazarjev v mestu in fotografirala življenje na ulici, je k meni stopil neki stariček in me kar naravnost vprašal, ali želim kupiti kakšno drugo. Delal sem se dokaj ravnodušnega in mu odgovoril, da mislim narediti še nekaj posnetkov, potem pa se pogovoriva. Vedel sem, da v okolici Peshawarja stojijo tovarne drog in moj namen je bil, da jih obiščem, zato sem starcu sledil do ozke ulice. Tam me je predstavil svojemu šefu, debeluhu s tradicionalno pakistansko obleko, v kateri je bil videti kot kakšen lokalni poslovnež. Ta je takoj poklical rikšo in odpeljali smo se v stanovanjski predel, kjer smo izstopili pred nekoliko boljšo hišo. Moral sem počakati v predsobi in šef mi je v slabi angleščini povedal, da če me kdo vpraša, kaj počnem tukaj naj odgovorim, da sem si prišel ogledat poldraga kamenje, ki je bilo shranjeno v sosedni sobi. To je bila le pretveza, da so tuji lahko brez sumničnej prihajali v hišo, poleg tega je bilo v notranjosti 5 sob za goste, s čemer šef dokazuje, da pridobiva denar z oddajanjem sob, vendar so bile vse prazne.

Odpeljali so me v eno od sob in me vprašali, kaj želim kupiti. Vedel sem, da prav gotovo ne shranjujejo droge tukaj, zato sem odgovoril, da bi rad videl vse, kar imajo, ter nato izbral. Šef se je nekaj dogovarjal s starcem in mi rekel, naj čez eno uro pridem na bazar, kjer sem ga spoznal, odkoder me bodo odpeljali v tovarno. Naročil mi je, naj se oblečem v pakistansko obleko in mi ponudi eno izmed svojih, vendar sem si jo že sam prej kupil. Dosegel sem svoj namen - obiskal bom tovarno drog.

V hotelski sobi sem pustil ves denar in dokumente, kajti nisem hotel tvegati, da me okrađejo, ker leži tovarna na plemenskem področju, kjer je zakon le puška. Ob dogovorjeni uri sem bil na bazarju, oblečen v tradicionalno pakistansko obleko, okoli vratu sem imel afganistanski šal in na glavi kapo iz Skarduja. V

takšni obleki domačini sploh niso opazili, da sem tujec, saj te drugače neprestano vabijo v trgovine ali pa pozdravljajo. To je bil že dober znak, da mogoče ne bom imel težav, kajti neobrit in v njihovi obleki sem bil res videti kot pravi Pakistanec.

Na drugi strani ulice sem zagledal starca in šefa, ki mi je pomignil, naj jima sledim. Vsi trije smo sedli v neko čajarnico, in ko smo popili čaj, je šef poklical rikšo, s katero smo se odpeljali na obrobje mesta. Tam smo se zopet ločili: šef je odšel po jeep, jaz pa sem v razdalji 10 metrov počasi hodil za starcem. Ko je pripeljal jeep v katerem je bil šef, sva s starcem ločeno vstopila vanj in čeprav ni bilo drugih ljudi, mi je stariček pokazal, naj molčim, ker je na zadnjem delu stal fant, ki ponavadi pobira potnike. Vendar je bila to posebna voznja, saj je bilo vozilo najeto le za nas. Brez težav smo zapustili mesto in se po nekaj več 10 kilometrih ustavili pred revno vasico, kjer so bile hiše obdane z visokimi zidovi, da se ni videlo, kaj se skriva v notranjosti. Torej sem se znova znašel na plemenskem področju, kamor vojska in policija nimata vstopa. To je območje s posebnim statusom v Pakistanu, ker ljudje nočejo biti pod upravo države vendar imajo volilno pravico, ki poteka po nekakšnem delegatskem sistemu.

Vstopili smo v neko stavbo z velikim dvoriščem, v katerem je sedel čuvaj, obožovan z avtomatsko puško ter se prijateljsko objel s šefom. Na dvorišču so stale primitivne stiskalnice za marihuano, iz katere s pomočjo kemikalij pridelujejo hašiš. Torej je bila to tovarna le za hašiš. V drugih stavbah so še predelovalnice za različne vrste drog, kar vse je last tega šefa. Le-ta mi je povedal, da iz 4 kg marihuane, ki jo dobijo iz Afganistana, pridelajo 3 kg prvovrstnega hašiša, vendar je od samega predelovalnega postopka odvisna vrsta. Povabili so me v sobo, kjer je prebival mlajši brat, ki je nadzoroval predelavo in obenem spal v tej sobi za goste. Na policah po vsej sobi je bilo vse polno hašiševih ploščic, pakiranih v posebne tanke vrečke iz Anglije in vsa soba je imela močan vonj po hašišu. Ko sem se nekoliko privadil na mrak, sem opazil, da je hašiš spravljen tudi v navadnih vrečah, razmetanih vse naokrog in mislim, sa je bilo tam nekaj 100 kg te droge. Pred mano so postavili kar nekaj različnih vrst hašiša, od rjavega, ki ga ročno prešajo in se drobi kot prah, do trdo prešanih ploščic. Največ pa prodajo (mekhega), ki vsebuje tudi olje in je bil namenjen posebej za Saudsko Arabijo, to so tanke ploščice, velike 70 x 50 cm in vsaka je težka točno 1 kg. V tovarnah prodajo drogo v kilogramih, ne po gramih, in da sem upravičil svoj obisk, sem obljubil, sa bom kupil 3 kg mekega hašiša, ki stane 5.000 rupij, a so mi znižali na 4.000. Šefu sem povedal, da bom

naslednji dan prišel k njemu domov, kjer se bova dokončno pomnila, ter ga prosil, naj mi pokaže še kaj drugega.

Odpeljal me je v sosednjo stavbo, kjer sta shranjena »brown sugar« in heroin. Soba z obvezno puško pred vrati, je bila podobna prejšnji, le da je imela poseben prostor za goste. Tam je sedel stariček in kadil »brown sugar«, kajti že več let je odvisnež in mislim, da mu ostane le še nekaj let življenja, če bo še naprej tako intenzivno kadil to drogo. Poleg njega je bilo v sobi še osem Tanzaničev, ki so prišli iz Afrike in še isti dan poiskali šefa, kajti izgleda, da je to eden bolj znanih prodajalcev. Vsak je kupil 100 gramov heroina, ki so jim ga zavili v posebne balončke, ki jih bodo pogoltnili, preden bodo zapustili Pakistan. Večkrat se je že zgodilo, da so tihotapci, ki so skrivali drogo v želodcu, umrli zaradi slabo zaprtih balončkov, toda šefovim klientom se kaj takega še ni zgodilo, saj je pravi strokovnjak za tihotapljenje. Vse vrste drog so le najboljše, ker je na tem območju več kot 200 podobnih tovarin in je konkurenca tako močna, da si nihče ne dovolji spodrsljaja, saj lahko tako izpade iz »igre«. Tanzaničje so natlačili v kombi in jih odpeljali v Peshawar, jaz pa sem moral čakati, da se vozilo vrne. Medtem sem poskušal čimveč zvedeti o šefovem poslovanju. Čeprav je slabo govoril angleško, mi je precej povedal o tem. Ljudje v Evropi, ki kupujejo drogo, mislijo, da prihaja naravnost iz Afganistana, vendar je večinoma predelana v tej tamponski coni, le marihuano dobijo iz Afganistana. Vseeno so najboljši kupci iz Afrike, posebej Alžirije - to so lastniki velikih hotelov ali restavracij, ki nato prodajajo drogo po vsej Evropi, največ seveda v Francijo in Amsterdam. Za takšne ljudi, šefove poslovne prijatelje, kot jih imenuje, naredijo zastoj dvojno podlogo na kovčkih in to kar na vseh treh straneh ter premažejo polivinil s posebno kemikalijo, da psi na letališčih ne morejo zavohati droge. Pripovedoval mi je o nekem mladem Nemcu, ki je kupil 600 gramov heroina in vsega pogotnil, kar je ogromna količina, kajti največja doza za enega človeka je 100 gramov. Ta fant je bil njem pred dvema letoma in še sedaj ne ve, kako mu je uspelo priti v Nemčijo s tako obilnim »kosilom«. Končno je pripeljal kombi in odpeljali so me do moje plemenskega področja, kjer sem moral sam na avtobus. S kombijem so namreč odpeljali drugo za Tanzaničje, balončke, in posebne odvajalne vode, ki pomagajo pri izločanju droge, ko so tihotapci na varnem. Šef nikoli ne dovolj, da se v vozilu, kjer je droga, peljejo tuji, kajti lahko se zgodi, da jo najdejo in to je večja težava za njegove odjemalce kot pa zanj, saj ima prav gotovo »prijatelj« tudi na policiji.

Priznani jugoslovanski dramski umetnik Ljuba Tadić gostuje v Kranju

ČLOVEK JE NAJPREJ ČLOVEK

S Sokratovim zagovorom, monodramo, s katero te dni nastopa v kranjskem Prešernovem gledališču, je Ljuba Tadić, v več kot 20 letih odkar jo igra, prepotoval jugoslovansko ozemlje podolgem in počez.

Umetnika smo zmotili pred enim od nastopov in čeprav je bil sprva mišljen samo kratek intervju, je kasneje skozi vedro rapoloženje sogovornika, nastal pričujoči daljši zapis.

Platonov Sokratov zagovor sodi nedvomno med vrhunska knjižna dela. Kakšen je vaš pogled na tematiko, ki jo obravnava? Ste skozi vsa ta leta ponovnih uprizorjanj monodrame spreminjali stališča o posameznih mislih iz zagovora, si jih drugače razlagali, nekateri bi rekli, rasli z njimi?

"Imel sem srečo, da sem se srečal s Platonom in njegovim zagovorom. Vse to se je zgodilo daljnega 1968 leta, ko me je nekoč kot domačega igralca upravnik Jugoslovanskega dramskega gledališča, Bojan Stupica, poklical k sebi rekoč: "Prečitaj ta tekst." Ta predstava je bila potem napravljena izredno hitro in tako se že skoraj 22 let družim s tem tekstom. Ob tem moramo vedeti, da se je tekst rodil 399 let pred našim štetjem, ko je Sokrat, po tem sojenju tudi umrl. Vsebinsko takrat zapisanih besed pa traja vse do današnjih dni in praktično mi v naši današnji jugoslovanski situaciji ni potrebno govoriti nič drugega kot Sokratov zagovor, kajti tekst tudi za sedanjost rabo pove vse."

Vi ste praktično polovico svojega ustvarjanja preživeli v druženju s Sokratom?

"Hvaležen sem ne samo situaciji, ki me je pripeljala do tega, da ga lahko uprizoram, pač pa sem hvaležen tudi samemu Sokratu in Platonu, ker sem se na svoj način ob tem tudi učil. Igralec pravzaprav ne ve točno od koga vse se uči, opazuje svet okrog sebe in vidi določene reči, ki jih shranja vase, dobiva izkušnje, pravimo. Sam pa lahko rečem, da imam konkretnega človeka od katerega sem se naučil misliti - Sokrata."

EVOLUCIJA JE HITRA

Potemtakem je tudi točka za katero lahko povsem nedvoumno rečete, da vam je v tem Sokratovem zagovoru najbolj všeč?

"Seveda. Najbolj mi je všeč pri Sokratu to, da je najprej

človek in šele potem vse ostalo. Kajti človek je človek in šele potem se ta lahko opredeljuje na neko stranko, na neka čuda, kar je vse v določenem pogledu nepomembno."

Je po vašem mnenju možno za dalj časa zapreti kulturo v neke meje in ji oblastniško odrejati dopustne meje ustvarjalnosti. V mislih seveda asociiram na trenutno splošno jugoslovansko situacijo?

"Toliko stvari se je zgodilo v zadnjem času, da je vse skupaj sila začudujoče, kajti ta hitrost nas je na svoj način presenetila. Evolucija v naravi je tako hitra, da jo ne uspevamo zastavljati, menjajo se klime, nekaj se je kratka zgodilo pa se je vse to očitno preneslo tudi na ljudi. Sam sem že v zrelih letih in osebno nimam neke prihodnosti, kajti ko enkrat človek pride v moja leta, kakšno prihodnost naj bi zahteval? Iz tega sem potegnil zaključek, zakaj bi se v vse to mešal, lahko navijam, da bi bilo vse skupaj dobro za vsakega človeka, kako pa bo človek zmanipuliran, tega ne vem."

To je vseeno na svoj način lahko razumljeno tudi kot vaš komentar sedanje, tudi politične situacije v državi?

"Pravzaprav ne želim več govoriti o tem. Včasih se je tudi težko odločiti. Poglejte, čitam časopise, gledam televizijo, posebno ekran odkrije vsakega vruga. Vedno bolj so mi smešni ti starci, kaj se sploh še grede? Kakšno prihodnost oni zahtevajo, kam pravzaprav hitijo, ko pa jih nihče več ne čaka? Mislim, da sem svoje življenje živel častno, da nikogar nisem užalil. Kadarkoli sem se poskušal ukvarjati s politiko sem videl, da tega ne obvladam, kajti za to moraš znati lagati, ubijati... Navijam za mlad svet. Veste kako pravijo pri nas: "Poglej tega starca, ki piše pesmi."

Lutkovni simpozij

ŽLAHTNOST MEDIJA

V nedeljo, 21. januarja se je v Ljubljani pričel petdnevni Lutkovni simpozij v organizaciji ZKOS

Ali obstaja kaj, kar lahko izrazi samo lutkovni medij ali nobena umetnost ni otok sam zase, se v uvodu materialov za pravkar potekajoči Lutkovni simpozij, sprašujejo organizatorji, Zveza kulturnih organizacij Slovenije.

Udeležencem akcije predavata dva kvalitetna, širše priznana strokovnjaka, profesor Enno Podehl, sicer umetniški vodja lutkovnega gledališča iz Bratstvom in docent za umetnostno vzgojo na Tehnični univerzi v istem mestu ter profesor Hartmut Lorenz, predavatelj na Visoki lutkarski šoli Ernest Bush v NDR.

kaj mu le je, pesmi se pišejo, ko je človek mlad."

LAŽNIVEC IN ŠALJIVEC

Po povedanem bi človek sodil, da niste ravno pesimist?

"Nasprotno, optimist sem, ne dopustim si da na moje počutje vpliva oblačno vreme, želim živeti svoje življenje."

Igralski poklic je za marsikoga vedno znova uganka. Kaj se resnično kuha v glavah ljudi z odra, na kaj mislijo, ko igrajo, koga pravzaprav igrajo, če sploh igrajo...?

O kritiki

"Kar pa se tiče odnosa med igralcem in kritikom, gre za spremenljivo. V mladosti komaj čakaš, da vzameš v roke časopis in prebereš kaj piše o tebi, ko pa prideš v, pogojno rečeno, zrelo leta, vidiš, da ta kritika piše nekaj, da napiše. Kritike so včasih, takšne kakršne so, tudi povsem nepotrebne, celo neumne..."

O politikih

"Poglejte, čitam časopise, gledam televizijo, predvsem ekran odkrije vsega vruga. Vedno bolj so mi smešni ti starci, kaj se sploh še grede? Kakšno prihodnost oni zahtevajo, kam pravzaprav hitijo, ko pa jih nihče več ne čaka?"

O igralcih

"Igralci imajo po vsem svetu neke skupne značilnosti, pa vse to ni vprašanje kulture. Kultura naroda je eno, civilizacija pa nekaj povsem drugega. Lahko se tudi nekulturni ljudje obnašajo civilizirano."

"V svojem življenju sem obšel nekaj malega sveta in mislim, da so igralci povsod enaki, ko namreč zaključijo predstavo bi vsi čimprej želeli priti "do svojega piva", tako tisti v Ameriki, Angliji, Sloveniji ali Srbiji. Igralci imajo neke skupne značilnosti, pa vse to ni vprašanje kulture. Kultura naroda je eno, civilizacija pa nekaj povsem drugega. Lahko se tudi nekulturni ljudje obnašajo civilizirano. Osebno mislim, da je igralec stalno na periferiji dogodkov, kajti že zaradi svoje biti ne more priti v center vsega dogodenega. On je lažnivec in šaljivec."

Pa lahko ta "lažnivec in šaljivec" resnično dobro igra tudi v jeziku naroda, ki mu sicer materinsko ne pripada?

"Temu sam pravim igralski handicap, kajti igralec se lahko nauči tuj jezik, a ga vendar ne bo mogel obvladati do te perfekcije kakor je to moč pri materinem jeziku. Igralec je res močan samo takrat, ko se giblje na področju materinega jezika. Ko se že ravno pogovarja o tem - nikoli ne bom pozabil noči prebite s Stanetom Severjem, ko mi je to misel pravzaprav položil v glavo."

ODGOVOR NA VSA VPRAŠANJA

Kaj po vašem pravzaprav gledališče sploh je?

"Gledališče je lep prizor, ne bi rekel, da tam dobivamo ne-

ka sporočila, pač pa gre za prostor, kjer se igra in kjer se pokaže svetu do kje se gre lahko. V tej igri je seveda tudi nekaj lepega, ali kot pravi Camus - gledališče daje odgovor človeku vsak večer, ko se dvigne zavesa, lahko najde odgovor na povsem nepomembna vprašanja ali na najpomembnejšega - kako živeti."

Povsem jasno je, da gledališče brez gledalcev ni gledališče in povsem jasno je tudi, da kolikor je igralcev toliko je stališč o obiskovalcih Talijevih hramov?

"Sam vedno delam vsako predstavo na vso moč, ker sem prepričan, da je vedno v dvorani vsaj eden, ki me bo videl, če se bom lagal in me bo kasneje sram pred tem enim človekom. Vedno je v dvorani vsaj en vrhovni človek, ki me gleda, ali je to Bog ali je to neki deček, ki se bo v svojih poznih letih spomnil na okatega igralca, ki je po odru počel nepristojne reči. Rad se družim s publiko, všeč mi je, če je v dvorani vsaj malo svetlobe, da lahko tudi sam vidim obiskovalce, vsaj kakšen par oči."

Trema?

"Še vedno, pred vsakim nastopom. Pravzaprav temu ne bi

mogel reči trema v klasičnem primeru, pač pa gre za neko pozitivno valovanje, ki me vodi naprej, da nekaj napravim. Potem vedno pride kakšna beseda, razumljena povsem drugače kot preteklo predstavo, pa čeprav jo igraš že preko dvajset let. Pride do nadigre."

Za konec mogoče še misel o tistih, ki preko sredstev javnega obveščanja krojijo vašo podobo - gledaliških kritikih?

"Kritika je v bistvu potrebna, je posrednik med gledališkim svetom in publiko, nekaj povezuje. Včasih kritika poje superlativne predstavi, ki publiki ni všeč ali obratno, to preprosto pomeni, da ima kritika napako. Sam verjamem samo v predstavo, ki jo "naredi" publika. Kar pa se tiče odnosa med igralcem in kritikom gre za spremenljivo. V mladosti komaj čakaš, da vzameš v roke časopis in prebereš kaj piše o tebi, ko pa prideš v, pogojno rečeno, zrelo leta, vidiš, da ta kritika piše nekaj, da napiše. Kritike so včasih, takšne kakršne so, tudi povsem nepotrebne, celo neumne, ker pa vem da je to neumnost nebeska sila je to potem vse eno in isto. Bili so jugoslovanski igralci, ki niso nikoli dobili dobre ocene kritikov pa so vseeno sila pomembni igralci. Sam sedaj kritik sploh ne čitam več, zakaj bi se navsezadnje človek pobijal z nekom, če misli drugače?"

Vine Bešter

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši razstavlja akademska slikarka Brigita Požegar. V galeriji Mestne hiše je odprta razstava slikarskih upodobitev na cerkvenih banderih.

RADOVLJICA - V Šivčevi hiši je na ogled razstava akademske slikarke Melite Volk.

SKOFJA LOKA - V galeriji ZKO knjižnica Ivana Tavčarja je na ogled razstava akvarelov krajin, slikarja Braneta Praznika iz Medvoda.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik si lahko ogledate razstavo fotografij kandidata za mojstra fotografije Francija Kolmana.

JAVORNIK - V razstavnem prostoru Viktorja Gregorčiča razstavlja kiparska dela akademskega kiparja Jože Lašič iz Ljubljane.

DOMŽALE - V razstavnem prostoru domžalske knjižnice razstavlja kitajski umetnik Hua Quing.

Skofjeloška galerija Ivana Groharja na Mestnem trgu v svojih prostorih ta čas predstavlja fotografije Tomaža Lundra. Razstava utrjuje široko zastavljeno razstavno dejavnost, obiskovalcem pa se ponovno predstavlja zanimiv avtor.

PESMI ZA OTROKE

Naši najmlajši se ne morejo ravno pohvaliti z velikim številom posebnih, samo njim namenjenih glasbenih prireditev v Sloveniji. Zato s toliko večjim veseljem velja znova napovedati festival vedrih pesmi za otroke, ki bo v Krškem doživel že svojo šesto realizacijo. Organizacijski odbor je te dni razpisal natečaj s katerim vabi vse avtorje, ki bi radi na njem sodelovali, da pošljejo klavirski izvleček skladbe s podpisanim besedilom na naslov: MICOM, Poljanska 36, 61000 Ljubljana, s pripisom (Za festival skladb za otroke). Zadnji rok za prijave je 6. marec. Na prireditvi, ki bo sicer 15. septembra bodo podeljene tri denarne nagrade - 1.000 din, 700 in 600 din.

Kmalu nov

SLOVENSKI PRAVOPIS

Od izida prejšnjega Slovenskega pravopisa je minilo že več kot dve desetletji pa tudi od objave Načrta za novi Slovenski pravopis, ki je dvignil kar nekaj prahu, je že dolgo. Pravopisna komisija pri SAZU vsa ta leta ni mirovala in v kratkem bo pred vami, nam sporočajo s kranjske podružnice Mladinske knjige, prvi rezultat njihovega dela - pravopisna pravila. Pravila (Slovenski pravopis I) dopolnjujejo in v marsičem spreminjajo stare pravopisne dogovore. Sestavljena so natančno, razumljivo in pregledno ter pojasnjena z vrsto primerov. Največ sprememb prinašajo pri rabi velike začetnice, pri ločilih, pri pisanju skupaj in narazen, pri prevzemu tujih prvin, pri krajsavah in nečrkovnih znamenjih.

Vinilne novosti

LICENČNE IZDAJE

Založba kaset in plošč RTV Ljubljana je pred časom poslala na tržišče nov komplet velikih plošč.

Naše redno obveščanje bralcev Gorenjskega glasa o kvalitetnih novitetah na slovenskih policah s ploščami tokrat zopet namenjamo ljubljanskemu ZKP-ju. Najbolj vroča izdaja je ta trenutek seveda obarvana s koncertno podporo. Gre za izdajo zadnjega albuma Spandau Ballet, Heart Like A Sky. Ko smo že pri skupinah, ki se bodo pojavljale na domačih odrih, potem omenimo tudi najstniška idola Bros in album The Time.

Svoje glavi Terence Trent D'Arby's razglašala svojo deklaracijo: Neither Fish Nor Flesh, na drugi strani pa imamo nekdanjega punkovskega prvaka Joe Strummerja z novostjo imenovano Earthquake Weather. Pa nadaljujmo s kitaristi - Jeff Beck se pojavlja na vinilu skupaj s Terryem Bozzio in Tonyem Hymasom (Jeff Beck's Guitar Shop). Tu so še BAD z Megatop Phoenix in Billy Joel s Storm Front.

Podpis v multinacionalno CBS je ljubljanski Založbi kaset in plošč RTV Ljubljana, omogočil tudi izdajo plošče Rickya Van Sheltona - Sing's Christmas in The Black Sorrows - Hold On To Me.

Zaključimo paket ZKP-ja s filmsko zvezdo, ki pa je že ničkolikokrat dokazala tudi svoje pevске kvalitete, Lizo Minelli, ki je pod producentstvom Pet Shop Boys pokazala svoje rezultate - nov LP Results.

V. B.

ureja LEA MENCINGER

Slovenija - demilitarizirana dežela

Širjenje manevrskega prostora

Ljubljana, 18. januarja - ZSMS je pripravila v prostorih Cankarjevega doma okroglo mizo z naslovom »Militarizirana družba?«, kot osnova zanjo pa je razpravljalec služila kongresna resolucija in posebna pobuda.

Za razjasnitev dogodenega bi se veljalo najprej vsaj v kratkem dotakniti vsaj novembra ZSMS-jevskega kongresa in tam sprejete resolucije. Za sodobno zasnovano obrambnega organiziranja o kongresni pobudi imenovani, Slovenija - demilitarizirana dežela, pa smo že podrobneje poročali.

Na začetku člani ZSMS med drugim posebej ugotavljajo, da ima naš obrambni koncept splošne ljudske obrambe in družbene samozasčitne posebej v praksi večino značilnosti klasičnega vojaškega organiziranja države. Poleg tega ima še nekaj ključnih pomankljivosti, ki dušijo demokratični razvoj oboroženih sil. Najpomembnejši problem je gotovo izpostavljanje apriorne vloge Zveze komunistov. ZSMS-jevci v drugem delu resolucije naštevajo tudi njihove težnje, med katerimi govorijo na prvem mestu o uveljavljanju načela skupščinske vladavine tudi na področju varnosti, še posebej pri načrtovanju in kontroli nad izvajanjem zaščitne in obrambne politike.

Povsem jasno se moramo zavedati, da gre za področje, ki ima znotraj naše države še vedno povsem samosvoji status in katero bolj ali manj dosledno odbija vse takomenovane napore nanj. V tem sklopu je seveda najbolj na udaru osrednji del oboroženih sil, jugoslovanska ljudska armada. Pozornemu bralcu verjetno še niso ušli iz spomina dogodki neposredno vezani na JLA in kateri ki so mogoče svoj vrh dosegli prav z razvpitim po mnenju podpisane, sramotnim procesom proti četverici.

Tematike je potemtakem za razpravljanje več kot dovolj in četrtkovno ZSMS-jevsko okroglo mizo v Cankarjevem domu gre verjetno jemati predvsem v kontinuiteti prizadevanj, da bi se končno pričele tudi v JLA, obrambnem konceptu naše države spremembe, ki bi bile v skladu s siceršnjimi spremembami v Jugoslaviji.

Manj vojske, boljše je

Manj vojske kot imamo, boljše je, je na splošno opredelil odnos ZSMS od tega področja na začetku okrogle mize **Janez Sodražnik**. Zavzel se je za redefinicijo koncepta varnosti in rekel, da se proces demilitarizacije pričinja z vlogo vojske v družbi. Dopolnila ga je **Metka Mencin**, ki se je vprašala kaj pravzaprav pomeni dejstvo, da se o JLA v zadnjem času ne govori več javno, ko pa je bilo še malo nazaj tega polno po časopisu in smo lahko prebrali tudi uradna stališča predstavnikov JLA. Uvodno tišino je poskušal razbiti tudi **Tomaž Hren**, ki je menil, da se o varnosti ne da več govoriti za vsako državo posebej ter dodal, da je v razvitem svetu vse manj v ospredju vojaška ogroženost pač pa vse bolj ekološka in druge vrste ogroženosti.

Anton Grizold je pogovor zapeljal v razmejitve pojmov, ki se jih uporablja na področju militarizacije in znotraj jugoslovanskega modela ponazoril, da se pod tem pojmom na določnem nivoju razume predvsem negativni vpliv vojaške organizacije na globalno družbo ter vsiljevanje vojaških vrednot civilni družbi. Na Grizoldovo mnenje se je oglasil **dr. Anton Bebler**, ki je najprej menil, da militarizma v ožjem in širšem pomenu v Jugoslaviji ne poznamo pač imamo, po njegovih besedah pri nas opraviti z militolatrijo. Gre za povzdigovanje vojaških poklicev in podobno nad civilnimi. Še posebej je to vidno v določenem delu Jugoslavije, kamor pa Slovenija, kjer velja oficirski poklic in vse kar je z njim neposredno povezano za nekaj visoko kotirajočega na vrednostni lestvici. Temu, po Beblerjevih besedah, v Sloveniji ni tako, zato tudi ne presenečajo stališča do JLA v naši republiki in odzivi nanje v nekaterih drugih delih države. Slovenija je znotraj Jugoslavije najbolj izpostavljen strateški del in število Slovencev, ki bi preživeli morebitno vojno bi bil manjši kot drugod po državi, je ocenil **dr. Bebler** in dodal, da je Slovenija obkrožena z orožjem. Trditev je podkrepil s podatkom, da je že v bližnjih Udinah shranjeno jedrsko taktično orožje, ki je praktično namenjeno za uporabo takomenovanih ljubljanskih vrat ter prisotnim zatrdil, da gre praktično tudi za prostor, kjer poteka okrogla miza. Na koncu se je zavzel za stališče, da bi bilo nerealno v celoti zavreči vojaški vidik, vprašanje pa je, kako daleč lahko gremo na tem področju, kar pa je že sila občutljivo politično vprašanje. Na pomisleke o tem, da bi se v Jugoslaviji povsem odrekli vojaške sile, je odgovoril, da se je to v Evropi resda že zgodilo, vendar so praktično problem varnosti samo preložili na drugega.

ZK in JLA

Militarizacija pri nas je v kulturi nasilja, je menil **Stojan Sorčan** ter dodal, da etablirana kultura nasilja označuje zgrešen projekt človekovega bivanja na zemlji. Pozornost naj bi, po Sorčanovih besedah, usmerili predvsem na področje neoboroženega nasilja, na ekološko, socialno in duhovno varnost.

Tonči Kuzmanič se je med drugim dotaknil tudi odnosa ZK in JLA ter menil, da se ne bi moglo reči za vladavino ZK, da je podsistem, še posebej če militarizacijo dojamemo skupaj z ZK.

Posebno pozornost je vzbudila gostja iz Beograda, **Sonja Liht**, ki je uvodoma rekla, da ni naključje, da je bilo usmerjeno izobraževanje uvedeno istega leta, kot zahteva, da gre do fantje služiti vojaški rok z 18. leti. V tem vidim vlogo ZK, kajti tako ZK kot JLA se bojata skupinske identifikacije mladih, pa so se odločili za razbijanje tega, je rekla Lihtova. »Tudi naša znanost je globoko militarizirana in prepričana sem, da v SFRJ ni možnosti, da se tega osvobodimo dokler ne bo resnične demokracije.«

Tudi vsi kasnejši sogovorniki so se vrteli večinoma okrog načetih in opisanih problemov, samo okroglo mizo pa gre gledati na potek in sodelujoče verjetno jemati predvsem v nadaljnjem odpiranju tovrstne problematike.

V. Bešter

Blaž Kujundžič, kandidat za predsednika loške Socialistične zveze

Posledic minule povodnji ne odpravljajmo z novo povodnijo

Škofja Loka, 22. januarja - Sredi meseca se je predsednik občinske konference SZDL Škofja Loka **Janez Zavrl** vrnil v gospodarstvo in tako je organizacija, ki se še premišljeno otepa strankarstva, ostala brez svojega prvega moža. Kandidat za predsednika je sedanji sekretar **Blaž Kujundžič**, ki obenem kandidira tudi za delegata za zbor občin republiške skupščine. Njegov volilni program, ki ga je naslovil s »Prekiniti in nadaljevati« je zelo zgovoren, konkreten, zahteven in tudi obvezujoč.

Najprej vprašanje, kako to, da ste se odločili za dvojno kandidaturo?

»Glede na to, da naš sistem še ni popolnoma parlamentaren, bo pa najbrž v naslednjem mandatu postal, smo v postopku kadrovanja za novega predsednika razmišljali, da nima smisla iskati nekoga, ki bi bil zgolj predsednik politične organizacije, ampak človeka, ki bi hkrati kandidiral (bil izvoljen ali ne) tudi za eno od državnih funkcij. Smisel delovanja političnih organizacij je namreč v parlamentarnih sistemih uresničevanje njenih zamisli bodisi prek svojih izvoljenih predstavnikov na državne funkcije ali pa nadziranje predstavnikov drugih organizacij na teh funkcijah. Vprašanje je seveda, ali so tisti, ki zdaj delajo v vodstvih političnih organizacij, sposobni hkrati opravljati tudi določene državne funkcije. Presodijo naj volilci. V primeru neizvolitve pa bo organizacija sama presodila, ali bo te ljudi obdržala za opozicijski nadzor oblasti ali ne.«

Ali pa vaši dvoji kandidaturi vsaj delno ne botruje tudi želja po večji socialni varnosti? Plača v politični funkciji morda ne bo tako gotova kot poslanska?

»V zahodnih parlamentarnih sistemih je navada, da država sicer financira administrativno dejavnost strank, funkcionski del aparata pa financira (v celoti ali delno) posredno prek poklicnih poslancev. Pri nas to sistemsko še ni urejeno, bilo pa bi naivno vztrajati in pričakovati, da bo država živel dva aparata.«

Svoj volilni program ste podnaslovili z "Ne dopustimo, da vse ostane tako kot doslej in hkrati ne dopustimo, da se vse obrne na glavo". Ni nekoliko nasprotujoče?

»Geslo naj bi odražalo nekdanjo in sedanjo vlogo Socialistične zveze. Ta organizacija ni bila na oblasti, kar ji daje pravico do kritičnega odnosa preteklosti, hkrati pa ji je bila tako blizu, da ve, da je ves razvoj kljub vsemu imel neko logiko, čeprav večkrat zelo problematično. Zato posledice nepravilne rasti po neki povodnji ne bo odpravljala z novo povodnijo.«

Socialistična zveza vztraja pri politični neopredeljenosti posameznikov. Kako vi gledate na to?

»Zelo sem bil zagret, da tudi Socialistična zveza postane ena od političnih organizacij, čeprav je ta trenutek izraz stranka še prehud. Zato tudi zaenkrat še vedno Socialistična zveza, ne pa Zveza socialistov. V tej fazi skuša ostati ideološko čim širša, računajoč na vse tiste ljudi, ki so se v njej angažirali zato, ker je bila ideološko neopredeljena. Ravno tako ne vidim nobenega problema za delo članov drugih organizacij v naši organizaciji, predpogoj je seveda, da se z njo poistovetijo.«

Lotevate se pridobivanja članov. Kakšen rezultat pričakujete?

»Februarja gremo v večjo akcijo včlanjevanja, združeno s predvolilno propagando. Kaj pričakujem? Ustrezen odmev, hkrati pa se zavedam, da v takih razmerah in sistemih kot je naš, ne kaže graditi samo na članih, ampak tudi na simpatizerjih, volilcih, na pridobitvi neodvisnih kandidatov za naše liste.«

Vaš volilni program je dokaj konkreten in zatorej obvezujoč. Kaj vas je vodilo pri sestavljanju?

»Glede na to, da ne kandidiram za splošno predstavnitvo, kot, na primer, v družbenopolitičnem zboru, sem izhajal iz tistih problemov, ki so tipični za naše okolje, čeprav obenem nisem zanemaril tudi sistemskih vprašanj. In ker gre za zbor občin, sem izpostavil tisto, kar žuli občana (če je seveda človeka mogoče deliti na občana, delavca in državljanca).«

● Dosegel bom vrstitev izgradnje tunnelske variante poljanske obvoznice v republiški srednjeročni plan 1991-95 kot neizterjano rento na neprijetno sosedstvo RUŽV in stalno nevarnost. ● Dosegel bom obnovno preiskave zastrupljenih vodnih virov v Hotovlji, vključujoč zemlje raketnega poligona na Pasji ravni. Če se bo ugotovilo, da je bila zastrupitev povzročena na poligonu, bom dosegel povrnitev stroškov s strani armade in sanacije vira. ● Skušal bom doseči primerno obeležitev 270. obletnice prve uprizoritve Škofjeloškega pasijona v letu 1991 kot praznika slovenskega gledališča, tradicionalne ljudske kulture ter nazorske tolerance in odprtosti v umetnosti. ● Na širšem območju Škofje Loke je bilo po letu 1945 likvidiranih veliko vojnih ujetnikov in civilistov. Treba je doseči enakopravno družjenje spominov, konfliktov in tradicij. Podprl bom zahteve po razčiščenju teh dogodkov na zgodovinsko-znanstveni, politični, moralni in pravni ravni. ● Podprl bom enotno ureditev varovanja podtalnice v celi republiki, vključno z enotnim sofinancerskim deležem s strani republike za izgradnjo čistilnih naprav, kjer imajo zdaj nekatere regije prednost. Tako bi lahko Sorško polje sanirali kot celoto.

Nekaj poudarkov iz volilnega programa

Pozornost zbuja tudi vaša obljuba občanom, da jim boste najmanj enkrat tedensko na voljo za pogovore.

»Če nekdo hoče dobro delati, potem brez tega ne gre. Obljubo po stalnem stiku z okoljem in dogovarjanju v njem je treba gledati v povezavi z dokaj konkretnimi obljubami programa. Če ima človek samo načelen program, hkrati pa obljublja stike, lahko zaide pod tiranijo drobnarij. Tu so moji cilji znani, stiki jih ne preprečujejo.«

Pričakujete na volitvah protikandidate za delegata za zbor občin republiške skupščine?

»Po samem zakonu morata biti najmanj dva protikandidata, jaz pričakujem, da bomo vsaj trije, poleg mene še kandidata Zveze komunistov in Demosa.«

Kako vas ljudje poznajo kot politika, človeka, kakšni ste?

»Trenutno je velika evforija kritiziranja preteklega. Hkrati pa vsi zelo radi pozabljajo, da smo nekateri tak odnos do sistema, namreč da ga je treba stalno kritizirati zato, da bi bil boljši, imeli že tudi takrat, ko je bilo to še nezaželeno in neprijetno. Če sem se bil pred desetimi leti pripravil dati v sveto olje, potem tudi zdaj ne vidim problema, če me kdo v sveto olje da, ker nočem reči, da je dosedanji razvoj popolnoma iracionalen (nerazumski). In če hoče človek zastopati občino, jo mora kompleksno poznati. Zase lahko rečem, da jo; prvič iz dosedanjega političnega dela, ki se ga ne sramujem, drugič pa tudi iz poznavanja konkretnega življenja v vaškem in mestnem delu občine. Ta dva pogleda, vaški in mestni, se namreč marsikdaj izključujeta, čeprav na koncu morata najti nekaj skupnega.«

H. Jelovčan
Foto: G. Šinik

Že desetletje suho dno v bazenu Centra slepih

Bo "zavožena investicija" vendarle splavala?

Škofja Loka, 22. januarja - Pred desetletjem, ko laiki še nismo slutili sedanje krize in je, denimo, še zelo bujno cvetela iluzija, naj bi vsaka šola imela tudi svoj plavalni bazen, so v Centru slepih v Škofji Loki odprli tak bazen za svoje invalide. Žal je obratoval le toliko, da so ga lahko preizkusili, če ne pušča. Odtlej kot zavožena investicija čaka rešitelja z zajetno mošnjo denarja...

O bazenu v Centru slepih, ki naj bi ga vendarle kazalo usposobiti, sem že nekajkrat slišala na različnih mestih. Zadjnič, se mi zdi, pred par meseci na pogovoru o zdravstveni telesni vzgoji v osnovnih šolah škofjeloške občine kjer so zlasti učitelji iz šole Cvetka Golarja zahrepeneli prav po tem bazenu kot možnem odličnem "telovadišču" za učence, ki zaradi telesnih okvar in bolezni ne zmorejo rednih ur telesne vzgoje.

Bazena v Centru slepih se drži očitna smola. Komaj je bil zgrajen, ga je zadela omejitev porabe nafte. Vir ogrevanja bazena je namreč kurilno olje. Ko je bila poraba sproščena, pa je ta vir postal tako drag, da si ga kolektiv Centra slepih ni mogel

privoščiti. »Že 1981 leta smo v javnost poslali anketo, s katero smo želeli pridobiti interese, s katerimi bi delili ure plavanja in seveda tudi stroške. Zanimanja ni bilo in tako je bazen, ki je, poudarjam, grajen za potrebe invalidov, običaj kot zavožena investicija,« pravi direktor Centra slepih **Janez Kos**.

Bazen je s svojimi skromnimi merami, 12 krat 6 metrov, v globino pa od 0,80 do 1,40 metra, resnično primeren samo za fizioterapijo in plavalno šolo, nikakor pa ne za rekreacijo v najširšem pomenu.

Pa so se v Centru slepih za vselej sprijaznili, da bazen ostane zavožena investicija? »Nikakor ne,« odgovarja **Janez Kos**, »bazen želimo tudi sa-

mi, ne le nekatere šole ali vrtci. Vendar pa je jasno, da sami, zlasti ne v teh časih, ne bi zmogli visokih stroškov obratovanja. Zato smo se pred kratkim odločili za ponovitev ankete. Načelne odgovore imamo že na mizi. Za bazen je šest interesentov, večinoma šole pa tudi zdravstveni dom in zveza telesnokulturnih organizacij. Ko smo strnili njihove potrebe, smo ugotovili, da jih je še premalo, da bi pokrili 42-urni teden. Tak bazen namreč zahteva hišnika, kurjača, snažilko, plavalnega mojstra. Glede na omejitve mase plač in s tem zaposlovanja ni misliti, da bi v Centru slepih mogli redno zaposliti vsaj "pol" delavca.«

Kljub temu je še nekaj upanja, da bo Trnjulčica vendarle vstala od desetletnega spanja. Posebna skupina, ki so jo oblikovali, bo najprej strokovno presodila stanje bazena, odredila morebitna popravila, naker namerava **Janez Kos** skli-

cati zunanje interese za konkretni dogovor. Vsekakor pa vztraja, da je treba najprej rešiti vprašanje zaposlovanja in pokrivanja stroškov.

Bazen v Centru slepih je prav zaradi svojih posebnosti potreben in dragocen. Škoda je, da bi se v njem še naprej nabiral prah, namesto da bi si bolniki krepili telesa, cibicani in solarčki učili plavalnega znanja. Hkrati s tem pa bo vsekakor treba položiti na tehtnico tudi vprašanje, ali so v škofjeloški občini sposobni financirati še tretji plavalni bazen (po bazenu v Železnikih in v hotelu Transturist)?

Lahko prav gotovo ne bo, a kjer je resnična želja, je tudi uspeh, pravijo. In ne morem se povsem znebiti občutka, da desetletnemu spanju bazena vsaj kanček ne botruje tudi pre-majhna želja, biti človek, pomagati prizadetim, invalidom, šibkim...

H. Jelovčan

Življenje so tudi grobovi

Bo, ali ne bo hotel spregovoriti, se sprašujem, ko ga od strani opazujem. Grobarji so posebni ljudje. Navadno so stari, saj mladi zlepa ne primejo za grobarsko lopato. In govoriti sploh nočejo. Radi tudi gledajo v kozarec. Nekje na Gorenjskem morajo tiste dni, ko imajo v vasi mrliča, posebej paziti, da grobar ne zaide v gostilno prej, preden je skopana jama. Tale poljanski je mlad, tako mlad, da so še otroci okrog njega. Fantiček kakšnih šestih let si krajša čas s skakanjem s terase na teraso, prijete deklič kakšnih trinajstih let pa ročno poprijema za ročaje samokolnice, ko jo oče napolni

ti na marsikaj, na kar sicer sploh pomislil ne bi, se hitro premisljuje. Drugi tega dela za nič na svetu ne bi opravljali, kajti vse kar je v zvezi z mrliči, jim je tuje, grozno. Za Cirila, ki je sicer mlekcar, je to čisto običajno honorarno delo, ki ga zadnje čase v njegovi krajevni skupnosti kar dobro plačujejo. Od lanskega marca so mu zaradi skokovite inflacije vsak mesec poviševali. Tako je prav, pa so vsi zadovoljni. Prej, ko je bil še doma najstarejši sin, je on hodil z njim in mu pomagal kopati, pregrinjati sode grobove, da se ne pomažejo robniki, beli pesek ne pomeša z zemljo, prenašati ta veliki leseni zaboj,

delajo lične marmornate posode za žare, zgornjo ploščo zalijejo in nobena voda ne pride vanjo. Nazadnje so z žaro pokopali Iveta Šubica. Takega pogreba Poljane še niso doživele.

Letošnja zima je kar dobra. V suhem se da lepo kopati, kadar pa namerava snega, se mora najprej spopasti z njim. Je pa zanimiv tale teren pokopališča tule pod Kosmovim hribom. Polovica je suha, polovica pa kar precej mokra. Tamle na oni strani kajnarja, je že z vedrom metal vodo iz jame tik pred pogrebom. Drugače je pa lepo tole poljansko pokopališče. Tako lepo je zloženo v hrib. Ljudje skrbijo za svoje grobove. Oni sami pa Bašovcev Polde, ki je bil pred njim grobar. Hrbtenica ga je začela boleti, zdaj pa Polde skrbi za potke, kosi travo, krste ima čez in vso opremo za pogrebe v mrlični vežici. Takole si delita delo. Vesela sta, če ga je čim manj, toda kaj hočeš, življenje je že tako, da se tudi umira. In kadar pride kakšen silno nizek pritisk, lahko pričakujeta, da bosta imela več dela. Zgodilo se je že, da je Ciril skopal tudi po pet jam na teden. Takrat si je moral tudi iz kajnarja potegniti luč, da je potegnil v noč. So pa tedni, včasih tudi celi meseci, ko v Poljanah ni pogreba. Takrat je najlepše. Le od daleč vrže pogled sem dol na pokopališče od svojega hlevca v nasprotnem bregu, malo naprej od Zunharja. Tam ima Ciril dve govodi, štiri koze in konja. Tudi tam mu delata družbo otroka. Posebno veselje je, če so otroci ob tebi. Čutiš in veš, da je življenje prvo, dolgo in lepo in so grobovi čisto, čisto na koncu...

Danes koplje jama za Drnovškovega Jankota. Klasičen grob bo imel. Poljanci so za klasične pokope. Menda ima celo pokopališče vsega pet žar. Z njimi je veliko manj dela, nobene umazanije. V Marmorju

in odpelje do vhodnih vrat in naprej za pokopališki zid na kup. Kot bi delali doma na vrtu, se mi zdi, tako je vse naravno, sproščeno.

Ciril Likar je dve leti grobar v Poljanah. Eno leto je bil vmes nekdo drug. Ljudje pač mislijo, da je to hiter zaslužek, a ko vidijo, da je treba priti na pokopališče ob vsakem vremenu, ob vročini in mrazu, ob soncu in dežju, ko ti mokrota silijo za vrat, za rokave, kajti pogrebi ne čakajo, da je treba svoje delo dobro opraviti, pazi-

Jože Kristan ima obrt pogrebnih storitev

Ko umrejo sorodniki, smo v hudih zadregah

Radovljica, 22. januarja - Jože Kristan iz Nove vasi pri Radovljici bo s 1. februarjem začel opravljati obrt pogrebnih storitev. Poskrbel bo za vse, kar je nujno pri pripravi pogreba, od osmrtnic do ureditve mrlične vežice in vzdrževanja grobov. Za zdaj šele začetek, v prihodnje pa bo pri njem možno kupiti tudi krste vseh vrst.

Prihaja čas, ko marsikdo od nas zares in temeljito razmislija, s čim in kako bi se začel ukvarjati kot zasebnik. Priča smo, kako okoli nas vendarle in kljub vsemu raste število malih zasebnih podjetij, še več pa je zasebnih trgovin, gostiln, bifejev, domače obrti.

Jože Kristan

Jože Kristan iz Nove vasi pri Radovljici pa se je že odločil za obrt, o kateri razmislija najbrž le malokdo. Za nas morda kar malce nenavadno, a verjetno silno potrebno in v prihodnosti tudi donosno. Jože Kristan bo s 1. februarjem začel z dejavnostjo: pogrebne storitve.

»Ne gre seveda za pokope in za tiste storitve, ki jih pač opravljajo pogrebne službe,« pravi

Jože Kristan, ki je bil zaposlen pri Delavski univerzi Kranj, zdaj pa je obrtnik. »Ukvarjati se nameravam z organizacijo tako, da bi pomagal tistim, ki se ob smrti svojcev ne znajdejo najbolje in porabijo ogromno časa, da vse pripravijo za pogreb. Gre za nabavo in dostavo vencev, za pomoč pri objavi, osmrtnicah, za obveščanje svojcev, oblikovanje osmrtnic, ureditev mrlične vežice s trajnicami in svečami, za okvire za pokope, če je žarni pokop, za naročila pevcev in pota po uradih. Tudi za storitve po pokopu, ko je treba poiskati primerne kamnoseke in upoštevati posameznikove želje, s posredovanjem podatkov o cenah, rokih. Ne nazadnje si nekateri ljudje po smrti uredijo spominski kotiček v hiši, a nimajo primerne in lepe opreme. Pripravljen bi bil tudi skrbeti in urejati grobove, ki so zaradi oddaljenosti svojcev vse leto neurejeni in tako dalje.

Pri nas je izbira sveč, denimo, silno skopa, zato bom ponudil sveče najrazličnejših kvaletit in oblik, tudi do elektronske. Tudi pri ureditvah grobov so ljudje večkrat v zadregi, saj ne vedo, kje naj kupijo pesek ali zemljo. Zdjaj šele začenjam, nimam še veliko izkušenj, vendar mislim, da bi postopoma skrbel tudi za prevoze ter ponudil boljšo izbiro krst kot jih imajo pri nas danes svojci pokojnih na izbiro.

Jože Kristan pravi, da sta v Sloveniji že dva obrtnika, ki nudita take storitve, v Trbovljah in blizu Celja. Oba imata toliko dela, da sta morala zaposliti še dodatne delavce, vendar imata zraven še cvetličarno. Jože pa bo najprej pripravljen pomagati tako, da bo svetoval in pomagal pri tistih nujnih poteh, v katerih se znajdejo svojci, ko niti ne vedo, kam naj se obrnejo. In mnogi si niti ne upajo vprašati, koliko kaj stane. Da niti ne govorimo o tem, da je treba po uradih iskati potrdila večinoma dopolne, ko so uradne ure. Marsikdo mora vzeti tudi dopust, da opravi vse potrebno.

Jože ima nekaj opreme, ki jo bo pri njem mogoče kupiti ali si jo sposoditi: od sveč do okvirov za žare in spominske kotičke. Vsakomur je pripravljen svetovati in pomagati. Pravi, da njegove storitve nikakor ne bodo drage. Ni nujno, da bi pri njem naročili vse kar se potrebuje pri organizaciji pogreba; lahko vam samo svetuje, kako bi oblikovali osmrtnico in kje in za koliko bi jo objavili ali pa pove, kje bi naročili pevce ali kako bi prepeljali žaro iz Ljubljane.

Jože Kristan bo opravljal pogrebne storitve za vso Gorenjsko, njegova telefonska številka pa je 73 - 365.

D. Sedej

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO

PIOMA ENA ŠTEVILKA ZA VSE PROBLEME

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO

Spoštovani poslovni partnerji!
Ste že kdaj pomislili, koliko telefonskih števil
morate poklicati, da bi vaše poslovanje normalno
potekalo?

- PRVO št. — arhitekta pokličete, ko želite (pre)urediti poslovni prostor
- DRUGO št. — trgovino s pohištvo pokličete, ko opremljate poslovni prostor
- ko kupujete pisarniške stroje, pokličete že TRETJO številko
- ČETRTO št. — parirnico pokličete, ko vam zmanjka papirja in pisalnih potrebščin
- ko potrebujete obrazce, tiskovine, propagandni material, pokličete že PETO št. - tiskarno,
- ko se vam pokvari pisalni stroj, pokličete servis - ŠESTO številko.

Šest številke torej!

Prihranite si čas, trud in denar!
Odslej lahko pokličete številko 064-78-582, ki vam nadomesti vseh šest. To je številka podjetja PIOMA, številka podjetja, ki rešuje vse probleme v zvezi s pisarniškim poslovanjem.

Naš naslov je:
PIOMA, Pisarniška oprema in material
Prešernova 28
64260 Bled

ENA ŠTEVILKA ZA VSE PROBLEME

064-78-582

Nudimo vam:

- projektiranje vseh vrst poslovnih prostorov
- pisarniško, šolsko opremo in opremo ostalih poslovnih prostorov,
- računske, pisalne, fotokopirne stroje, osebne računalnike, tiskalnike, telefakse, blagajne,...
- papir, pisalni pribor in druge pisarniške potrebščine,
- poslovna darila
- kompletne tiskarske usluge
- popravila pisarniških strojev

V Kekcu dorašča že osma generacija

Ko je Peter pisal soncu

Kranj, 16. januarja - »Letim, letim, vse više letim, me k soncu ponesel bo veter, letim, letim, da pismo izročim, ki soncu ga pisal je Peter,« je zvenelo iz otroških grl. Tovarišice so z malce treme čakale, ali bo vse v redu, naposled pa je aplavz ponosnih mam in očkov naznanil, da se je otroška desetina iz vrta Kekec ob 30-letnici vrta dobro odrezala. In ko smo že pri soncu - v Kekcu ga je že tri desetletja dovolj za otroke, ki doraščajo šoli...

Vrtec je nastal decembra 1959 v enem novozgrajenih blokov pri Vodovodnem stolpu. V dveh sobah tedanjega doma igre in dela se je družilo 35 otrok. Ker so se potrebe po varstvu že čez dve leti podvojile, so se preselili v preurejeno vilo, kjer se je v tseh prostorih kdaj gnetlo tudi prek sto otrok. Šele ko so pred dvajsetimi leti zgradili Janino in osnovali še nekaj novih vrtecov v mladem naselju, so Kekca malce razbremenili. Danes v štirih predšolskih skupinah tod biva 88 otrok. Tako kot sedmero generacij pred njimi se v hiši, obdani z majhnim vrtom in prijaznim igriščem, počutijo kot doma.

Pri srcu je otrokom...

To sta nam potrdili dve nadobudni deklici, 6-letni Nina Trebec in Vesna Kancilija. Prvi navadno jeziček teče kot mlinček, tokrat pa je bila manj zgovorna. Razgovorila se je le o svoji šolski torbici in črtah, ki jih riše v zvezke, od vodoravnih in navpičnih, do takšnih, kakršne je risal Petrov zmaj pod oblaki na poti k soncu. Vesni, ustvarjalni predšolski in dobri risarki, pa se je zareklo, da bi bila raje doma kot v vrtcu. Pa je tovarišica Anka brž vskočila, da verjetno zaradi obedov, ki deklici ne gredo prav radi po grlu, zato se mora vzgojiteljica včasih ujeziti.

Pri srcu je staršem...

Nekateri še pomnijo otroštvo, ki jim je minevalo v vrtcu Kekec. Zdjaj tjakaj pošiljajo varovat in vzgajati svoje potomstvo. Jože Hribar, ki v vrtcu predstavlja svet staršev, ima trenutno v Kekcu sina Matveža, Grega ga je že »prerasel«. Njuna sestra pa kolektivno življenje okuša v bližnji Janini. Ob dveh parih dostopnih starih staršev je to zadosten dokaz o zupanju v vzgojno-varstveno ustanovo. Bolje resna pedagoška vzgoja od populjivosti babic, pravi Jože, v isti sapi pa slednje pohvali kot dobrodošli rezervni vir varstva.

»Sicer pa vrtec in starši dobro sodelujemo,« zatrjuje. »Kot predstavnik slednjih sem zgrozen nad dejstvom, da se stalno pripira finančna pipa za otroško varstvo in da si v vesoljnem Kranju vrteci ne morejo privoščiti niti »celega« logopeda - bojda si ga delijo s šolo. Ob vseh materialnih težavah pa nas razveseljuje, da je moč tudi brez luksuznih prostorov in vrhunske opreme v vrtcu dobro vzgajati. Odnosi v vrtcu so prijetni in sproščeni, tovarišice se z otroki resnično trudijo. Tako ta stari, tradicionalni vrtec vsi skupaj jemljemo kot svojega.«

Pri srcu je tovarišicam...

Hkrati z vrtecem je letos jubilejka tudi ena od varuhinj, Angeleca Rogelj. V Kekcu je že dvajset let, že štiri generaciji pomaga preraščati kratke hlače, tukaj pa namerava učitati tudi pokoj.

»Letos sem varuhinja v najmlajši skupini. Otroke in vrtec imam rada, utrujata me le napetost in naglica. Tesni prostori nas ne motijo, malo teže je le večjim, predšolskim otrokom, toda vsi skupaj jo pogosto uberemo na igrišče ali v naravo, da se naužijemo kisika. Težko pa prenašam, ko se od vrta poslavljajo generacije, ki sem jih negovala od malih nog. Tudi sama sem mati, a moja dva sta že v 15. in 18. letu...«

Tudi nekdanji vzgojitelji imajo nanj prijetne spomine

Pogovarjali smo se z Ančko Gašperšič, zdaj upokojenko, pred desetletjem pa ravnateljico vrtec v Kranju. Ob združitvi v Vzgojno-varstveni zavod leta 1966 je bilo v Kranju šest vrtecov, ko je 13 let zatem odhajala v pokoj, že 15, osnovali pa so tudi 6 varstvenih družin. Kot kaže, je bila vzgojnovarstvena dejavnost tedaj na vrhuncu. Mlada naselja, kjer so živele mlade družine, so narekemale hitro gradnjeno vrtecov, s samoprispevkami je dotikal denar.

»Vzgoja in standard teh ustanov sta z leti napredovala, otroci pa so ostali enaki. Morebiti so le bolj razgledani kot nekdanj, pa tudi zahtevnejši. Včasih si otroke hitreje zadovoljil, ko sem bila prva leta po vojni vzgojiteljica na Jesenicah, je malčkom doščala že preprosta lutka, da so sprostiti svojo domišljijo... V vrtec se je do danes marsikaj spremenilo, z njimi so mnogo eksperimentalni, pa tudi izboljševali in izpopolnjevali,« se spominja nekdanja ravnateljica. V Kekcu, ki je v strokovnem smislu sicer sodoben vrtec, a z nekaj nekdanje patine v korist domačnosti in sproščenosti, so jo znova spomnili dobrih starih časov. Kekcu želimo, da tak ostane še prihodnjih 30 let.

D. Z. Žlebir

Sedemindvajseta Zlata lisica, Maribor 1990

Šesta zmaga Mateje Svet

Maribor, 21. januarja - Šesta zmaga Mateje Svet v svetovnem pokalu in enaintrideseta zmaga Švicarke Vreni Schneider. Odlični nastop tudi ostalih naših v slalomu in veleslalomu. Katjuša Pušnik deveta in Nataša Bokal deseta v slalomu. Manj sreče je imela Veronika Šarec, ki je v veleslalomu in slalomu ostala brez uvrstitve. Oba dneva si je tekme na Pohorju ogledalo nad 35.000 ljubiteljev alpskega ženskega smučanja.

Že po prvi vožnji sobotnega veleslaloma je bilo slutiti, da bodo naše alpinke stopile na najvišjo zmagovalno stopničko. Že prva od naših, Katjuša Pušnik, je veleslalom odpeljala tako, kot ga zna. Mateja Svet pa je že v prvem nastopu dokazala, da je spet v dobri formi je bila med vsemi najhitrejša. V drugi vožnji je spet šla na vse ali nič. Dobila je vse - prvo mesto v veleslalomu. V sobotnem veleslalomu je bila Katjuša Pušnik dvajseta.

Nedeljski slalom je spremljalo okoli dvajset tisoč gledalcev. Že po prvi vožnji je bilo jasno, da se bo za prvo mesto bil težak boj. Za presenečenje je poskrbela Francozinja Patricia Chauvet, ki se je uvrstila na tretje mesto za Vreni Schneider in Avstrijko Ido Ladstaetter. Četrta pa je bila Mateja Svet. Odlično sta prvo vožnjo odpeljali tudi Katjuša Pušnik in Nataša Bokal, manj sreče pa je imela zmagovalka iz Hausa, Veronika Šarec. Že pred desetimi vratici je morala v sneg.

Vreni Schneider iz Švice je v drugem nastopu pokazala, da je zdaj najboljša slalomistka. Odlično so nato nastopile tudi naše. Mateja Svet je obdržala četrto mesto, Katjuša Pušnik deveto in deseto Ločanka, Nataša Bokal. Kranjčanka Mojca Dežman je šla s proge v prvi vožnji.

V soboto je na Lisičinem koncertu bronasto kolajno z lanskega svetovnega prvenstva Mateji Svet za tretje mesto v veleslalomu podelili pokrovitelj Zlata lisice, predsednik predsedstva SFRJ dr. Janez Drnovšek.

Rezultati - veleslalom - 1. Svet (Jugoslavija) 2:10,51, 2. Wachter (Avstrija) 2:10,87, 3. Walliser (Švica) 2:11,93, 6. Quittet (Francija) 2:12,38, 7. Roffe (ZDA) 2:12,67, 8. Aan (Norveška) 2:13,45, 9. Salvenmoser (Avstrija) 2:13,29, 10. Hansen (Noverška) 2:13,45, 12. Pušnik (Jugoslavija) 2:13,64;

slalom - 1. Schneider (Švica) 1:19,93, 2. Ladstaetter (Avstrija) 1:20,56, 3. Chauvet (Francija) 1:20,94, 4. Svet (Jugoslavija) 1:21,08, 5. Maierhofer (Avstrija) 1:21,11, 6. Andersson (Švedska) 1:21,25, 7. Von Grueningen (Švica) 2:21,42, 8. Wachter (Avstrija) 1:21,52, 9. Pušnik 1:21,56, 10. Bokal (obe Jugoslavija) 1:21,57;

D. Humer

Ligaški izidi

Sedmi poraz vaterpolistov Triglava - Kranjski vaterpolisti so v 7. kolu 1.A zvezne lige gostovali v Splitu in izgubili z domačim POŠK Brodomeurjem kar z 12:26 (3:9,3:8,4:4,2:5). Gostje so zaigrali nekoliko bolje šele v zadnjih dveh četrtinah, ko je bilo že vse odločeno. Gole za Triglav so dosegli Krivokapič in Tukič po tri, Štromajer dva, Hajdinjak, Drnasin, Cvitkovič in Tropan pa po enega.

Zmagi hokejistov Jesenic II in Bleda - V nadaljevanju prvenstva 1.B zvezne hokejske lige je moštvo Bleda doma premagalo Mladost z 8:5 (5:3,2:0,1:2). Jesenic II pa so gostovale v Zagrebu in porazile istoimensko moštvo. Rezultat - Zagreb-Jesenice II 4:11 (0:3,2:7,2:1). Hokejisti Triglava bi morali doma igrati s Slavijo, vendar tekme ni bilo, ker je več Kranjčanov zbolelo za gripo.

Visoka zmaga košarkarjev Triglava - Košarkarji kranjskega Triglava so v 14. kolu slovenske lige v dvorani na Planini visoko, s 115:73 (51:32) premagali moštvo Kopra in se z novim parom točk "utrdili" na četrtem mestu prvenstvene razpredelnice. Največ košev za domačine sta dosegla Sušič (39) in Omanhen (22).

Kranjčani navdušujejo Tržičane

Tržič, 19. januarja - Hokejski šport ima v Tržiču in v Kranju več kot 20-letno tradicijo. V Tržiču je razvit predvsem rekreacijski hokej, v Kranju pa tudi tekmovalni. Da bi se kar največ mladih iz tržičke občine vključilo v vrste pionirske hokejske šole Triglava in v ekipe pionirjev in mladincev, so Kranjčani pred dnevi v Tržiču odigrali prijateljsko propagandno tekmo z domačini. Rezultat je bil 18:5 za goste (6:0, 6:2 in 6:3) srečanje pa si je ogledalo več kot 200 gledalcev. Prav obisk vzbujajo upanje, da se bodo mladi priključili kranjskim hokejistom; prve korake pa bodo lahko napravili v Tržiču na domačem ledu, kjer jim hokejisti že med bližnjimi počitnicami pripravljajo kvalitetne drsalne tečaje in rekreativno drsanje. Omenimo, da je drsanje v Tržiču med tednom vsak dan od 17. do 19. ure, ob koncih tedna od 15. do 17. in od 18. do 20. ure, ob nedeljah dopoldne pa je brezplačno drsanje za predšolske otroke.

J. Kikel

SK Alpetour pred novim zagonom

Škofja Loka, 19. januarja - Škofjeloški smučarski klub je osemdeseta leta preživel v vrhu jugoslovanske elite alpskega smučanja. V posebnem, sicer neuradnem točkovanju za najboljši klub v državi je vselej osvajal prva tri mesta. Res je, da je po odhodu zlate generacije Borisa Strela, Jožeta Kuralta, Nuše Tome in lani še Katje Lesjak nastala kratkotrajna praznina, ki pa jo je letos uspešno zapolnila Nataša Bokal, na katero smo še posebej ponosni, saj je z neverjetno voljo, odrekanjem, trmo in tudi s klubsko pomočjo uspela premagati težko poškodbo in se uspešno vrniti v A reprezentanco. Ob upoštevanju kopice izjemno talentiranih pionirjev (pionirk), v klubu načrtujemo povratek na stare položaje v roku treh, štirih let.

Prav sedaj potekajo velike aktivnosti za pripravo pogojev, ki bodo omogočili doseganje ambicioznih načrtov.

Društvo bo spremenilo ime (SK LOKA), se organizacijsko preuredilo. Funkcionarji se že pogovarjajo z uglednimi firmami za tržno sodelovanje in verjetno se bomo registrirali kot podjetje ter razširili lastno poslovno dejavnost.

Redna letna in volilna skupščina kluba je bila včeraj v večnamenski dvorani OŠ Peter Kavčič.

Janez Nastran

Državno hokejsko prvenstvo - Jesenice : Medveščak 3:6

Dvajset minut dobre igre ni dovolj za zmago

Jesenice, 19. januarja - Jeseniški hokejisti so v tekmi 27. kola prve zvezne lige v dvorani Podmežakla pred približno štiri tisoč gledalci izgubili z Medveščakom Gortanom s 3:6 (1:0,1:2,1:4). Čeprav je po vodstvu Jeseničanov z 2:0 še kazalo, da bodo prvič v letošnjem državnem prvenstvu premagali zagrebško moštvo, jim to ni uspelo. Po prvi tretjini, v katerem so bili boljši od gostov, so namreč močno popustili in na ledu so zagospodarili zagrebški "medvedje", med katerimi so se še posebej izkazali sovjetski igralci Stolbun, Krutov in Ščurjenko, ki so dosegli pet od skupno šestih Medveščakovih golov. V jeseniškem moštvu se pozna menjava trenerjev (Cirila Klinarja je zamenjal Vaclav Červený) pa tudi to, da ekipa pred novim letom ni kaj dosti trenirala. Čeprav je moštvo v precejšnji krizi (dva zaporedna poraza - z Olimpijo in Medveščakom), pa so v klubu za zdaj mirni, tudi zato, ker še ni ničesar izgubljenega (drugo mesto je dobro izhodišče za osvojitve naslova državnega prvaka) in ker novi trener napoveduje najboljšo formo moštva za končnico državnega prvenstva.

Jeseničani so v prvi tretjini igrali boljše kot gostje in imeli tudi več priložnosti. Kar ni uspelo Horvatu v 4. minuti in Tišlerju v 6., ko je z močnim strelom od daleč poskusil presenetiti Medveščakovega vratarja Domineta Lomovska, je v 9. minuti Zvonetu Šuvaku, ki je po podaji Matjaža Kopitarja dosegel lep gol in povedel jeseniško moštvo v vodstvo. Po zadetku se je igra razživela, Medveščak je postajal vse nevarnej-

ši in bi skoraj dosegel gol, ko je imel igralca manj (zaradi nalezne palice je bil za dve minuti izključen Ščurjenko). Prva tretjina se je zaradi poskusa medsebojnega obračunavanja končala z obojestransko izključitvijo - Ilijaša na Medveščakovi in Razingerja na jeseniški strani. Druga tretjina se je začela za domačine spodbudno. Komaj sta sodnika dala znak za nadaljevanje tekme, že je bilo 2:0; ploščico pa je po podaji Boja-

na Magazina spretno potisnil v Medveščakov gol Matjaž Kopitar. Jeseničani so po tem zadetku ustvarili še nekaj lepih priložnosti, nato pa so močno popustili. Igralci iz Zagreba so to znali hitro izrabiti: najprej je Ščurjenko (po podaji Krutova) zmanjšal na 2:1, minuto pred koncem tretjine, ko so imele Jesenice igralca manj, pa je Stolbun s strelom od daleč še drugič premagal jeseniškega vratarja.

Čeprav je Medveščak ostal brez treh kanadskih hokejistov, ki so zapustili moštvo, ker jim klubska uprava ni mogla izpolniti finačnih zahtev, se to v njegovi igri ni dosti poznalo. Sovjetski igralci, ki so že v prvi in drugi tretjini pokazali veliko hokejskega mojstrstva (vsaj za naše razmere), so v zadnjem delu tekme imeli prav vse niti v svojih rokah. Trije zadetki so bili povsem v njihovi režiji: 2:4 - podaja Ščurjenka, gol Stolbuna, 2:5 - podaja Krutova, gol Stolbuna, 3:6 - podaja Stolbuna, gol Ščurjenka. V zagrebškem moštvu se je v zadnji tretjini vpisal med strelce še Boris Pajič, edini gol za Jesenice pa je dosegel Edo Hafner.

C. Zaplotnik, slike: G. Šinik

Anatolij Kostjukov, trener Medveščaka Gortana: "Izkoristili smo napake jeseniških branilcev, ki so precenili svoje moči in so na vsak način hoteli v napad. Ekipi sta veliko streljali na gol, zato sta vratarja imela veliko dela. Čeprav sta tekmo sodila mlada sodnika (Konc in Pristov), je bilo sojenje dobro in pametno. Mislim, da bi v sodniški organizaciji morali dati več priložnosti mladim."

Vaclav Červený, trener Jesenic: "Tekmo so odločili sovjetski igralci, ki so spretno kaznovali vsako napako. Naš cilj so odločilne tekme, upam, da bo takrat forma moštva boljše in da bo napak, zlasti v obrambi, manj."

Matjaž Kopitar, igralec Jesenic: "Pred novim letom smo slabo trenirali, zamujenega pa ne moremo nadoknaditi v kratkem času. Spodbudno je, ker se naša vendarle izboljšuje, in upam, da bomo v končnici prvenstva dokazali, da smo velika ekipa. Sojenje tokrat ni vplivalo na rezultat, vendar pa je bilo zelo slabo."

Drago Mlinarec, igralec Jesenic: "Že tretjo tekmo smo v začetku vodili, nato pa izgubili. Pri 2:0 se nam je ustavilo, nehali smo igrati, kot bi že bili zadovoljni z rezultatom. Medveščaku lahko le čestitam, z dvema napadoma jim uspe dobro igrati vso tekmo."

Državno prvenstvo v sankanju

Najuspešnejša Iskra Železniki

Dolenja vas, 21. januarja - Na naravni sankski progi v Dolenji vasi je bilo v soboto in nedeljo državno prvenstvo v sankanju. Nastopilo je 69 tekmovalcev in tekmovalk iz štirih slovenskih sankskih klubov - Iskre Železniki, Jesenic, Tržiča in Idrice. Prireditelji so povabili na prvenstvo tudi sankarje iz drugih republik, vendar jih na tekmovalce ni bilo. Gostitelji, športno društvo Iskra Železniki, se niso izkazali le po organizacijski, ampak tudi po športni plati, saj so osvojili kar šest naslovov državnih prvakov, največ med vsemi klubi, sicer pa tudi precej srebrnih in bronastih kolajn. Njihova premoč je bila najbolj očitna med mladinkami, med mlajšimi pionirji in starejšimi mladinci ter člani in članicami.

Ker bo na umetno zasneženi in tekmovalk iz najmanj dvanajstih evropskih držav, so bile sobotne in nedeljske tekme tudi dobra preizkušnja pred dolej najpomembnejšim sankskim tekmovanjem v Selški do-

lini. Proga je že skoraj nared za evropsko prvenstvo pa tudi strokovne službe so se izkazale in dokazale, da bi se tekmovalnje že lahko začelo.

Rezultati - pionirke: 1. T. Kokalj (Tržič), 2. Kolar (Idrija), 3. J. Tolar (Iskra); mladinke: 1. A. Tolar, 2. Habjan, 3. B. Tolar (vse Iskra); članice: 1. T. Tolar (Iskra); mlajši pionirji: 1. Debeljak, 2. Benedik (oba Iskra), 3. G. Lavtžar (Jesenice); starejši pionirji: 1. Špenđov (Tržič), 2. B. Vilman (Jese-

nice), 3. Jelenc (Iskra); mlajši mladinci: 1. S. Vilman, 2. Tranče (oba Jesenice), 3. J. Rakovec (Iskra); starejši mladinci: 1. T. Habjan, 2. Nastran (oba Iskra), 3. Kuvec (Jesenice); člani: 1. Bernik, 2. Pohleven, 3. Luznar (vsi Iskra); starejši člani: 1. Lavtžar (Jesenice), 2. Frelih (Iskra), 3. M. Cesen (Tržič); dvosedi-mladinci: 1. Nastran-Šturm, 2. Habjan-Habjan (vsi Iskra), 3. Rožič-Ahačič (Tržič); dvosedi-člani: 1. Meglič-Meglič (Jesenice), 2. Cesen-Cesen, 3. Meglič-Vizjak (vsi Tržič).

C. Zaplotnik

Občni zbor Alpskega smučarskega kluba Triglav

S petega na deveto mesto

Kranj, 18. januarja - Alpski smučarski klub Triglav iz Kranja je v minuli tekmovalni sezoni zdrknil s petega na deveto mesto v Jugoslaviji. Kot je na petkovem občnem zboru kluba dejal predsednik Filip Egart, je za nazadovanje več razlogov: po letniku tekmovalcev 1972 ni bilo v klubu večje akcije za pridobivanje cicibanov, najboljša tekmovalka Mojca Dežman se je v minuli sezoni poškodovala in ni tekmovala, nekateri smučarji so zašli v krizo, zaradi pomanjkanja snega je bila večina tekem na meji regularnosti, več tekmovalcev je prenehalo trenirati in tekmovali...

V klubu ugotavljajo, da je vse težje zagotavljati denar za treninge, tekmovalce in opremo. Čeprav so v težavah tudi delovne organizacije, pa je njihov glavni sponzor Gorenjski tisk imel dosti razumevanja za klubsko težavo in potrebo, saj je pomagal pri nabavi kombija in omogočil nemoteno delo dveh trenerjev. Klub je letos nabavil tri kombije, od teh dva povsem nova, in se kljub težavam RTC Krvavec dogovoril za prednost tekmovalcev na žičnicah in za vadbo na smučarskem poligonu. Pri klubski hiši na Krvavcu so zgradili dodatno skladišče in dokončno uredili notranje prostore, veliki pa si obetajo tudi od izgradnje

smučarskega središča na Bauhenku v Kranju, kjer bo poleg 90-metrsk skakalnice tudi smučišče za vadbo slaloma. Dejavnost sveta staršev oživlja, izboljšuje se sodelovanje z ZVUTS-om, dom na Joštu, ki so ga gradili smučarji, pa še vedno ostaja problem, saj gre za zaslužek v druge roke. V klubu se zavzemajo za to, da bi ga prevzela kranjska ZTKO in da bi si zaslužek delili alpski smučarji, skakalci in tekači.

Slavko Zupanc, eden izmed treh poklicnih klubskih trenerjev, je ocenil minulo tekmovalno sezono in opozoril na nekatere probleme. V klubu so najbolj ponosni na srebrno kolajno Grega Grilca v slalomu sve-

tovnega mladinskega prvenstva ter na njegovih dvanajst uvrstitev med prvo petnajstero na mednarodnih FIS tekmah, po enkrat pa sta se med prvih petnajst uvrstila tudi Gregor Stojanovič in Janez Demšar. V pionirski konkurenci je izstopala Nataša Boncelj, dobre rezultate so dosegli še Tina Vrhanec, Primož Egart, Andreja Valenčič, Nataša Naglič, Dragica Boncelj, Polona Zupan in Klemen Globočnik, v cicibanski vrsti pa se je najbolj izkazal Mitja Valenčič. Šest tekmovalcev od skupno 56 je lani nastopalo v državni reprezentanci. Slavko Zupanc je opozoril tudi na to, da je smučarsko znanje cicibanov prav zaradi pomanjkanja snega in odvisnosti od domačih (nezasneženih) smučišč slabše, kot je bilo nekdanj, in da je trening na ledenih malo koristen, če so smučarji slabo pripravljene.

Filip Egart, ki je bil ponovno izvoljen za predsednika, je na zboru predstavil tudi program dela za letošnjo sezono. Klub

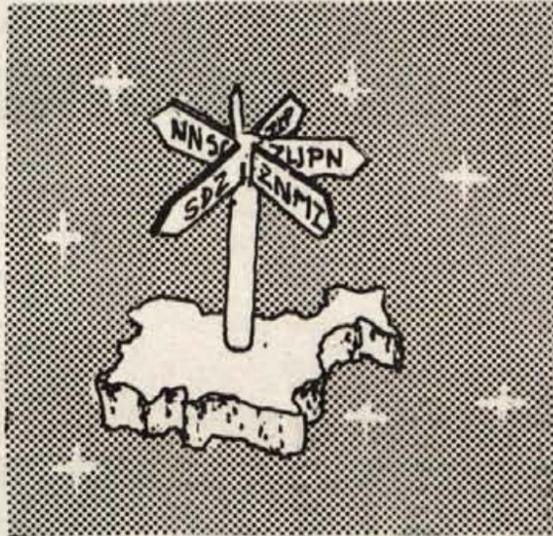
želi obdržati alpskemu smučanju status vrhunškega športa v kranjski občini, nabaviti računalnike in izdelati programe, izpopolniti način nagrajevanja tekmovalcev in trenerjev za dobre rezultate, rešiti problem koč na Joštu, dokončati koč na Krvavcu, pridobiti sponzorje, organizirati nekatere finančno zanimive dejavnosti, povečati vpliv v organih Smučarske zveze Slovenije...

Na občnem zboru so podelili priznanja najboljšim tekmovalcem - Gregorju Grilcu, Nataši Boncelj in Mitju Valenčiču, spomnili pa so se tudi šestih tekmovalk in tekmovalcev, ki so lani prenehali trenirati in tekmovali zaradi poškodb, šolskih obveznosti ali iz drugih razlogov.

C. Zaplotnik

TEMA TEDNA

Kam?

Če do zdaj še niste utegnili, je zdaj že res skrajni čas, da svoje alternativno gibanje spremenite najprej v zvezo, nato pa v stranko. Pri priči opustite vse posvetne opravke kot je sejanje solate v jogurtove lončke za spomladansko gredo na vrtu, pospravljanje kleti ali vsakodnevna kuha! V volilni boj! Zavrzite Lunin setveni koledar in pri prvem uradniku na občini zahtevajte vse, kar vam lahko lokalna birokracija ponudi iz veleak-tualne stvarine Volilna zakonodaja. Nič več filmov, kvizov in ri-sank po televiziji! Studirajte in se izobražujte! Predvsem pa je treba enkrat zvečer, takoj potem, ko ste pojedli dva ocvrta jaj-ca na oko in kislo kumaro, vase, vase in še enkrat vase!

Približno take so bile moje vaje v slogu in pred ustanovitvijo lastne stranke: najprej vse živo brezpogojno naženem spat, ugas-nem televizor, sedem na kavč, zavzamem faraonsko ali kočijaško držo, položim roke na noge in zaprem oči. Potem sledi iskreno samospraševanje: sem demokrat ali nisem? Ali ne bo moja de-mokratska duša grozovito trpela in bo sploh nezmožna dobrih del, če ne bo strankarsko pripadna in TAKO SPET NEKOMU LOJALNA? Ali imam arhiv časopisnih izrezkov, s katerim ma-homa kompromitiram tiste, ki so mi napoti? In končno: ali si želim postati član predsedstva SRS ali ne?

Na vsa gornja vprašanja so privreli grgrajoči odgovori: DA, DA, DA! Kaj veš, od kod imam to, da mi je strankarstvo takore-koč v krvi, da je stranka moja usoda, moje življenje in moja smrt. Še posebej me strankarska preokupacija zagrabi po tako krasni večerji kot sta dva jajca na oko in kisla kumara.

A kako naprej? Vse mi je že ušlo v neke koalicije. Še geni-alna Meščanska stranka dr.dr. Mareka Lenardiča je zdaj stran-ka NNSC ali narodno napredna stranka centra ali kaj že. Nih-če noče ne preveč levo ne preveč desno, zato je v centru in strašen »dren«. A v koalicijo bo treba, da moja stranka doseže volilni kvorum.

Pa pogledimo! Slišim, da obstaja polilegalna Kozja stran-ka, ki si je za svoj simbol izbrala seveda - kozo. V programu ima med drugim nabavo treh koz in obnovo vseh kozjih poti v Alpah in širše, za razcvit pohodniškega turizma, ki vesplošno »crkava«. Za predvolilno geslo si je Kozja stranka izbrala pa-rolo: Naredite mi to deželo kozjo! V to »španovijo« žal ne mo-rem, ker so že s parolo skrajno desni. Združujejo se tudi tisti zeliščarji, ki na črno nabirajo »arcnije« po Triglavskem parku. V predvolilnem programu jih je en sam agitprop, češ, da brez njihovih zelišč ne bomo čili in zdravi v korakali v Evropo 92. Četudi mi je naziv stranke zeliščarjev simpatičen (imenujejo se namreč ZLJPN - Za ljubezen jih pa ni), me ti črnoborzijski zaen-krat še ne bodo videli.

Kam torej z mojo stranko, ki se po Hašku še vedno ime-nuje ZNMZ ali stranka Zmernega Napredka v Mejah Zako-na? K reformiranim komunistom? Malodane me je že zaneslo tja. A kaj, ko so mi strankarsko neprosvetljeni domači, ki jih kar stiska od groze, ko se z ocvrtimi jajci pripravljam na fara-onski ritual, pomolili pred nos besede črnogorskega dr. Sloboda-na Vujoševića, ki je o komunistih takole grdo dejal:

»Prav smešno je, da komunisti, ki padajo z oblasti, zahteva-jo demokracijo in človekove pravice. To me spominja na tistega, ki je ubil očeta, nato pa je prosil sodnika, naj mu kot olajševalno okoliščino šteje dejstvo, da je ostal - sirota.«

KAM, vas prašam?!? Dileme so obupne, naravnost gro-zljive, saj so porojene iz hude duševne stiske. V teh depresijah bi me razumel samo Ribčev France, ki je bil že pred mano na nek način tako življenjsko razklan in v srcu obupan.

»Ko brez miru okrog divjam, prijatelji prašajo me, kam?...Samo to znam, samo to vem, de brez stranke jest ne smem...in de ni mesta vrh zemlje, kjer bi pozabil to gorje!«

D. Sedej

Mejne vede

Če dobro mislimo, se nam dobro povrne

Tomaž Iskra je jeseniški pisatelj, ki po pesniški zbirki in knjigi, Od rude do kovine, pripravlja že tretjo knjigo, piše v časopise in kulturne revije, zadnjih pet let pa se intenzivno ukvarja z bioenergetiko. Tomaž je predsednik jeseniškega društva mejnih ved, ki združuje 50 članov in ki v dvorani gasilskega doma na Jesenicah redno prireja prav zanimiva predavanja.

Do marca bodo pripravili predavanje o medicini stanovanja, ali kako doma nevtralizirati sevanja. Ivana Janša bo pripravila predavanje o dinamiki bioprehrane ali o naravnem načinu življenja, februarja bo predavatelj Havliček spregovoril o Atlantidi ali propadu civilizacije pred 10.000 leti, Ivica Dornik pa o makrobiotiki.

Skratka, vsak terek nekaj novega za tiste, ki želijo živeti zdravo in ki ne jemljejo ravno vnevar ti-stih reči, s katerimi se ukvarja bioenergetika, transcendentalna meditacija, joga itd.

V več slovenskih mestih so dru-štva mejnih ved. S čim se poleg seminarjev in predavanj pravz-prav praktično ukvarjate?

»Bioenergetika ni klasična medicina, ampak veda, ki se ukvarja s tistimi pojavi, ki jih znanost proučuje, a jih ne mo-re dokazati. Mi radiestezijsko ugotavljamo, kje so škodljiva sevanja, svetujemo, kako na-mestiti v stanovanjih postelje, ležišča, kako se ogniti škodljiv-im sevanjem ali geopatolo-škim področjem... S tem se je že pred štiridesetimi leti ukvar-jal dr. Ernest Hartman iz Berli-na. Bil sem pri njem, v šoli, ki jo je pripravil v Budvi...«

»Na diagramih nam je, deni-mo, praktično pokazal nekaj primerov rakastega obolenja. Za neko hišo so ugotovili, da je

pod posebno močnim seva-njem zemeljskega vodnega to-ka in zanimivo je, da je v tej hi-ši na istem ležišču umrlo kar devet ljudi. Z vsemi raziskava-mi je nedvoumno dokazal, da podzemsko sevanje izredno škodljivo vpliva na organizme, tudi zdravje človeka je hudo ogroženo.«

Bioenergetiki tudi neposredno zdravite ljudi. Kako?

»Bioenergetiki zdravimo z magnetizmom svojega telesa, blokiramo energetske poti in spodbudimo človekovo notra-njo moč, da se sam začne zdra-viti. Zanimivo je, da so nam najboljši svetovni energetiki priznali, da smo Jugoslovani izredno dobri bioenergetiki, za-radi dobrih dednih lastnosti, ki

jim imamo vsi Jugoslovani. Da ne bo kdo mislil, da smo neke vrste magija, moram povedati, da uporabljamo duhovne zako-ne Martina Kolca, slovenskega zdravnika, ki je živel v Nemčiji in med drugim zapisal: Če do-bro mislimo, se nam dobro po-vrne.«

Vi zdravite po svoje, na nara-vni način, brez »arcnije«, s pomoč-jo rok. Kaj pa po vašem zdravlje-nju priporočate bolniku, ki ima išias, pljučnico, revmo, migreno?

»Priporočamo gesla, ki si jih sam postavi in ponavlja devet-krat na dan. Recimo: OZDRA-VEL BOM, MORAM SE PO-ZDRAVITI, VSI NEGATIVI NAJ GREDO ven itd.«

Kaj ne spominja to na vraže?

Tomaž Iskra

»Ne. To je avtogeni trening, ki ga obravnava strokovna lite-ratura. Zdravnik Lindenman, ki je s šest - metrsko jadnico preplul Atlantik, je napisal o avtogenem treningu imenitno knjigo. Pa menda ja kdo ne mi-sli, da je bilo s tisto lupinico zlahka prepluti? Pomagal si je izključno in le s pozitivnimi su-gestijami, s psiho...«

Denimo, da je nekdo pod hudi-mi stresi, strokovnjaka za mejne vede pa ni pri roki. Kaj mu je sto-riti?

»Najprimernejša je transe-ndentalna meditacija, tudi joga. Imaš svoje geslo, ki ga ponav-ljaš, recimo, univerzalno geslo joge je OM. Z vztrajnim ponav-ljanjem se napolnijo čakre - človek jih ima sedem.«

Torej - devetkrat na dan ponav-ljam ali pojem OM,OM,OM, pa ni stresa, zdravje se mi povrne

in nimam tako nobene želje več po cigareti?

»Kar se cigaret tiče, je naj-bolje, da šestkrat na dan ponav-ljaš: KAJENJE NI PO-MEMBNO, KAJENJE NI PO-MEMBNO... Pod kožo ti pride in čez dva meseca ti ni več do nobenih cigaret.«

Pa poskusimo! Bomo videli... D. Sedej

Varčni mladoporočenci

V škofjeloški občini poseben pravilnik dovoljuje izbrancem, ki so pooblaščen za sklepanje zakonskih zvez in matičarjem, da prostovoljno prispevke, ki jih dajejo ob porokah novočepeni za-konci, namenijo za humanitarne potrebe v občini.

Temu določilo pravilnika so zdaj šteti dnevi. Matičarji namreč ugotavljajo, da skoraj ni več poroke, od katere bi še kaj ka-nilo v »puško«. Kar je že bilo malega zadnje čase takšnega denar-ja, so ga namenjali za lepše pričeske matičark, zdaj pa so že celo tako daleč, da bodo matičarke morale frizerja plačevati iz lastne plače, kaj šele, da bi se s porokami opomogel humanitarni fond.

Mladi so očitno spoznali, da je štart v skupno življenje tako draga stvar, da že sami sodijo med reveže, potrebne socialne po-moči...

Male gorenjske vasi Dolina

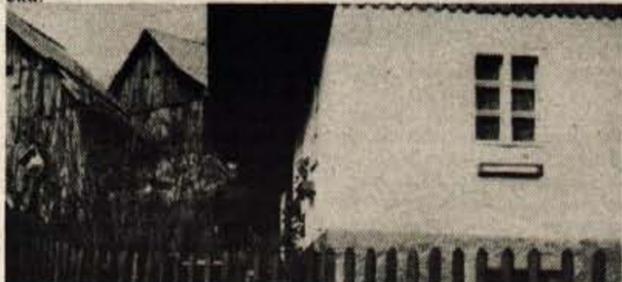
Piše: D. Dolenc

Na Razpotju, ne Na jamah

Mejduni, sem jih slišala oni dan po telefonu, češ kako grdo sem zapisala o Dolini, da si še noben ne bo več gor upal, ko po mojem zapisu vse tako divje izgleda in skale letijo dol. Pa je vendar tu tako lepo, da turisti prihajajo, še Ljubljanci in fotografirajo, skala je pa zadnja padla pred petnajstimi leti...

Poisкала sem jo oni dan in dobila sva se pogovorili. Tu-di pri njej sem izvedela marsi-kaj zanimivega. Predvsem sva pa razčistili zaradi skal, ki so usodno posegale v življenje Dolincev, teh, ki žive tu spo-daj, na Razpotju. Ne Na ja-mah, kot trdijo nekateri; na ja-mah se reče samo eni, najbolj zgornji hiši, za ves konec vasi pa velja Razpotje, trdi Francka. In te nesrečne skale! Spre-hodili sva se skozi vas, da sem si jih lahko ogledala. In mimo-grede mi je Francka še pokaza-la, kje sta stali obe žagi, zgor-nja, Urhova, ki je imela zraven še mlin in spodnja, ki so jo

imele tri kmetije skupaj: Pinč, Ukec in Brus. Včasih je bilo tod živo, danes pa je opustelo, nič se ne dogaja. Kar škoda je, da take vode kar tako teko mi-mo. Nevarnosti poplav sicer ni več toliko, odkar so nad Raz-potjem 1986. zgradili jez in po eni strani uredili škarpno, toda morali bi jo še po drugi. Se je že zgodilo, da je velika voda si-lila potem na drugo stran, kjer brežine niso urejene, prav proti vasi in kmalu bi jih iz spodnjih hiš že morali seliti. Pa se je k sreči voda potem sama umirila. »Tisti zid bi morali še vsaj za pol metra dvigniti,« meni Francka.

Dolinci se trudijo, da svoje hišice lepo vzdržujejo, da svoj kraj na-pravijo prijetnejši. - Foto: D.D.

Po krivem ob šolo

Na skale pa sploh nič ne mi-slijo. Kot bi ne bilo tik nad nji-mi Borove gore, od koder so se včasih luščile. Morda se je pa gora vendarle umirila. Navadi-li so se živeti z njo. Le včasih, se spominja Francka, so nanjo vodile stezice. Borovnice so na-birali po njej in fantje iz Doli-ne so vsako leto na Janeza Krstnika čisto na vrhu kurili kres. Zdaj ni tu nobenega življenja več. Odkar so zaprli šo-lo, je kot bi vse izumrlo, se ji zdi. Pa tako so se dajali zanjo. 1930 leta je bila zgrajena. Kmet Kušpegar je dal svet zanjo, ba-ron Born je uredil za posojilo in še obresti jim ni bilo treba plačati. Za tisti denar so si ku-pili opremo za šolo. Francka hrani še fotografijo z otvoritve

Ta velika skala se je se je privarila med vojno do Šimnove hiše in se ustavila v »gartcu«. Spominsko znamenje naj bi hišo naprej varo-valo pred podobnimi nesrečami. -Foto: D. D.

šole. Celu povečati si jo je da-la. Vsi Dolinci so se zbrali in ves Jelendol. Njena mama je tudi na sliki in Francka še čisto majhna. Vsi so protestirali, ko so izvedeli, da jo mislijo zapre-ti. Saj je lepa šola v Križah, ka-mor se zdaj vozijo otroci iz Do-line in Jelendola v šolo, toda življenja ni več v vasi. In otro-ci, ki prihajajo iz visokih kme-tij, od Pinča, Kušpergarja, mo-rajo po celo uro do avtobusa, potem pa še naprej. Kako po-grešajo iger, ki so jih igrali v tej šoli. Z vseh strani so jih prišli ljudje gledat. Za časa uprave-lja Adolfa Klavore iz Kranja je bilo najbolj živahno. Silno na-vezan je bil na njihov kraj. Ni-so naredili prav, ne, da so jo

skale. Najhuje je bilo pri Kle-mencu, kjer danes o nekdanji hiši pričajo le porasle skale. Bi-lo je že pred zadnjo vojno, kot ve povedati Kuharjev ata, ko se je zgodila ta nesreča. Skala je priletela ponoči, ko so vsi spali. Podrla je pol hiše in koz-ji hlev. Le tisti kot je ostal, kjer so domači spali, kjer je v kotu nad njimi viselo razpelo... V malo kajžico zgoraj Razpotja so se potem preselili Klemen-čevi.

Naslednja skala je padla k Šimnu, k hišici, ki leži najnižje ob vodi. Tu se je resnično sre-čno končalo. Ogromna skala se je ustavila tik pred hišo, v ma-lem vrtičku. Bilo je menda 1942 leta in po vojni so k skali postavili obcestno znamenje. Znamenje je bilo od Pavčevića, ki naj bi ga bili med vojno ustrelili spodaj v Dolžanovi so-teski, a se je po čudežu rešil. Ko so urejali cesto in bi mora-lo znamenje proč, so ga prene-sli sem gor k tej veliki skali pred Šimnovo hišico in zdaj varuje, da bi se ne zgodila še kakšna nesreča. V tretji hišici, kamor je pred petnajstimi leti padla zadnja skala, je živila Megličeva Angela, vdova z de-vetimi otroki. K sreči je prebila le zid kuhinje in nikomur se ni nič zgodilo. Tako je bilo to s skalami v Dolini.

Vsakič so jo pri skalah srečno odnesli

Do dna vasi sva se sprehodi-li s Francko, da mi je pokazala vse hiše, ki so jih že ogrozile

Gripa prihaja

Pravijo, da se tudi nam nezadržno bliža val gripe, zato je prav, da vemo, kako jo premagovati. Naj vam tokrat postržemo z nasveti iz knjižice p. Simona Ašiča - Pomoč iz domače lekarne.

Ker je bolezen nalezljiva - prenaša se s kašljanjem, kihanjem, govorjenjem - se izogibajmo prevelike bližine z obolelim za gripo. Če pa smo jo nalezili, pojdemo takoj v posteljo in se tako spotimo, da se še isti dan večkrat preoblečemo.

Pomagajmo si z naslednjimi čaji: cvet bezga, materina dušica, moračnik, listi repuha, sivka, žajbelj.

Pri čajnih mešanica vzamemo angeliko, arniko, liste bezga, kamilico, lipovo cvetje, cvete lučnika, rožmarin in šentjanževko. Rastline le poparimo, čaj pa potem pustimo stati deset minut. Pijemo po dve skodelici dnevno, zjutraj in zvečer.

Vročino pa zbijajo česen v juhi, kamilica, limona, pelin in tavžentroža.

Če se nas je že lotila gipa, uživajmo čim več čebule, česna, kolerabe in repe.

Pri gripi pomaga tudi natiranje bolnika z jabolčnim kisom. Dobro je, če ga tudi pije, seveda razredčenega z mlačno vodo, dodamo pa tudi malce medu.

Ob gripi, kot tudi ob vsakem hujšem prehladu nam bo pomagal tudi "sporiš". Pripravljamo ga iz rdečega vina. 6 dag sladkorja raztopimo in nanj vlijemo 1 liter vročega rdečega vina. Zavremo, tekočino malo ohladimo ter ji dodamo 2 dcl ruma in vanilijo. Nato jo spravimo v steklenico in pijemo ob prehladu.

Namesto čaja ob prehladu lahko pijemo tudi malinovec: sirup vlijemo v krop in pijemo vročega.

Zelo zdravo pa je ob prehladu, gripi, pa tudi kot preventiva piti zelnico.

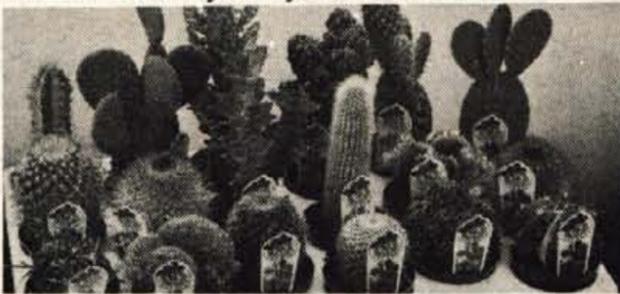
Česnova juha

Ko pater Ašič že omenja, da je treba pri gripi jesti čim več česna, naj vas spomnimo še na česno juho, katero tako toplo priporoča francoski zeliščar M. Messegue.

Pražite šest ali sedem ne predrobno sesekljanih česnovih strokov na olivnem olju, dokler ne posteklenijo. Pazite, da se ne prismojijo, ker česen zelo hitro zarumeni. Vlijte nato nanje liter vode ali juhe, če jo imate. Ko zavre, dodajte list lovora, malce rožmarina in vejico timijana; vse pa naj skupaj še deset minut vre. Potem juho odstavite z ognja. Ubijte eno ali dve jajci in vlijte med mešanjem v juho najprej beljak, rumenjaki pa zvrkljajte z dvema žlicama kisa in ga šele nato dodajte juhi. Juho solite in popoprajte po okusu in jo ponudite na prepečenih kruhovih kockah.

Prav tako juho lahko pripravite tudi iz čebule ali paradiznika, tako da dodamo česnu na drobno zrezano čebulo ali paradiznik ali pa oboje hkrati. Ko vse skupaj malo prepražimo na olivnem olju, ravnamo kot zgoraj. Najbolj pomemben pa je pri tem česen in z njim ne skoparite. To je silno okusna in zdrava juha.

Tudi s kaktaji je treba znati

Pozimi se kaktaje ne presušijo, pač pa rade gnijejo, če jih nepravilno zalivamo. Mrz in mokrota sta večinoma vzrok, da izgubimo kaktaje. Zaradi slabih svetlobnih razmer kaktaje pozimi počivajo, s tem pa dober del njihovih življenjskih funkcij miruje. Potrebe po vodi so močno odvisne od mesta, kjer stojijo. Čeprav mnoge vrste z lahkoto vzdržijo brez vode zelo dolgo, se s tem vendar kvarijo korenine. Navadno potem odmrejo in spomladi so rastline brez korenin. Z novo rastno dobo odženejo sicer spet nove, vendar gre to na račun celotne rastline. Zato je vedno boljše, da kaktaje malo zalivamo, preden se zemlja osuši kakor prah. Pri zalivanju pa glejmo, da ne polijemo gornjih delov rastline. Voda, ki bi se zadrževala med rebri in trni, bi povzročala gnitje. Sicer pa ne imejmo kaktajev v najbolj toplem prostoru. V zelo suhem zraku jih napadajo rdeči pajki.

Bluze z rafiniranimi detajli

Morda ste že opazile, drage bralke, da so spet v modi bluze z daljšimi konicastimi ovratniki in tanka prosojna blaga, pa tudi bluze iz debelejših blag, ki delujejo kot jakne. Naša bela bluzica je iz tankega šifona, da pa zakrijemo neudrček, si je kreator domislil zalikanih gub čez ves prednji del.

Druga bluzica pa je iz debelejšega blaga za večer z zamolklo zlatim vzorčkom. Enak lesk naj imajo tudi gumbi v obliki kroglic in ogrlica. Ta svečana bluzica se bo lepo podala tako na spet zelo modni plise ali pa na gladko črno krilo.

Kaj bomo kuhali ta teden

Takole naši svetuje Jože Zalar, vodja kuhinje v hotelu Creina:

Ponedeljek: matevž s suhim mesom.

Torek: paradiznikova juha z rižem, ocvrti lignji s tatarsko omako, zeljnata solata.

Sreda: perutninska ragu juha z zelenjavo, sirov ali jabolčni zavitek.

Četrtek: vampi po tržaško s polento, zelena solata s fižolom.

Petek: ričet s kranjsko klobaso, miksano sadje.

Sobota: zelenjavna juha s kislo smetano, goveji zrezek v omaki, zdrobovi cmoki, rdeča pesa v solati.

Nedelja: cvetačina juha, puranov zrezek po pariško, pečen krompir, radičeva solata s pomarančami.

Matevž s suhim mesom ali krompirjev mož

Za 4 osebe potrebujemo: 25 dag fižola v zrnju (najboljši je "ribniški"), 25 dag krompirja, 3 dag olja, 4 dag čebule, 2 stroka česna, 40 dag prekajenih suhih reber.

Čez noč namočeni fižol v isti vodi pristavimo, pridamo oprano suha rebra in kuhamo eno do eno uro in četrto, nato rebra odstavimo, fižolu pa pridamo na kocke narezan krompir, ter oboje kuhamo do mehkega. Vodo odlijemo, krompir in fižol pretlačimo v grob pire. Primesamo prepraženo sesekljano čebulo in strt, tudi prepražen česen (da zadiši) ter dobro zmešamo. Jed serviramo na krožniku in obložimo z vročimi suhimi rebri.

K matevžu lahko serviramo kislo zelje ali repo pa tudi dušeno rdeče zelje.

DOMUS vabi

Kultura pitja čaja

Ljubljana, januarja - Center za potrošniško informiranje in svetovanje vabi na prodajno informativno razstavo "Kultura pitja čaja", ki bo v Potrošniško informativnem centru na Kardeljevi 2 v Ljubljani (zraven Uršulink) od 17. do 27. januarja. Sodelujejo vsi vidnejši slovenski pripravljalci čajev in osižeška »Tovornica čajeva«. Poleg prodaje čajev in čajnega pribora bodo organizirane tudi degustacije čajev. Tako bo v sredo, 24. januarja, ob 10. in 17. uri pripravil degustacijo celjski Merx, v četrtek, 25. januarja, ob 17. uri pa ljubljanska Emona. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 12. in od 16. do 19. ure, v soboto pa od 9. do 12. ure.

D. D.

ureja DANICA DOLENC

Kaj je bonton?

Slišala sem bonton pri sosedu. To pomeni barvice. - Vesna
Bonton je široka in velika pasta za čevlje in zobe. - Tina V.
Bonton pomeni nafta. - Anže

To pomeni bonbon. - Robi
Bonton pomeni po slovensko balon. Spredaj ima B, zadaj pa N. - Veronika

Bonton je beseda kot špiklja špoklja. - Valerija
Bonton je kulturna knjiga za otroke in odrasle. - Urška
Bonton ni instrument. - Vanda

Sosedovemu dojenčku je ime Bonton. - Peter
Ljudje ne znajo bontona. - Marjana

Učenci 2. a r. OŠ Davorina Jenka, enota Zalag

P.S.: Ja, ja, kje so časi, ko so naši pradedki odkrivali klobu-

ke, ko so pozdravljali gospe in gospodične, jim odpirali vrata, odstopali sedeže, pomagali obleči plašče, ko so otroci molčali, ko so starejši govorili...

Sanje

Sanjala sem, da sem postajala vedno večja. Nazadnje sem zrasla do neba, tako da sem lahko z njega pobirala zvezde. Videla sem tudi druge planete. Z rokami sem lovila rakete, leteče krožnike in zvezdne utrinke. Planete sem imela za svoje žoge. Zemljo pa sem pihala kot balon po vesolju. Nato pa sem se kar naenkrat zmanjšala in se zbudila v svoji postelji. Skozi okno je sijalo sonce.

Lea Ravnik, 3. b r. OŠ Matije Čopa Kranj

Zima

Kakšna zima pa je to, se vsi sprašujemo. Snega še ni in ni, to me zelo jezi.

Starka zima, pridi k nam, pobeli breg in plan, da bi smučali veseli, bi pesmice o tebi peli.

Do zdaj še vse je mrko, zbudi se, ne spi. Napiše Z in I in M in A črko, da srečni bomo vsi.

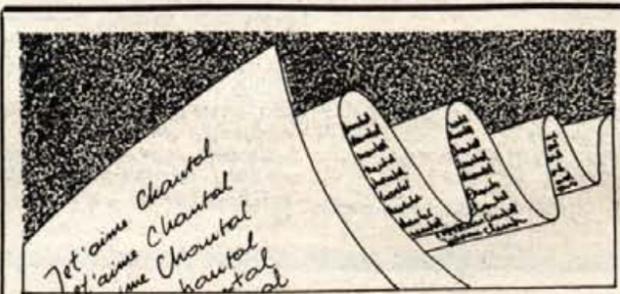
Tanja Melihen, 6. a r OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

Moje sanjske počitnice - Narisala Kati Žagar, 4. a r. OŠ Petra Kavčiča v Škofji Loki

IZ ŠOLSkih KLOPI

MORDA NISTE VEDELI

Najdaljše ljubezensko pismo je odposlal leta 1875 pariški slikar Marcel de Lecture. Sicer ga ni napisal sam in tudi vsebinsko ni bilo posebno bogato. Svojemu tajniku je naročil, naj napiše 1,875.000-krat "Ljubim te". Ta izpoved je bila namenjena dami njegovega srca Madeleine de Willatoire. Do števila ljubezenskih izjav pa je prišel tako, da je pomnožil letnico s 1000.

Kaj bodo vendar počeli otroci med zimskimi počitnicami brez snega? Tudi brata Matjaž in Simon Erženova z Brezij pri Trziču, ki hodita v peti in tretji razred osnovne šole heroja Bračiča, se sprašujeta. Ampak zanju ne bo problema. Sama se znata zabavati, saj so pri hiši muce in na vasi sploh pol tako ni dolgočasno kot v mestu pri blokkih. Samo iz hiše stopita in sta na travniku. Blizu imata Bistriško planino in če ne drugam, bosta vsaj tja šla ob koncu tedna z mamico in očetom. Medtem ko se "ta stari" v koči vse pogovore, se otroci zunaj že do siteda "najagajo", sta mi zadnjič pripovedovala. Kljub temu upata, da bo padlo vsaj kakšen centimeter snega. Potem se bodo brezjanski otroci lahko sankali po bregih. - Foto. D. Dolenc

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Živjo!

Končno so prišle dolgo pričakovane počitnice. Po enem tednu se zopet oglašam. Poglejmo, kaj se dogaja v glasbenem in filmskem svetu.

Bruce Willis (Die Hard) je skupaj z Emily Lloyd posnel film In Country. Bruce igra vietnamskega veterana.

Jon Bon Jovi, pevec težkometalne skupine Bon Jovi, je "odkril" novo skupino težkega rocka - SKID ROW. Njeni člani so Sebastian Bach, Scotti

Hill, Rob Affuso, Rachel Bolan in Dave "The Snake" Sabo. Na njihovem albumu Skid Row je tudi prva uspešnica z nslvom 18 and life.

Tom Cruise (na sliki), zvezda filmov Rain man in Cocktail, je posnel nov film. Imenuje se Born on the 4th of July. Tom igra 21-letnega Rona Kovica, ki se vrne iz vietnamske vojne. Režiral je Oliver Stone.

Matthew Broderick, Sean Connery in Dustin Hoffman so nenavadna trojica v filmu Family Business.

Jannifer Ruxh, Chaka Khan, Joe Cocker, Stevie Lange, Richard Page in še mnogi drugi so pred kratkim posneli pesem Yes, we can. Vsi ti zvezdniki se zavzemajo za ohranitev narave in so se poimenovali kar Artists United for Nature.

Alice Cooper je izdal novo ploščo The beast of Alice Cooper, na kateri so vse njegove uspešnice od leta 1971 naprej. Lep pozdrav do naslednjega torka, Marjeta

Teško čakam spričevala

Kmalu se bodo začele zimске počitnice. Dobili bomo spričevala. Rad bi imel spričevalo s prav dobrim uspehom.

Zdi se mi, da je drugi razred mnogo težji od prvega. Čeprav sem se zelo trudil, nimam tako dobrih ocen kot sem si jih želel. Posebno smolo sem imel pri SND. Pozabil sem se naučiti vse o dnevu republike in o naši domovini. Mislim, da sem najboljši pri matematiki. Najraje pa grem v šolo takrat, ko imamo oblikovalni krožek. Pri slovenščini slabo berem in pišem nareke.

Vseeno si želim vesele počitnice.

Peter Sušnik, 2. b r. OŠ Janka in Stanka Mlakarja Šenčur

P.S.: Peter, ne bodi preveč žalosten zaradi ocen in spričevala. Gotovo ni tako slabo kot si se bal, kaj? Ko boš star toliko kot jaz, boš že vedel, da ocene niso najpomembnejše. Zato le užij čim bolj brezskrbne počitnice.

— Urednica

ureja HELENA JELOVČAN

Akcija "Alkohol v prometu? Ne, hvala!"

Miličniki bodo v pol leta z alkotestom preizkusili sto tisoč voznikov

Ljubljana, 19. januarja - Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je v sodelovanju z republiškim sekretariatom za notranje zadeve začel v ponedeljek, 15. januarja, vzgojno, preventivno in represivno akcijo "Alkohol v prometu? Ne, hvala!", v kateri bodo miličniki v približno pol leta preizkusili (v najavljenih in nenajavljenih akcijah) z elektronskimi alkotesti približno sto tisoč voznikov.

Ker bi v akciji radi ugotovili, ali je kakšna povezava med alkoholom in prekrški, bodo preizkusili predvsem tiste, ki bodo kršili cestno prometne predpise (vozili prehitro, prehiteli tam, kjer ni dovoljeno, zapeljali v semaforizirano križišče pri rdeči luči, vozili, ne da bi bili pripeti z varnostnim pasom) in kajpak tudi tiste, za katere bodo sumili, da vozijo pod vplivom alkohola. Kot je povedal Bojan Žlender iz republiškega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, bodo miličniki preizkusili voznike z alkotesti tudi na cestah, kjer bi to najmanj pričakovali pa ne le zvečer, kot je bilo doslej v navadi, ampak tudi dopoldne in celo zjutraj. Skratka - miličniki bodo imeli veliko dela, vsem, ki radi sedajo za volan pod vplivom alkohola, se obetajo nevarnosti, cilj akcije pa je predvsem izboljšanje prometne varnosti ter zmanjšanje števila prometnih nesreč, poškodovanih in mrtvih.

Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu bo v času akcije skupaj z Nedeljskim dnevnikom organiziral nagradno igro oziroma nekakšen kviz, v katerem bo opozarjal na najvažnejše prometno varnostne probleme in na težače, ki čakajo vinjene voznike. Vsak teden bodo v Nedeljskem dnevniku prispevek s področja prometne varnosti in nagradni vprašanja. Med reševalce s pravnimi odgovori bodo vsakič izžrebali deset nagrad, 10. maja pa bo še zaključno žrebanje, na katerem bodo med vse, ki bodo sodelovali na kvizu, razdelili bogate nagrade: osebni avtomobil - Nissan micra, ki ga

Podatki zadnjih let kažejo, da je alkohol "povzročil" na slovenskih cestah le 7 do 10 odstotkov prometnih nesreč z mrtvimi in poškodovanimi, vendar pa tudi prometno varnostni strokovnjaki ugotavljajo, da statistika zamegljuje dejansko stanje in to, da je alkohol (kot glavni ali stranski razlog) kriv za približno tretjino prometnih nezgod.

prispeva Avtotehna, kolesi z motorjem tovarne Tomos, več koles tovarne Rog in vrsto drugih nagrad. V republiškem svetu so povedali, da bodo pri žrebu za prvo nagrado postavili še dodatno merilo: avto bo lahko dobil le tisti, ki v zadnjih dveh letih ni bil kaznovan zaradi vožnje pod vplivom alkohola. Tudi dan zaključnega žrebanja - 10. maj ni naključno izbran. Prometni strokovnjaki so namreč na podlagi analize prometnih nesreč ugotovili, da v zadnjih sedmih letih prav na ta dan ni bilo v naši republiki hujše prometne nesreče z mrtvimi.

V republiškem svetu in v sekretariatu za notranje zadeve pričakujejo, da se bo skupno akcijo zmanjšal delež voznikov, ki vozijo pod vplivom alkohola, za 20 do 30 odstotkov: po izkušnjah nekaterih držav (Danske, Avstralije), ki so se odločile za podobne akcije, pa bi se moralo vsaj za deset odstotkov zmanjšati število prometnih nezgod, poškodovanih in mrtvih.

C. Zaplotnik

Ali veste...

...da se že pri 0,2 grama (promilih) alkohola v krvi začne zmanjševati sposobnost zaznavanja premikajočih se svetlobnih teles (avtomobilskih žarometov v temi);

...da pri 0,3 grama alkohola v krvi voznik že vidi predmet bolj oddaljen, kot je v resnici;

...da se pri 0,5 grama alkohola v krvi začne slabšati sposobnost zaznavanja rdeče luči (npr. zavorne luči ali luči za označevanje vozila);

...da pri 0,8 grama alkohola v krvi začne voznik zavirati približno sekundo kasneje kot običajno in da pri hitrosti 50 kilometrov na uro prevozi v tem času do 14 metrov;

...da se pri 0,8 grama alkohola v krvi pojavi pri vozniku ožanje vidnega polja oziroma t.i. tunelski vid, kar pomeni, da voznik vidi in zaznava le predmete, ki so neposredno pred njim, ne vidi pa predmetov in oseb, ki prihajajo od strani;

...da s kavo, z zdravili ali s sadnimi sokovi ni mogoče zmanjšati deleža alkohola v krvi;

...da se ob obilni hrani sprejemanje alkohola le upočasni, nič pa se ne zmanjša njegova koncentracija v krvi;

...da zdrav organizem razgrajuje alkohol tako, da se njegova količina v krvi zmanjšuje približno 0,15 g na uro in da voznik, ki gre spat ob polnoči z 1,3 promila alkohola, ob šestih zjutraj še ni trezen, ampak ima še vedno najmanj 0,4 grama alkohola v krvi;

...da voznik, ki je po zaužitju pijači še vedno sposoben natančno hoditi po pet metrov dolgi črti, ni sposoben za vožnjo, ker vožnja motornega vozila ne zahteva le trenutne koncentracije, ampak stalno.

stni sprejem: milica jih je temeljito izprašala, popisala škodo in troje kolovodij kaznovala, kot so zaslužili.

S plinsko pištolo nad znanca

Fant, ki je skregan z vsemi vrstniki, je ondan hotel poravnati stare račune. Zamere, ki so stare toliko kot spomin na počitnice, so se spet zbudile, ko je srečal vrstnike v lokalni Ajda v Kranju. Enemu je nastavil pištolo prav na sence. Na srečo je oni ušel. Ustrelil je za njim.

Resda je bila pištola samo plinska, vendar bi bile lahko hude posledice. Fantu v poduk se bodo o dogodku ponovno pogovarjali pred sodiščem.

Surovina pa taka

Ni bilo prvič, da je Rudl iz Kranja grdo ravnal z ženo in otrokom. Vendar je bilo tokrat le preveč. 7-letno hčer je tako surovo pretepel, da jo je ranil. Ker se žena in otrok nista uspele sama ubraniti surovine, sta poklicala moško pomoč.

NA SONČNI STRANI ALP

Nevarna poljanska "ožina"

Škofja Loka, 22. januarja - Komunalni problemi so, tako kot povsod, osrednja tema debat tudi v svetu krajevne skupnosti Škofja Loka-mesto. Zadnjikrat so spet, očitno še ne zadnjič, govorili o pasteh poljanske ceste, zlasti v delu od občinske stavbe do konca naselja Zabrajda.

Poljanske "ožine" se najbolj bojijo starši, ki po njej vsak dan puščajo otroke v šolo. Kaj, če tovarnjak katerega pritisne ob zid? Veliki tovarnjaki, ki vozijo kislino v Rudnik urana Žirovski vrh in kamnite bloke v Marmor hotavlje, so trepet in groza stanovalcev tega dela mesta. Ti opozarjajo na številne prometne trke na koncu naselja, spomnijo na bager, ki je pred leti takorekoč padel v Frankovo dnevno sobo. Še huje je pozimi, v snegu. Plugi porivajo sneg v hiše, pešci morajo na sredo ceste.

Kaj storiti? Pločnikov v upanju, da bo nekoč vendarle pogrnala nova, varnejša cestna obvoznica v Poljansko dolino, zaenkrat nima smisla graditi, se strinjajo krajanje, zato je še vedno edini izhod kar največja pazljivost voznikov in seveda tudi pešcev. Menijo, da je hitrost vozil, ki je omejena na 60 kilometrov na uro, prevelika. Upravljalcu ceste, Cestnemu podjetju Kranj, so že naslovili prošnjo, naj hitrost omeji pri nižji številki. Odgovor je bil, da za to ni razloga, da je sedanja omejitev prava. Krajanje vztrajajo pri svojem, prepričani, da imajo prav. Kdo naj bolje ve od njih, ki z eno nogo živijo na cesti?

H. Jelovčan
Foto: G. Šinik

Akcije

Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu se je lani skupaj z milico in drugimi za prometno varnost odgovornimi službami odločil za akcijo "minus deset odstotkov" prometnih nesreč, mrtvih in poškodovanih (v primerjavi s povprečjem prejšnjih treh let), letos pa v okviru te akcije za akcijo "Alkohol v prometu? Ne, hvala!". Nihče ne zanika, da akcije ne prispevajo k izboljšanju prometne varnosti (število nesreč v prvem letu akcije "minus deset odstotkov" se je zmanjšalo za 8 odstotkov, število poškodovanih za 14, število mrtvih pa je ostalo enako), vendar samo z akcijami ne bomo rešili problemov, ki niso majhni, ampak obsežni, niti ne od večeraj, ampak z daljšo zgodovino. Prav to je razlog, da bo treba preiti od akcij k dolgoročnemu urejanju razmer in od akcij k snovanju zakonov, ki bodo uzakonili tisto, za kar se zdaj zavzemajo v akcijah. Kaj, na primer, pomaga še tako dobro zamišljena prometno varnostna akcija, če pa vsa prizadevanja razvedrotijo nizke kazni in se nemoč tistih, ki so najbolj odgovorni za prometno varnost kaže že v tem, da ne morejo niti kazni usklajevati z inflacijo? Mar ne bi bilo treba prepovedati (z zakonom ali kako drugače) gradnjo "polovičnih" avtomobilskih cest, za katere podatki dokazujejo, da so najbolj nevarne? Ali ne bi veliko prispevali k izboljšanju prometne varnosti še samo s tem, da bi preprečili takšno obnavljanje magistralnih in regionalnih cest, pri katerem položijo le novo asfaltno prevleko (in omogočijo voznikom večje hitrosti), ne uredijo pa nevarnih ovinkov, križišč, prehodov, ožin? Ali kolo z motorjem res že lahko vozi osnovnošolec, kaj je s prometno vzgojo v srednjih šolah, kako izboljšati prometno signalizacijo....?

C. Zaplotnik

NESREČE

Prijeli vlomilca

Kranj, januarja - Konec decembra in v začetku januarja so se na območju Kranja, zlasti krajevnih skupnosti Vodvodni stolp in Planina, vrstili vlomi v stanovanja. Z večdnevni poostrenim nadzorom je delavec kranjske postaje milice in oddelka za zatiranje kriminalitete pri UNZ Kranj uspelo prijati dva osumljenca. Gre za 33-letnega T.N. in 26-letnega B.E. iz BiH. Pri osumljencih so našli obremenilne predmete iz vlovov v Kranju, Trzihu in Poreču, kjer sta očitno tudi »delovala«. Od 15. decembra naj bi osumljenca zgrešila 10 kaznivih dejanj, v stanovanjih sta iskala (in našla) zlasti zlatino, devize in denar. Storičca, za katera je bil odrejen pripor, so zalotili na Planini, ko sta očitno nameravala spet vlomiti. Enega so ujeli v stanovanjskem bloku, drugega pa v lokalni Podmornica, kjer se je, misleč, da bo ušel roki pravice, zaklenil v stranišče.

Poštarica pregnala neznanega roparja

Jesenice, 18. januarja - Še vedno ni sledu za neznanim storilecem, ki je minuli teden skušal oropati pošto na Javorniku. Okrog pol osme zjutraj je namreč skozi stranska vrata javorniškega poštne urada vstopil maskiran neznanec s pištolo v roki, ko se je tamkajšnja uslužbenka ravno pripravljala, da bo zakurila v peči. DNeznanec se je približal uslužbenki Majdi Potočnik in od nje zahteval: »Daj mi novac!« in »Daj mi novac, pucati ču!« Korajžna poštarica se ni ustrelila ne pištole ne groženj, temveč je neznanca odločno pregnala iz urada, zatem pa o poskusu vloma obvestila milico. Takoj se je začel lov na storilca, vendar do danes še brez uspeha. DVisokorasel storilec (180 centimetrov) je bil oblečen v delovni kombinizon svetlejše modre barve, prek glave pa je imel potegnjeno tesno se prilagajočo masko, izpod katere je kukalo nekaj temnejših kodrov.

S ceste v drevo

Hrastje, 21. januarja - V Kliničnem centru v Ljubljani se še vedno borijo za življenji 23-letnega Boštjana Potočnika iz Kranja in 22-letnega Janeza Vrhovška iz Prebačevega, voznika in sopotnika v 20 let starem renaultu 12, ki sta na lokalni cesti v Hrastju doživela prometno nesrečo. Ko je Potočnik ponoči peljal iz Trboj proti Kranju, je zaradi prevelike hitrosti na spolzki, poledeneli cesti avto zaneslo s ceste. V silovitem trčenju v drevo ob cesti je pločevino tako zveržilo, da so morali ranjenemu vozniku pomagati iz razbitin kranjski poklicni gasilci. Poleg voznika in sopotnika Vrhovška sta bila ranjena tudi ostala dva sopotnika, Matjaž Kocjan in Jože Perčič, slednji lažje. Za dve desetletji star avto so odredili izvedenski pregled krmilnega in zavornega mehanizma.

Zagorela trava ob progi

Žirovnica, 21. januarja - Ob magistralni cesti med Vrbo in Žirovnico, so opazili travniški požar. Ogenj, ki je zajel manjšo travnato površino, je najbrž zanetil iz vlaka odvržen cigaretni ogorek, kajti požar je izbruhnil tik ob progi. Požar je zadušil že miličnik, ki ga je potepal z nogama, dokončno pa so ga pogasilsi jeseniški gasilci.

Zdrsnilo mu je in omahnil je v globino

Preddvor, 21. januarja - Že minulo sredo, 17. januarja, je odšel od doma v hribe 71-letni Franc Sušnik in se ni več vrnil. Najprej so ponesrečenca iskali prijatelji iz Trstenika, v petek pa so ga odšli iskati člani kranjske gorske reševalne službe, vendar ga do večera niso našli. Tudi v soboto, ko so šli ponovno v akcijo, ga na pobočju Storžiča še vedno niso našli. V nedeljo so se kranjskim reševalcem pridružili še trziški in sredi dopoldneva našli truplo pogrešanega. Sušniku je na nemarkirani poti med Storžičem in Veliko Poljano, kakih 500 metrov pod vrhom, spodrsnilo in omahnil je 300 metrov v globino. Z glavo je udaril ob skalo, zaradi česar je takoj umrl. Popoldne so ponesrečenca prinesli v dolino.

D. Ž.

Na prehodu zbil pešca

Kranj, 18. januarja - 29-letni voznik osebnega avtomobila Igor Martinjak iz Kranja je na prehodu za pešce pred osnovno šolo Staneta Žagarja na Planini podrl pešca. Prehodu se je približeval z nezmerno hitrostjo, zato ni uspel ustaviti, ko je opazil 50-letnega Milana Zupanca, ki je prečkal cesto. Lažje ranjenega, so pešca odpeljali v bolnišnico.

ureja CVETO ZAPLOTNIK

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Brez motiva

Mladenič, ki je pred časom stopel na Visokem, si je polnočno avanturo dobro zapomnil. Ustavil mu je namreč fičko oker barve. Nekdo je izstopil in mladeniča brez vzroka lopnil, nato pa je vozilo odpeljalo naprej. A ne za dolgo, potnika v njem sta se očitno hotela pozabavati z avtoštoparjem. Obrnila sta se in ga skušala ujeti, kar jima je tudi uspelo. V slepi ulici, kjer jima fant ni mogel uiti, sta ga pošteno prebutala. Še vedno ju iščejo.

Divja vožnja

Nekaj časa je že od tedaj, ko je miličnik sredi Kranja zasačil avtomobilista - oromet ie tamkaj prepovedan. Voznik ni kajal posebnega spoštovanja do

odredbe moza postave. Da bi mu ušel, je pospešil vožnjo, pri tem pa je miličnika potegnil za seboj. Še močnejše je pritisnil na plin, mož v modrem pa se je krčevito oprjemal vozila in skušal vozniku odvzeti kontaktni ključ. Ni mu uspelo. Na tak način sta se pripeljala do hotela Creine, kjer je voznik pobegnil, a ga je roka pravice kmalu dosegla in ga strpala v pripor.

Ducat razgrajačev

Konec decembra so se, razgreti zaradi hokejske tekme na Jesenicah, z vlakom vračali navijači zeleno - belih šalov. Ducat športnih navdušencev pa ni bilo le dobre volje, ampak že kar objestnih. Metali so petarde, trgali zavese, razbijali pepelnike. Na železniški postaji v Kranju pa so doživeli slavno-

Junaki nočne kronike

Dogodki iz dnevnih policijskih poročil, ki jih tudi mi zbiramo pod naslovom Gorenjska nočna kronika, za svojim komično - sarkastičnim licem skrivajo nelep ozadje. Pravi raj bi bil, ko bi ostalo le pri srditem gostilniškem pretepu, ki se konča s krvavimi nosovi in prenočitvijo v kletnih prostorih postaje milice; ko bi šlo zgolj za pijančka, ki pod maligani omaga na robu ceste, ne meneč se za januarski hlad; ko bi šlo zgolj za folklorno polnočno prepevanje ob pravem datumu, ko je moštvo še polnih žepov in ko na nebu visi prava luna!

Tako pa gre le navidez za malo nedolžnega razgrajanja, ki enim sicer skali javni red in mir, drugim pa naredi življenje pikantnejše. Za tem komičnim pročeljem so včasih prave drame. Ljudem zmanjkuje denarja za kruh, za pijačo nikoli. Če si ne morejo privoščiti za točilno mizo v družbi s prijatelji, ki se potem prelevijo v partnerje v pretepu, si kupijo najcenejšega v trgovini ali pa ga ukradejo. Naceditjo se ga, potem pa so zgolj štiri stene priča sproščanju nasilja. Enakovredne partnerje v gostilniškem pretepu zamenjajo šibkejši: žene in (žal) tudi otroci. Kolikor brezupnejše so razmere, kolikor cenejša je žganica v steklenici, toliko krajši konec potegnejo družine v ozadju nočne kronike. Dolg niz takšnih dogodkov je zapisanih v policijskih analih, ker jih prijavitelji prizadeti ali soseska. Še daljši ostaja prikrit statistiki in institucijam, ki bi lahko karkoli pomagale. Dejanja, ki jih zabavljivo zapiše naše pero, iz folklornih dogodkov vse bolj postajajo dejanja nasilja. In če zapise iz gostilniških pretepev lahko obarvaš s kančkom simpatije do tega ali onega prerazgretega razgrajača in se hkrati dobrohotno ponorčuješ iz dolge roke pravice, v plejadi družinskih tepežev privoščiš, da nasilnež žanje tisto, kar je sejal. Zob za zob sicer ni najbolj civilizirano pravo, toda obstajajo pretresljive okoliščine, v katerih zgolj represija deluje preventivno.

D. Z. Žlebir

Iskra

Iskra Elektromotorji

Industrija elektromotorjev in gospodinjskih aparatov
Železniki

20 %

nižje cene
v prodajalnah

Železniki,
Otoki 21
Reteče 4

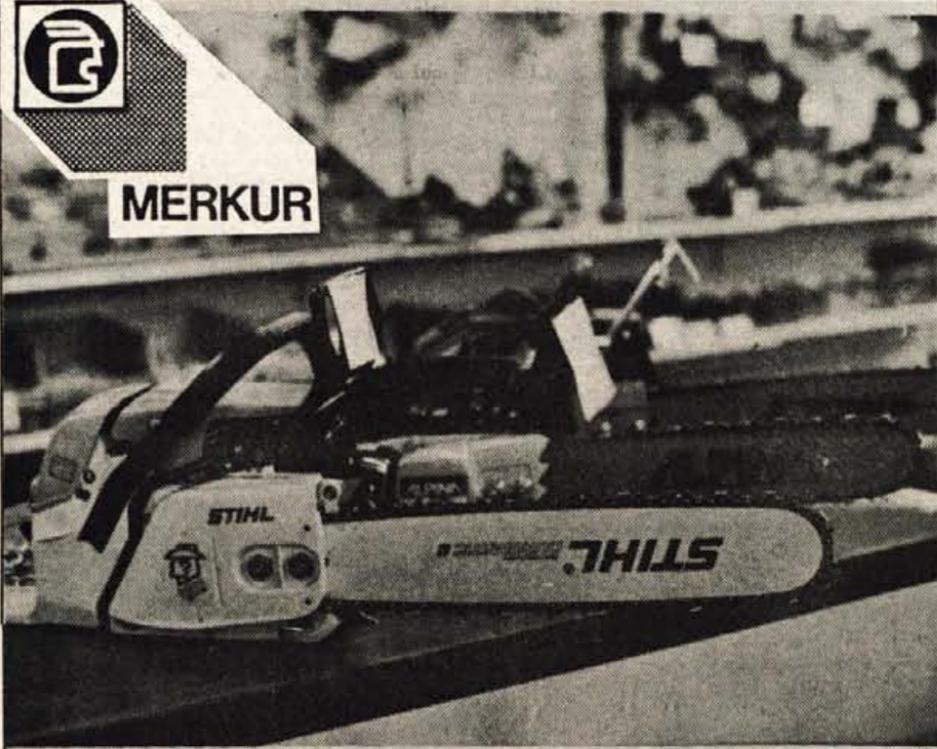
064-66-441
064-632-573

Od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure

IZBRALI SO ZA VAS

MERKUR

V MERKURJEVI prodajalni GLOBUS vam nudijo bogato izbiro motornih žag znanih domačih in tujih proizvajalcev Alpine, Sandvika in Tomosa, z dodatno opremo, kot so verige in pile za motorne žage.
KONKURENČNE CENE, MOŽNOST OBROČNEGA ODPLAČEVANJA

ZŠAM
AVTO ŠOLA
Škofja Loka

Nova avto šola v Škofji Loki vpisuje v mesecu januarju kandidate v tečaj cestno prometnih predpisov za kategorijo A in B.

Poučevanje praktične vožnje šola izvaja na novih vozilih OPEL CORSA in GOLF diesel.

Vse informacije dobite na naslovu:
ZŠAM AVTO ŠOLA, Kidričeva 51 a, p. p. 89 ali po tel. 631-729 vsak dan od 9. do 17. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

MALI OGLASI

☎ 27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodaj nov ŠTEDILNIK iskra, 30 odstotkov ceneje ter nov VIDEOREKORDER ☎ 49-421 753

Barvni TV gorenje, ekran 67 cm, prodaj. Informacije na ☎ 45-821 781

30 odstotkov ceneje prodaj nov ŠTEDILNIK (4 električna, 2 plin) ☎ 632-882 771

Prodaj MOTOKULTIVATOR gorenje muta, s koso ☎ 47-290 789

Prodaj PRALNI STROJ gorenje PS 45-85 ☎ 85-478 793

VIDEOREKORDER orion in CD PLAYER toshiba, vse novo, nerabljeno, prodaj. ☎ 82-943 794

Prodaj dva ELEKTROMOTORJA, 10 kW in 4 kW ter džemsovo VITLO za vleko lesa. Solar, Dražgoše 19, Železniki, ☎ 66-938 795

Ugodno prodaj 250-litrski HLA-DILNIK končar, s 50-litrsko zamrzovalno SKRINJO ☎ 33-073 798

Prodaj nov VIDEOREKORDER sharp ☎ 73-876 808

Prodaj rabljen bravni TV gorenje, ekran 68 cm, za 2.000,00 din. ☎ 80-166 810

Ugodno prodaj nov ELEKTROMOTOR 3 kW. Zg. Duplje 80 725

Ugodno prodaj nov VIDEOREKORDER. Cena samo 800 DEM. Marjan Čuč, Zg. Bitnje 47, Zabnica 811

Prodaj PRALNI STROJ zanussi. Cena 2.000,00 din. ☎ 622-003 815

Ugodno prodaj 3 leta star barvni TV iskra in dvojni RADIOKASETOFON z ločljivimi zvočniki. Ogled možen od 16. do 19. ure. Podlubnik 155, stan. 48, 11 nadstropje, Škofja Loka, ☎ 622-171, od 11. do 14. ure 825

Prodaj OBRAČALNIK 220 in ELEKTROMOTOR 11 kW, 1450 obr. Tenetiše 15, Golnik 721

Prodaj POMIVALNO KORITO kolpa san in PULT, temno rjave barve, dim. 80 x 100 cm ter POMIVALNI STROJ po delih. ☎ 36-421 826

GRADBENI MATERIAL

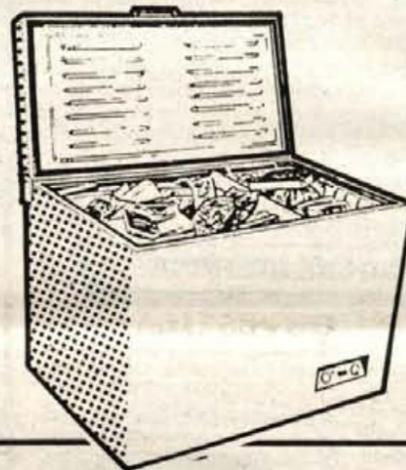
Prodaj kompletno etažno CENTRALNO OGREVANJE (emo 23, 8 radiatorjev, bakrena napeljava). Informacije na ☎ 46-585 633

Prodaj 3.000 m PVC ŽICE, deb. 1,5 mm, po 2,10 din in 3.000 m PVC ŽICE, deb. 2,5 mm, po 3,10 din. ☎ 77-209 773

Lth

LOŠKE TOVARNE HLADILNIKOV
64220 ŠKOFJA LOKA
632-451

GOTOVINSKI POPUST ZA ZAMRZOVALNE SKRINJE, HLADILNE ALI ZAMRZOVALNE OMARE, HLAD. PULTE do 31. 1. 1990

Obrtnik
ŠKOFJA LOKA

Obrtnik

Blaževa ulica 3
64220 ŠKOFJA LOKA

Komisija za delovna razmerja podjetja Obrtnik Škofja Loka razpisuje prosta dela in naloge

VODJA STEKLARSKÉ DELAVNICE

Pogoji:
srednja strokovna izobrazba gradbene smeri,
3 leta delovnih izkušenj ali
VKV steklar, 5 let delovnih izkušenj

Posebni pogoj:
poskusno delo 120 dni.
Zaradi specifičnosti dela pridejo v poštev moški kandidati

Pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Obrtnik Škofja Loka, Blaževa ulica 3, v roku 8 dni od dneva objave.
Kandidati bodo o rezultatih razpisa pisno obveščeni.

Ugodno prodaj 1.000 kosov strešne OPEKE mediteran. Burjek, ☎ 69-904, do 14. ure 781

30 odstotkov ceneje prodaj vhodna VRATA in termoton OKNO, dim. 100 x 140 cm. Sajovic, Gorenjska c. 28, Naklo 783

POSESTI

Prodaj GARAZO ob Vrečkovi ulici, v Kranju. Informacije na ☎ 39-048 778

Prodaj ZEMLJIŠČE v Čirčah, 625 kvad. m. ☎ 33-133, po 20. uri 787

POZNAVSTVA

Fant, 35 let, preprost in delaven, bi rad spoznal dekle ali mamico z enim otrokom, staro do 32 let. Samo resne ponudbe pošljite na oglasni oddelček. Šifra: POŠTE-NOST 790

RAZNO PRODAJ

Prodaj jogi POSTELJO in lončeno PEČ. Nova vas 8, Radovljica 763

alpes
industrija
pohištva

Železniki

RAZPRODAJA
elementov in plošč od opuščenih programov **DOM in TRIGLAV**.
Cena za m² je **11,70 din.**

Prodaj otroško POSTELJICO z jogijem in stekleno PREDELNO STENO z vrati, dim. 3,15 x 2,23 m. ☎ 36-670 817

STAN.OPREMA

Prodaj SEDEŽNO GARNITURO z mizo, PISALNO MIZO, HLADILNIK

in ŠTEDILNIK (4 plin, 2 električna), s plinsko pečico. ☎ 40-127 760

Zelo ugodno prodaj popolnoma novo OMARO za dnevno sobo ali spalnico. Cirilova 10, Kranj - Orehek 768

Prodaj usnjene TABUREJE. Informacije na ☎ 50-336 786

SEDEŽNO GARNITURO meblo, stara 7 let, prodaj. ☎ 621-532 822
Prodaj jesenove stropne OBLOGE, 24 kvad. m., 30 odstotkov ceneje, električni RADIATOR, novi SMUČI Elan RC, dolž. 120 cm, kompletno RIBIŠKO OPREMO in R 4, letnik 1983. Vinko Novak, Kropana 50/a 821

Prodaj Z 750, letnik 1977, za 4.900,00 din in nov 160-litrski KONTAJNER, za 900,00 din ter termoakumulacijsko PEČ, 3,5 kW, za 1.900,00 din. ☎ 24-091 831

Ugodno prodaj SEDEŽNO GARNITURO, SPALNICO, motorno KOLO tori in zamrzovalno OMARO. ☎ 51-260, popoldne 838

STANOVANJA

Dekletu oddam ogrevano SOBO, posebni vhod, z opremo ali brez. Naslov v oglasnem oddelku. 758

Mlad zakonski par najame opremljeno 1-sobno STANOVANJE ali GARSONJERO, na Jesenicah. Šifra: ENOLETNO PREDPLAČILO 767

Mlad par, brez otrok, (dipl. ing. in dipl. pravnik), išče skromno STANOVANJE, za dobo od 1 do 2 let, v Radovljici ali na Bledu. Interesenti naj pokličejo na ☎ 74-878, od 19. do 20. ure 780

Mamica z otrokom vzame v najem manjše STANOVANJE ali GARSONJERO. ☎ 33-535 837

VOZILA

Prodaj novo LADO niva, z dodatno opremo. ☎ 41-011 689

Prodaj športno KOLO puch. Informacije na ☎ 37-602, od 18. do 20. ure 701

Prodaj GOLF JX diesel, letnik 1988. Tone Kunšič, Zg. Gorje 26/b. 750

Prodaj JUGO CORAL 55, star 16 mesecev ☎ 33-147

Prodaj Z 101, letnik 1979, potrebna manjšega popravila. ☎ 51-535, popoldne 751

Ugodno prodaj MERCEDES 12-13, letnik 1989. Informacije na ☎ 85-331, popoldne 752

Prodaj Z 101 GT 55, letnik 1985, registrirana do 18. 12. 1990. ☎ 23-942 770

Prodaj Z 101, letnik 1985 in JUGO 55, letnik 1988. Koder, Selo 45, Bled 774

Prodaj Z 750, letnik 1975. ☎ 64-084 776

Prodaj JUGO skala 55, letnik 1989. Na kalu 2, Naklo 777

Prodaj odlično ohranjeno ZASTAVO GT 55, letnik 1985 — julij. ☎ 46-063

Lesnina

Moderni interier

nudi:
pralne in pomivalne
stroje

BOSCH

po ugodnih cenah in zelo ugodnih pogojih, na 6 mesečno odplačevanje, s preračunano obrestno mero 3,51 %
Cena pralnega stroja Din 12.013.—
Cena pomivalnega stroja Din 11.056.—
Se priporoča Lesnina v Kranju in na Jesenicah.

Prodaj dobro ohranjenega GOLFA, letnik 1986. Vidmar, Nedeljska vas 5, Kranj - Mlaka 782

Prodaj Z 101, letnik 1979. Cena 2.000 DEM. Izet Halilič, Titova 62, Jesenice 784

Prodaj GOLF, letnik 1977, registriran celo leto. Informacije na ☎ 84-781, popoldne 785

Prodaj VW, letnik 1974, registriran celo leto. ☎ 85-556 788

Prodaj 126 P, letnik 1982, prevoženih 48.000 km. ☎ 45-612 792

Prodaj Z 750, letnik 1979. ☎ 633-832 796

Prodaj Z 128, nova, neregistrirana. ☎ 21-258, popoldne 799

Prodaj UNO 45, letnik 1987, karamboliran. ☎ 75-208 800

Prodaj VW 1302 S, letnik 1972, registriran do septembra 1990. Cena po dogovoru. Klofutar, C. 4. julija 31, Tržič, ☎ 50-491 801

Prodaj Z 750, letnik 1982. Jože Krnjak, C. 4. julija 3, Tržič, ☎ 51-321 802

Prodaj terensko vozilo LANDROVER diesel, vozen, neregistriran. Informacije na ☎ 74-456, po 19. uri 812

Ugodno prodaj JUGO koral 45, star 1 leto in tovorni avto MAN, registriran do oktobra 1990, nosilnosti 8 ton. ☎ 82-363, zvečer 816

Prodaj R, letnik 1979, za dele, v voznem stanju. ☎ 42-348 818

Prodaj Z 101, letnik 1978. ☎ 42-069 827

JUGO 55 AGV, star 2 leti, prodaj. Marjan Mežnar, Valjavčeva 13, Kranj 828

JUGO 45, letnik 1982, garažiran, dobro ohranjen, prodaj za 3.200 DEM. Informacije na ☎ 27-449, po 12. uri 832

Prodaj JUGO 45 E, letnik junij 1986, prevoženih 44.000 km. Cena 6.000 DEM. ☎ 36-262 833

LADO samaro, letnik 1988, 10.000 km, prodaj. ☎ 74-651 835

ZAPOSLOTITVE

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE honorarno zaposli ZASTOPNIKA - zbiranje prednaročil. ☎ 38-206 543

EKSLUZIVNO! Sveto pismo v sliki je knjiga, ki nam poleg odličnega zasluzka, nudi zadovoljstvo, da razveseljujemo ljudi, stare in mlade, verujoče in neverujoče. Pojdimo k ljudem in jim pokažimo to zakladnico, spoznanj o stvarjenju, človeku in zgodovini zibelke krščanstva. Če imaš voljo do dela, željo, da se nam pridružiš in imaš vikende proste, lasten prevoz, ki pa ni pogoj, nam sporoči na ☎ 51-334. Pokličti še danes! 748

Sprejem DELO na dom (sestavljajanje, pakiranje ali podobno). ☎ 38-928 766

KLJUČAVNIČAR, z izpitom B, C in E kategorije, s prakso, išče kakršnokoli delo. Šifra: HONORARNO 779

ŽIVALI

Prodaj TELIČKO simentalco, stara 6 mesecev ali zamenjam za bikca. ☎ 27-067 749

Prodaj 6 tednov starega BIKCA simentalca, Anderle, Smokuč 40, Žirovnica, ☎ 80-278 775

Prodaj 6 tednov starega BIKCA simentalca. ☎ 74-805 806

Prodaj 500 kg težko KOBILO ali zamenjam za goved ali starejšega konja. Pivka 3, Naklo 807

Prodaj 1 leto staro TELIČKO. Martinj vrh 14, Železniki, ☎ 66-026 809

Prodaj KOBILO za kmečka dela. Vidic, Mišiče 13, Kamna gorica 820

KUPIM

Kupim suhe jesenove PLOHE, deb. od 3 cm in debelejšje. Mizarstvo Šivic, Dobropolje 3, Brezje, ☎ 79-839 589

Kupim KRAVO, ki bo maja telila. ☎ 73-875 813

Kupim 10 dni staro TELIČKO sivko. ☎ 51-007 814

Kupim KOLENO za izpušno cev za Moped tomos 15 SLC. ☎ 79-615 824

Starejšo HIŠO ali GRADBENO PARČELO v Kranju ali okolici, kupim. Šifra: KRANJ - OKOLICA 829

Kupim rabljene viseče kuhinjske 4-delne ELEMENTE. Boško Vukičević, Kropa 18 830

LOKALI

V Kranju oddam v najem PROSTOR, 35 kvad. m., primerno za obrtno dejavnost. ☎ 37-882 757

Nudim PROSTOR za mirno obrt. Pogoj je zaposlitev. ☎ 25-520 765

V Kranju oddam v najem POSLOVNE PROSTORE za samopostrežno pralnico perila, z obveznim odkupom strojev. ☎ 21-386, med 10. in 14. uro 805

OBVESTILA

Pozor! Generalno obnavljamo PRALNE STROJE gorenje, ei Niš, po konkurenčnih cenah, z 1-letno garancijo. Servis pralnih strojev Podjaj, Sr. vas 92, Senčur, ☎ 061/557-776 ali 061/553-336 552

ŽALUJOČI: ZNIŽANA CENA ZA 20 odstotkov, lamelne zavese, zasteklitev balkonov, naročite na ☎ 75-610 583

OPRAVLJAM vsa kleparska, izolatorska in druga vzdrževalna dela. ☎ 58-347 764

Nudim PESKANJE lesa, kamna, kovin in drugih materialov. ☎ 68-718 769

Podpisani Albin Stane, Rožna ul. 8, Bled, izjavljam, da NISEM PLAČNIK dolgov, katere je napravila oziroma jih dela moja žena Gabriella Stane, stanujoča Rožna ul. 8, Bled 797

Cenjene goste obveščamo, da bo gostilna Marija Marinšek v Naklem, ZAPRTA, od 24. do 28. 1. 1990. Hvala za razumevanje in se pripravimo! 819

Nudimo vam kvalitetno KNJIGOVODSKO in FINANČNO spremljanje vašega poslovanja. Svetovalni inženiring! ☎ 36-064 838

OSTALO

Prodaj hrastova DRVA. ☎ 45-291 772

Prodaj 8-okenski vezan KOZOLEC, z zidanimi stebri. Tušek, Rovte 10, Selca 834

ZIPPUSCH

● NOVA IN RABLJENA VOZILA
● NADOMESTNI DELI IN DODATNA OPREMA
● SERVIS IN POPRAVILA, TUDI GARANCIJSKA
OB GLAVNI CESTI LJUBELJ — CELOVEC
(KIRSCHENTEVEK) Tel. 9943-4227-3729

Na podlagi 37. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 10/84, 37/85 in 39/86) in 244 člena statuta občine Kranj, je izvršni svet občine Kranj na 179. seji, dne 17. 1. 1990, sprejel

SKLEP

O JAVNI RAZGRNITVI OSNUTKA ZAZIDALNEGA NAČRTA BRITOF SEVER - VOGE

1. Javno se razgrne osnutek zazidalnega načrta Britof sever - Voge, ki ga je izdelal Domplan Kranj, TOZD Urbanizem, številka UD/242-52/86-S v marcu 1989.

2. Osnutek iz 1. točke sklepa se javno razgrne v sobi št. 106 Skupščine občine Kranj in v prostorih Krajevne skupnosti Britof. Osnutek bo javno razgrnjen en mesec od dneva objave.

3. V času javne razgrnitve bo organizirana javna razprava in sicer v ponedeljek, 12. 2. 1989 ob 19. uri v Kulturnem domu Andreja Kmeta v Britofu.

4. Občani, organizacije združenega dela, samoupravne organizacije in skupnosti lahko dajo v času javne razgrnitve pismene pripombe in predloge k osnutku zazidalnega načrta.

5. Ta sklep se objavi v Gorenjskem glasu in na oglasni deski v Kranjevni skupnosti Britof.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi drage mame, stare mame in prababice

MARIJE LOTRIČ

roj. Šolar

se vsi njeni toplo zahvalujemo sorodnikom in znancem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeno zadnjo pot in ji darovali cvetje. Posebna zahvala velja dr. Ravnikarjevi, bolniškim sestram in vsem osebjem v Domu ostarelih na Planini. Zahvala tudi g. župniku za lep pogrebni obred in pevcem za lepo zapete žalostinke.

VSI NJENI

V mraz in samoto zastrta je moja prihodnost

Ob boleči, prerani in nenadomestljivi izgubi dragega moža

FRICA PUNTIGAMA

se najtopleje zahvaljujem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter tovarni Sava in ZSAM za venco, tov. Zevniku za poslovilne besede, pevcem in g. župniku za lepo opravljen pogreb. Vsem, ki ste mu darovali cvetje in mi pomagali v teh težkih trenutkih in ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala!

ŽALUJOČI: žena Tončka, mama in sestra Travič z družino

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta, deda, brata in strica

JANEZA DRAKSLERJA

iz Hrastja pri Kranju

se iskreno zahvaljujemo vsem za darovano cvetje, izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo dr. Ažmanu in vsemu zdravstvenemu osebju CIT-a SBJ za zdravljenje in nego. Hvala g. župniku, pevcem in vsem, ki ste nam stali ob strani v teh težkih trenutkih zadnjega slovesa.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi žene, mame, stare mame in sestri

MARIJE SREBOTNJAK

roj. Kryštufek

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, sodelavcem in sodelavkam za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti, g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred ter pevcem za zapete žalostinke. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

ŽALUJOČI: mož Viktor, sin Viktor z družino, hči Lidija z možem in sestra Justina

Kokrica, 17. januarja 1990

ZAHVALA

Bolečine so neme...

V 91. letu starosti nas je zapustila naša draga mama

IVANA BOGATAJ

roj. Žagar
p. d. Pintarjeva mama iz Stare Loke

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom s Primskovega pri Kranju in iz Stare Loke, znancem, prijateljem in kolektivu Agrotehnike Kranj za darovano cvetje, izrečeno sožalje in pomoč v težkih trenutkih. Posebej se zahvaljujemo dr. Stularju za dolgoletno zdravljenje in dr. Potočnikovi ter osebju bolnišnice Golnik, oddelek 600. Zahvala tudi g. župniku s Primskovega pri Kranju za obiske na domu in g. župniku iz Stare Loke za opravljene pogrebne svečanosti. Vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti in ohranili nanjo spomin, iskrena hvala!

ŽALUJOČI: sin Jurij in hčerke Marica, Ivica, Slavka, Jelka z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta

STANETA LUKANCA

se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za sočustvovanje, izrečena sožalja ter darovano cvetje. Iskrena hvala g. župniku za lep pogrebni obred in pevcem za zapete žalostinke ter vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

VSI NJEGOVI

Škofja Loka, 8. januarja 1990

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, stari oče in tast

ANDREJ HAFNER

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, OOS Gorenjske predilnice, OOS EGP, sodelavkam Name ter vsem, ki ste sočustvovali z nami, izrekli sožalje, se prišli posloviti od njega in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem za zapete žalostinke.

ŽALUJOČI: Vsi njegovi
Škofja Loka, 8. januarja 1990

V SPOMIN

Megla zakrila je svet,
zimski tišina postala je,
a kruta usoda od nas
vaju ločila je.
v srcih neizbrisno
rano pustila je...

MILOJE-MIČO ŠČEKIČ

Dne, 16. in 23. januarja minevata dve leti, odkar sta nas zapustila naša najdražja, Zorana in Mičo. Iskrena hvala vsem, ki se ju spominjate, obiskujete njuna mnogo prerana grobova ter jima prinašate cvetje in prižigate lučke.

Mamica in sestri

ZORANA KAVČIČ, roj. Ščekič

Članom Socialistične zveze Gorenjske

Občinske konference Socialistične zveze Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin se so opredelile, da bodo v skladu s sprejetimi načeli za kandidiranje kandidatov Socialistične zveze Slovenije na volitvah 1990, aktivno sodelovale pri postopkih predlaganja in kandidiranja delegatov v skupščine družbenopolitičnih skupnosti, za nosilce individualnih funkcij v teh skupščinah ter za predsednika in člane Predsedstva SR Slovenije.

Zato pozivamo vse člane Socialistične zveze kot posameznike in delujoče v okviru družbenih organizacij in društev, da se dejavno vključijo v kandidacijske postopke, ki bodo potekali v krajevnih in občinskih organizacijah Socialistične zveze.

Pri predlaganju kandidatov je treba izhajati iz načel za kandidiranje, ki so bila opredeljena na seji Republiške konference Socialistične zveze Slovenije v katerih smo se zavzeli, da kandidati Socialistične zveze izpolnjujejo še zlasti naslednje pogoje:

- da so pripravljeni uresničevati program Socialistične zveze v krajevni skupnosti, občini, republiki,
- da so s svojim delom pridobili zaupanje ter uživajo podporo in ugled,
- da so pri svojem delu inovativni in prodorni.

Socialistična zveza Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin se obvezujejo, da bodo svojim kandidatom za uspešno uresničevanje zaupnih nalog zagotavljala strokovne in druge pogoje, še posebej tudi povezanost z okoljem, katerega interese bodo zastopali.

Hkrati pozivamo, da se vključite v Socialistično zvezo in sicer tako, da podpišete pristopno izjavo, ki jo lahko prejmete pri krajevni in občinski konferenci Socialistične zveze.

Medobčinski svet in Občinske konference Socialistične zveze Gorenjske

Z S I S

PODPIRAM POBUDO ZSMS, DA SE IZ IMEN SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA IN SOCIALISTIČNA FEDERATIVNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA ČRTA BESEDA "SOCIALISTIČNA".

Ime in priimek:

Naslov bivaljca:

Podpis:

Svoje podpise lahko pošljete na naslov RK ZSMS, Dalmatinova 4, 41000 Ljubljana.

Ljubljana, 19. januarja - Na tiskovni konferenci so predstavniki ZSMS zbranim novinarjem predstavili podubo, da se iz uradnega naziva tako Slovenije kot Jugoslavije črta beseda "socialistična". Avtorji pobude predvidevajo, da se bo v prihodnjih dveh tednih pod peticijo podpisalo 30.000 ljudi.

S skupščine borcev Kokrškega odreda

Borci ostajajo samostojni

Kranj, 18. januarja - Vedno, še zlasti pa v teh težkih časih in zapletenih razmerah, so tudi borci Kokrškega odreda odločeni po svojih močeh prispevati svoj delež v strpnem urejanju razmer, dati podporo naprednim idejam, ukrepom in programom, mladim kadrom, so poudarili zbrani na svoji zadnji skupščini v Kranju. Sicer pa borci ostajajo samostojni, še naprej se bodo borili za ohranjanje pridobitev NOB, za avtonomno Jugoslavijo, podpirali pa bodo vse tiste, ki bodo v svojem programu imeli pozitiven odnos do pridobitev naše socialistične družbe. Storili bodo vse, da bodo volitve, ki so pred nami, demokratične in poštene.

Plodna štiri leta so za borci Kokrškega odreda. Aktivno so se udeleževali vseh akcij, proslav, postavljali spominska obeležja in po vseh svojih močeh skrbeli za njih vzdrževanje.

Tudi za naprej so si zadali polno mero nalog, od sodelovanja pri organizaciji spominskih športnih prireditvev, ki nosijo ime njihovega odreda, do praznovanja pomembnejših obletnic, kot je osvoboditev Begunj, ustanovitev Kokrškega odreda na Kališču, krajevni praznik Kokre, obisk karavle na Ankovi planini, srečanje borcev odreda v Jelendolu, na Jezercih na Krvavcu, v Strahinju v spomin bojev v Udinem borštu, v Gozdu nad Križami ter na Kostanjski planini.

Od preteklega obdobja jim je sicer ostalo nekaj del, ki jih

je treba dokončati. Tako je treba dokončati montažo filma o pohodu na Kališče, film o sto kilometrskem pohodu leta 1984, poglobiti sodelovanje s taborniki Kokrškega odreda Kranj, postaviti razstavo odreda v OS Križe, spodbuditi delo Strelske družine Kokrškega odreda v Begunjah, dopolniti evidenco spominskih obeležij padlih borcev in na sploh utrditi delo aktivov borcev Kokrškega odreda.

Najaktivnejšim borcem Kokrškega odreda so bila podeljena priznanja Kokrškega odreda, izvoljena pa je bila nova skupščina odbora borcev Kokrškega odreda. Za predsednika skupščine je bil ponovno soglasno izvoljen dosedanji predsednik Janko Prezelj - Stane.

D. Dolenc

Na planinski izlet

Planinska sekcija pri Društvu upokojencev Kranj vabi ljubitelje planinskih izletov, da se povzpno na Jošta, obiščejo Planico in Crngrob. Izlet bo v četrtek, 1. februarja, z odhodom ob 8.45 z avtobusne postaje v Kranju, od koder bodo peš krenili proti Jošti.

Počitnice v hribih

Kranj - V Planinskem društvu Kranj so se odločili, da bodo, ker ni snega, skušali na nek način tudi oni popestriti letošnje zimske počitnice. Sklenili so, da bo Dom Kokrškega odreda na Kališču med počitnicami, vse do 4. februarja odprt in oskrbovan vsak dan med tednom in ob sobotah ter nedeljah. Obiskovalcem priporočajo, da se za obisk oziroma izlet na Kališče le topla oblečejo in dobro obujejo.

A. Z.

Kranjčani na lastno pest

Na nedavni seji sveta Demosa - združene opozicije je med drugim bilo slišati tudi to, da Demos pozdravlja pobudo Slovenske obrtniške stranke, da se jim pridruži. Vest je vzbudila rahlo začudenje, saj so člani iniciativnega odbora SOS na svojih dosedanjih sejah izrecno dejali, da v predvolilnem času ne bodo sklepali nobenih koalicij, zlasti na republiški ravni. To je ponovno zatrdil tudi predsednik tega iniciativnega odbora Rado Bergant, ob tem pa je dejal, da se bodo prav v kratkem o tem še enkrat pogovorili, še zlasti s Kranjčani, ki so na lastno pest in brez soglasja ostalih, Demosu posredovali pobudo za pridružitvev. Sicer bo ustanovna skupščina SOS organizirana v prvih dneh februarja in sicer, kot vse kaže v posloju republiške skupščine.

»Žurke bomo tolkli«

Pred leti si šolarji nismo kaj prida razbijali glav, kaj bomo počeli med zimskimi počitnicami. Zjutraj smo jo mahnilli na sneg, o mraku pa so nas starši s težavo priklicali domov. Kot bi mignili, se je spet začela šola. Zdaj pa so počitnice že tretjič zapored brez snega. Kako jih bodo preživeli današnji šolarji: pred televizorjem, v kinu, pohajkovanju? O tem smo vprašali nekaj nadebudnežev, ki so se v petek s spričevali v torbah vračali iz šole.

Jure Škraba, srednješolec iz Stražišča: »Počitnice bom verjetno preživel doma pred televizorjem, sem in tja jo bom mahnil tudi v kino. Na sneg ne računam, letos gotovo ne bo zapadel, tako da smučanje odpade. Kljub temu bom imel nekaj gibanja, ukvarjam se namreč s karatejem in tudi med počitnicami bom hodil na treninge.«

Boštjan Bohinc, srednješolec z Brnika: »Kaj bomo počeli med počitnicami? Ja, žurke bomo tolkli ves čas! Kino, družina, pohajkovanje... Tudi sneg bi prav prišel. Že lani smo težko prebili brez njega, a vsaj na smučiščih ga je bilo nekaj, letos pa je le na redkih nekaj umetnega. Tudi učiti se bo treba kako uro, konec leta nas namreč čaka matura.«

Nadja Hudobivnik, osmošolka iz Kranja: »Šolsko polletje se mi je dobro izteklo, z odličnim uspehom, zato bom med počitnicami res uživala. Če bo lepo vreme, bom drsala na Čukovem bajerju. Držim tudi pesti za sneg. V šoli smo dobili tudi nekaj novega programa za počitnice - morda se bo v njih našlo tudi kaj zame, kino ali kaj podobnega. Zadnje počitniške dni pa bo treba vzeti v roke tudi knjigo.«

Dora Kralj, srednješolka iz Radeč: »Med počitnicami bom odšla domov. Preživela jih bom večidel pred televizorjem, s prijatelji bom hodila okrog, pa bodo počitnice hitro pri kraju. Pogrešala bom družino iz Kranja, kjer se šolam, saj v mojem domačem kraju ni posebno živahnega družabnega življenja. Imamo sicer mladinski klub, a tja ne zahajam.«

Andreja Koren, srednješolka iz Kobari- da: »Nič posebnega ne pričakujem od letošnjih počitnic. Tako kot lani mi bodo minile v glavnem pred televizorjem. Važno je, da se ta dva tedna oddahnem od šole, kjer je med letom kar veliko obveznosti. Upam, da bo tudi kaj snega. Doma imam v bližini Kanin za smučanje, toda zame je predrag.«

Miha Kozina, osnovnošolec iz Struzevega: »Kdaj pa kdaj bom odšel v kino, pa tudi drsat na kranjsko drsališče, gledal bom televizijo... Tudi smučam rad, vendar letos ne pričakujem snega. Učil se pa med počitnicami ne bom, počitnice so zaradi počitka.«

D. Z. Zlebir
Foto: G. Šinik

Kako se bo godilo počitničarjem?

Kaj bodo prihodnja dva tedna počeli šolarji iz kranjske in radovljske občine, smo zabeležili v petkovi številki našega lista, dolgujemo še napoved počitniškega dogajanja v Trzinu, Škofji Loki in na Jesenicah. DV Trzinu so nam pri občinski zvezi prijateljev mladine povedali, da letos niso organizatorji počitniških dejavnosti kot prejšnja leta, pač pa jih različne organizacije prirejajo vsaka zase. Največjega odziva bo v počitnicah nedvomno deležno drsanje, na drsališču pa prirejal tudi tečaj. DTudi za 3.600 jeseniških šolarjev je poskrbljeno zlasti na športnem področju. Vabi jih drsališče pod Mežakljo, tudi TVD Partizan ima ure rekreacije v telovadnici, na (umetnem)snegu v Kranjski gori pa bodo drugi počitniški teden pripravili smučarske tečaje. Prihodnji teden bo tudi Kosova graščina odprla svoja vrata - za ure pravljic, lutkovne predstave in podobno. Kot so nam povedali pri jeseniški zvezi prijateljev mladine, se bo tudi po drugih društvih kaj dogajalo. DIZ Škofje Loke nam letos sporočajo o rekreativnem plavanju v Transturistovem bazenu, od 23. do 26. januarja ter od 30. januarja do 2. februarja, med 9. in 13. uro, najprej za učence višjih, nato pa one iz nižjih razredov. Vstopnina je 10 dinarjev. V hali Poden bo namizni tenis, in sicer od 23. do 26. januarja ter od 30. januarja do 2. februarja med 10. in 13. uro. Vstop je prost, le rekvizite in športno opremo morajo udeleženci prinesiti s seboj. Obljubljajo tudi rekreativno smučanje v smučarski dolini v Vincarjah, vsak dan od 10. do 16. ure, če bo le sneg. Dnevna karta bo veljala 20 dinarjev. Za »filmogled in filmoljub« pa bodo v kinu vsak dan matinee. Začenjajo se danes s Cocktailom, jutri bo Voziško dovoljenje, prihodnje tri dni pa Batman. O ostalem bomo še obveščali.

D. Z.

Planinska pohoda

Na Kriško goro in na Špičasti hrib

Kranj, 19. januarja - Planinsko društvo Kranj prireja v soboto, 27. januarja, planinski pohod na Špičasti hrib in na Jošta. Pohodniki, ki naj bodo primerno opremljeni, s sabo pa naj vzamejo tudi palice, se bodo odpeljali ob 8.20 z rednim avtobusom s kranjske postaje do besniške šole, odtod pa bodo odšli peš mimo nekdanje ribogojnice po lepi gozdni poti na Špičasti vrh, ki je bližnji sosed Jošta. Po oddihu se bodo prek Jošta vrnili domov. Hoje je za dobre tri ure, pohod pa bosta vodila M. Celik in J. Muršec.

Križe, 19. januarja - V nedeljo, 28. januarja, med 7. in 15. uro bo tradicionalni, že tretji zimski pohod na 1582 metrov visoko Kriško goro. Pohodniki, ki naj planinsko opremo prilagodijo zimskim razmeram, bodo krenili proti vrhu z dveh izhodiščnih mest - iz Križev in z Golnika. Za prvo udeležbo na pohodu bodo prejeli bronasto priponko in izkaznico, za tretjo udeležbo pa lepo oblikovano srebrno priponko trimčka-planinčka. Planinska postojanka na Kriški gori, ki je pozimi odprta ob sobotah, nedeljah in praznikih, bo tudi tokrat dobro oskrbovana. Pohod organizira planinsko društvo Križe, na dosedanjih dveh pa je predsedal predsednika Ivana Likarja več kot tisoč planincev.

C.Z.

Čudna igra narave - Kdor te dni pride v Jelendol, se verjetno najprej začudeno vpraša od kdaj Jelendolu topli vrelci. Tako divje namreč uhaja sopara iz ledenega objema tik pod Štajnarjevo hišo na koncu vasi. A ne gre za topli vrelci. Pod Štajnarjem je namreč že pred novim letom počila cev hidranta, zaradi hudega mraza pa je tako hitro zmrzovalo, da gasilci ne morejo priti blizu in hidrant popraviti. Tako se ob visokem divjem ko- stanju iz dneva v dan jača vsaj desetmetrski ledeni oklep. Jelendolci so pa dobili krajevno zanimivost, kakršne ne pomnijo. Škoda le, da nimajo nobene gostilne, s to posebnostjo bi lahko pritegnili gostov in turistov. Ampak slikali se pa bodo s tem visokim belim čudom, se šaljivo Jelendolci, preden jim ga otoplitev vzame. - Foto: D. Dolenc